

YKSI KAIKILLE

Tutkimuksen pohjalta suunniteltu unisex-mallisto

SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Tiivistelmä

Koulutusala Kulttuuriala			
Koulutusohjelma Muotoilun koulutusohjelma			
Työn tekijä(t) Tytti Vähäsarja			
Työn nimi Yksi kaikille: tutkimuksen pohjalta suunniteltu unisex-mallisto			
Päiväys	17.5.2013	Sivumäärä/Liitteet	113/57
Ohjaaja(t) Mariella Rauhala			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Työn aiheena on unisex-pukeutuminen, jota lähestytään kuluttajan näkökulmasta. Työssä haetaan tietoa unisex-pukeutumiseen liittyvistä asenteista ja pyritään selvittämään, hyötyvätkö kuluttajat tuotteen uniseksuaalisuudesta. Kohderyhmäksi on rajattu valtavirtaan kuuluva nuoriso.</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena on saada tutkimuksen avulla tietoa noin 18-vuotiaiden nuorten asenteista unisex-pukeutumiseen ja soveltaa sitä pienmalliston suunnittelussa. Tutkimuksessa sovelletaan kontekstikartoitus – menetelmää tiedonhankinnan osana. Tutkimus koostuu kahdella paikkakunnalla ammatillisessa oppilaitoksessa ja lukiossa toteutetusta kyselystä. Kyselyt tuovat tärkeimmän työssä hyödynnetyn tiedon.</p> <p>Työssä tutustutaan myös vaatetussosiologiaan ja sukupuolen ja pukeutumisen yhteyteen hakemalla tietoa julkaistuista lähteistä.</p> <p>Pienmalliston perusta on käyttäjälähtöinen suunnittelu. Opinnäytetyöhön kuuluu malliston suunnittelu ja tuotteista tehdyt luonnokset.</p>			
Avainsanat Unisex, kontekstikartoitus, vaatetussuunnittelu, käyttäjälähtöinen muotoilu, vaatetussosiologia			

Abstract

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Design			
Author(s) Tytti Vähäsarja			
Title of Thesis One for all: unisex collection designed based on a study			
Date	17.5.2013	Pages/Appendices	113/57
Supervisor(s) Mariella Rauhala			
<p>Abstract</p> <p>The subject of the thesis is unisex clothing which is approached from a consumer's point of view. The task in the thesis was to gain information about attitudes towards unisex and to study if consumers benefit from the unisexuality in clothing. Mainstream youth was named as the target group.</p> <p>The aim of the thesis was to research information about the attitudes of the 18-year-old youth towards unisex and to apply it to design of a mini collection. Context-mapping was applied to the research as a part of information gathering. The study consists of surveys arranged in a vocational school and a high school in two locations. The surveys provide the main information used in the thesis.</p> <p>The sociology of clothing and the connection points of clothing and sex were considered in the thesis by searching information from published sources.</p> <p>The mini collection is based on user-centered design. The thesis includes designing a collection and sketches of the products.</p>			
<p>Keywords</p> <p>Unisex, context-mapping, consumer-centered design, clothes design, sociology of clothing</p>			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO – SISÄLLE AIHEESEEN	6
1.1	Työn tausta ja tarkoitus.....	6
1.1.1	Ydinkäsitteet.....	7
1.1.2	Tehtävänasettelu	7
1.2	Raportin rakenne	8
2	LÄHTÖKOHDAT.....	9
2.1	Tavoitteet.....	9
2.2	Lähtötilanne käsitekarttana.....	9
2.3	Resurssit	11
2.4	SWOT	12
2.5	Tietoa ja teoriaa	12
2.5.1	Vaate ja sen merkityksiä.....	13
2.5.2	Sukupuoli ja sen merkityksiä	14
2.5.3	Puku sukupuoli-identiteetin osana	16
2.5.4	Unisex-pukeutuminen.....	18
3	TUTKIMUS: LÄHTÖKOHDAT JA MENETELMÄT.....	26
3.1	Lähtökohdat	26
3.2	Tutkimusetiikka.....	26
3.3	Tutkittava ryhmä	29
3.4	Käytetyt menetelmät.....	30
3.4.1	Haastattelu	30
3.4.2	Kontekstikartoitus	30
4	TUTKIMUS: TOTEUTTAMINEN JA KULKU.....	32
4.1	Oma sovellukseni menetelmästä	32
4.1.1	Tehtävä 1.....	33
4.1.2	Tehtävä 2.....	33
4.1.3	Tehtävä 3.....	35
4.1.4	Keskustelut.....	35
4.2	Tutkimuksen toteutuksen vaiheet.....	35
4.3	Tutkimustulokset	36
4.3.1	Aineiston käsittely	37
4.3.2	Tulokset, tulkinta, päätelmät.....	38

5	MALLISTO KAIKILLE	47
5.1	Ideointia.....	47
5.2	Valmiit tuotteet.....	49
6	POHDINTA	50
	LÄHTEET	52

LIITTEET

Liite 1 Kaavioissa 1 ja 2 käytetyt termit

Liite 2 Vastauslomake

Liite 3 Tutkimuskysymykset ja -tulokset

Liite 4 Tulostaulukko

Liite 5 Malliston värit ja kuviointi

Liite 6 Malliston tuotekortit

Liite 7 Malliston esityskuvat

1 JOHDANTO – SISÄLLE AIHEESEEN

Kuvassa 1 alla on kahdet housut. Kumman sukupuolen vaatteita ne ovat? Todellisuudessa toisia markkinoitiin miehelle, toisia naisille. Mietin kuitenkin, voisivatko ne löytyä samalta kaupan hyllyltä. Tästä johtuu kysymys, onko mahdollista luoda kuvainnollisesti miehelle ja naiselle yhteinen vaatekaappi, josta kumpikin saisi valita mieleisensä asut.

Kuva 1 Kumman housut?

Opinnäytetyössäni selvitän kuluttajien suhtautumista unisex-pukeutumiseen. Työssäni rajasin kohde-ryhmäksi noin 18-vuotiaat nuoret ja viittaan tässä kuluttajilla snvisijaisesti tähän ryhmään. Selvitän, ovatko kuluttajat kiinnostuneita unisex-vaatteista ja mitkä tekijät kiinnostukseen vaikuttavat. Haen tietoa kokemuksista ja odotuksista aiheeseen liittyen. Oletan, että nuorilla kuluttajilla on ennakkoluuloja, kokemuksia ja mielikuvia unisex-pukeutumisesta. Arvelen myös, että maantieteellinen sijainti ja koulutustausta vaikuttavat ajattelutapaan ja asenteisiin. Opinnäytetyöni tavoitteena on saada tutkimuksen avulla kiinnostavaa tietoa nuorten asenteista unisex-pukeutumista kohtaan ja soveltaa sitä itse pienmalliston suunnittelussa.

1.1 Työn tausta ja tarkoitus

Havaintojeni mukaan mainonnassa ja myymälöissä on usein eroteltu vahvasti naisten puoli ja miesten puoli. Erityisesti muodin ja kauneuden alalla olen kohdannut erikoisia markkinointikeinoja ja minusta tarpeetonta sukupuolierottelua. Tavaratalo Tiimarin lastenjuhlien kutsukirjeitä markkinoivan verkkomainoksen herättämä voimakassävyyinen keskustelu (Puranen 2012) kertoo osaltaan kiinnostuksesta uniseksuaalisuuteen ja toisaalta aiheeseen liittyvistä ristiriitaisista mielipiteistä. Kiinnostus kysymystä kohtaan vaikutti päätökseeni ottaa unisex-pukeutuminen opinnäytetyöni aiheeksi. Henkilökohtainen kiinnostus oli tärkeä tekijä opinnäytetyön aiheen valinnassa, koska uskoin sen lisäävän

motivaatiota ja siten parantavan tulosta. Antti Eskolan sanoin: --- *sosiaalitutkimuksen tulisi olla elimellistä jatkoa niille uteliaille kysymyksille, ajatuksille, arvailuille ja ehkä kipeillekin henkilökohtaisille ongelmille, joita mielessämme liikkuu* (Eskola 1975, 54). Johdatusta aiheeseen toi myös vaatetuksen sosiologian koulukurssi.

Pukeutumiskulttuuri on aiheena aina ajankohtainen, sillä se on jatkuvassa muutoksessa. Esimerkiksi miesten sukkahousut ovat nousseet jos eivät hittituotteeksi niin ainakin keskustelun kohteeksi (Pihlajaniemi 2012). Ovatko pukeutumiskoodit naiselle ja miehelle kuuluvista vaatteista hälvenemässä? Voisiko syvään juurtunut malli housujen kuulumisesta miehisyyteen ja hameiden puolestaan naiseuteen olla hitaasti hajoamassa? Minä näen unisex-ajattelun potentiaalisena trendinä. Unisex-tuotteita on jo markkinoilla (esim. Emilio Cavallini 2013.) Ks. kuvat 2 oikealla ja 14 s. 22). Tässä tilanteessa mahdollisuus kehittää unisex-vaatetusta on mahdollisesti hyvin ajankohtainen. Oppinäytetyöni tarkoituksena on selvittää, mitkä ovat suomalaisten nuorten asenteet unisex-pukeutumista kohtaan. Haluavatko nuoret unisex-vaatteita ja jos, niin millaisia?

Kuva 2 Sukkahousut ovat myös miesten vaate

1.1.1 Ydinkäsitteet

Unisex: Unisex tarkoittaa molemmille sukupuolille sopivaa asiaa. (Suomisanakirja.fi.)

Kontekstikartoitus: Kontekstikartoitus (*contextmapping*) on käyttäjälähtöisessä muotoilussa käytetty tiedonhankinnan menetelmä, joka paljastaa käyttäjien tietoiset ja alitajuiset tarpeet, kokemukset, toiveet ja odotukset. Tutkimuksessa tuotteen mahdolliset käyttäjät osallistuvat luoviin tehtäviin, jotka auttavat käyttäjiä ilmaisemaan itseään: paljastamaan alitajuisia teemaan liittyviä ajatuksia ja mielleyhtymiä. (Sleeswijk, Stappers, Van der Lugt & Sanders 2005.)

1.1.2 Tehtävänasettelu

Oppinäytetyöni unisex-pukeutumisesta koostuu kontekstikartoitusmenetelmää soveltavasta tutkimuksesta ja saatujen tulosten soveltamisesta vaatesuunnitteluun. Kysely suuntautui nuorten yleisten asenteiden selvittämiseen unisex-pukeutumista kohtaan. Rajasin suunniteltavan malliston kohde-ryhmäksi noin kahdeksantoistavuotiaat valtavirtaan kuuluvat nuoret ja tutkin siten tätä ryhmää. Nuoret tavoitin ottamalla yhteyttä toisen asteen kouluihin. Kyselyiden lisäksi hain jo olemassa olevaa tietoa. Saadun tiedon pohjalta suunnittelin 12 vaatekappaleen minimalliston, joka sopii kaikille.

Projektin vaiheet

Työskentelyni alussa hain tietoa julkaistuista lähteistä ja internetistä saadakseni tarvittavan pohjatiedot aiheesta - erityisesti tutkimuksen järjestämisestä ja vaatetussosiologiasta. Hankittua tietoa hyödyntäen laadin tutkimussuunnitelman. Tutkimussuunnitelman valmistuttua otin yhteyttä toisen asteen kouluihin valitsemillani paikkakunnilla. Kun sopivat koululuokat lupautuivat osallistumaan tutkimukseen, matkustin pitämään kontekstikartoitusession paikkakunnilla. Tutkimuksen jälkeen analysoin saadun aineiston. Saatua tietoa sovelsin pienmalliston suunnitteluun. Mahdollisuuksien mukaan suunnittelin kerääväni tutkimukseen osallistujilta palautetta suunnitelluista tuotteista ja tutkimuksesta. Työn valmistuttua julkistin tulokset.

1.2 Raportin rakenne

Raportissani käsittelen ensin työni lähtökohdat: miksi kiinnostuin aiheesta ja millainen unisex on ilmiönä. Kerron aiheeseen liittyvistä kysymyksistä ja esittelen näkökulman, josta sitä lähestyn. *Tavoitteet* – alaluku (2.1) kertoo, mihin työlläni pyrin. Kerron, kuinka työni hyödyttää itseäni ja mitä hyötyä siitä on muille. Esittelen (2.2) käsitekartan muodossa toimintaympäristön, josta käsin toteutin työtäni ja oman näkökulmani unisex-pukeutumiseen liittyvistä konteksteista. Alaluvussa *Tietoa ja teoriaa* (2.5) käsittelen pukeutumiseen ja sukupuoleen liittyvistä teorioita. Käsittelen myös lyhyesti Unisex-pukeutumisen historiaa. Tämän jälkeen perehdyn raportissani itse työn toteuttamiseen. Luvuissa 3 ja 4 käsittelen tutkimusta, joka on opinnäyteyöni laajin osa. Lukujen sisällöstä kerron tarkemmin niiden johdannossa. Luvussa 5 esittelen keräämäni tiedon pohjalta suunnittelemani pienmalliston. Käsittelen tässä luvussa tutkimustulosten ja muun keräämäni tiedon vaikutusta tuotteisiin ja ideointia. Esittelen suunnittelemani tuotteet, joiden tarkat piirrokset ovat raportin liitteenä. Lopuksi arvioin työni tulokset luvussa 6.

2 LÄHTÖKOHDAT

Opinnäytetyöni sai alkunsa henkilökohtaisesta kiinnostuksesta ja harrastuneisuudesta pukeutumiseen ja vaateusosiologiaan. Työssäni syvensin arjen kokemuksista ja lukeneisuudesta koostuvan tietämyksen tutkimuksen vaatimalle, ammattimaisemmalle tasolle. Tässä luvussa kerron opinnäytetyöni lähtökohdista: tavoitteista, viitekehystä, resursseista sekä taustalla vaikuttaneista teorioista ja ajatuksista.

2.1 Tavoitteet

Unisex-pukeutuminen kiinnostaa minua paljon, minkä vuoksi koin opinnäytetyön tekemisen mahdollisuudeksi kerätä ja tuottaa tietoa aiheesta. Tavoitteena oli saada kokemusta tutkimuksen toteuttamisen kaikista vaiheista: tiedonkeruusta, kyselystä, aineiston analysoinnista ja tiedon jäsentämisestä.

Opinnäytetyöni tavoitteena oli soveltaa saamaani tietoa mallistonsuunnitteluun. Suunnitelmissa asetin malliston laajuudeksi noin kymmenen vaatetta. Tehtävänasettelussa oli malliston nimeäminen ja liittäminen oman kuvitteellisen tuotemerkkini alle. Opinnäytetyöhöni sisältyy vain suunnittelutyö. Työhön kuuluu mallistosta piirretyt tarkat luonnokset ja esityskuvat. Tutkimukseni asenteista unisex-tuotteita kohtaan hyödytti malliston suunnitteluani. Tutkimustuloksia hyödynsin saadakseni suunnittelemani vaatteet vastaamaan mahdollisimman hyvin potentiaalisen asiakasryhmän toiveita. Malliston suunnittelun ollessa onnistunut uskoin saavani toimivia ja haluttavia asuja, joille toiveen mukaan löytyy ostajat. Opinnäytetyöni tuloksiin kuuluu myös raportti opinnäytetyöprosessistani ja tutkimuksestani. Theseus – tietokannassa julkaistuna työni toimii esimerkkinä vaatetuslalla tehdystä tutkimuksellisesta opinnäytetyöstä.

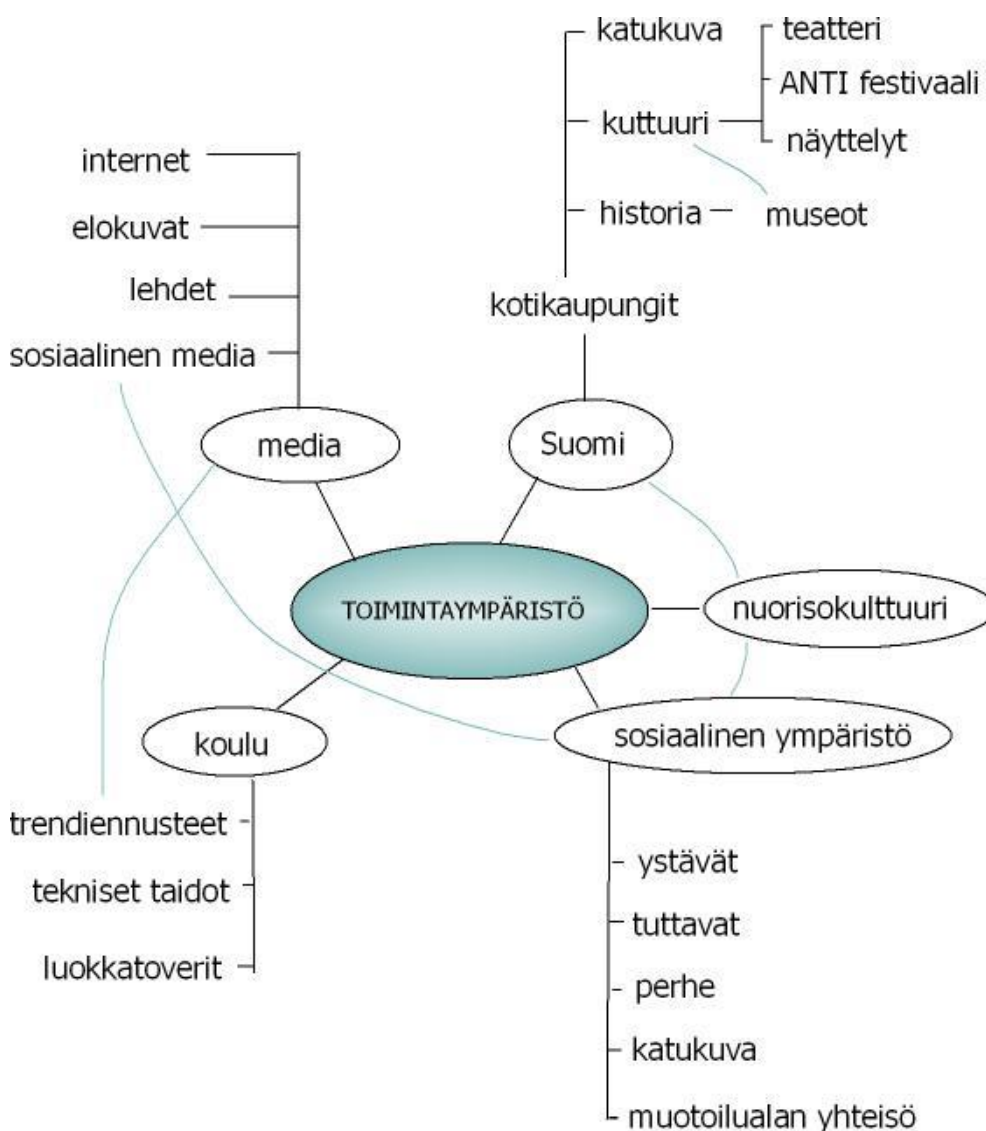
Työni unisex-mallistosta on työelämähakuinen ja osoittaa minun taitavan kokonaisvaltaisesti vaatesuunnittelun prosessin. Työ kertoo myös minun seuraavan mediaa ja ajan ilmiöitä sekä kykenevän soveltamaan niitä tuotteisiini. Vaatetuslalla olen suunnittelun ja valmistuksen lisäksi kiinnostunut muodin ja pukeutumisen tutkimuksesta, jolloin pienimuotoisen tutkimuksen toteuttaminen on luonteva valinta opinnäytetyön aiheeksi. Tutkimus ja mallisto yhdessä tulevat toimimaan käyntikorttina, joka kertoo minusta vaatetusmuotoilijana.

2.2 Lähtötilanne käsitekarttana

Lähtökohtana kiinnostukseeni unisex-pukeutumista kohtaan olivat omat havaintoni. Tuttavapiirini kautta minulla oli yhteyksiä alakulttuureihin, joissa sukupuolten pukeutumisnormeja ei aina noudateta. Havaintoni ja kiinnostukseni eivät kuitenkaan rajoittuneet alakulttuureihin, vaan keskityin opinnäytetyössäni arkipukeutumiseen, jolla ei pyritä erottautumaan valtavirrasta ja liittymään alakulttuuriin. Mielenkiintoni liittyi nimenomaan kommentteihin ja tapahtumiin, joissa esimerkiksi nainen löytää tavaratalon miesten osastolta mieleisensä puseron. Opinnäytetyöni yhteydessä tekemässäni kyselyssä pyrin selvittämään kysymyksiä, kokemuksia ja mahdollisia ongelmia, joita tällaiseen tapahtumaan

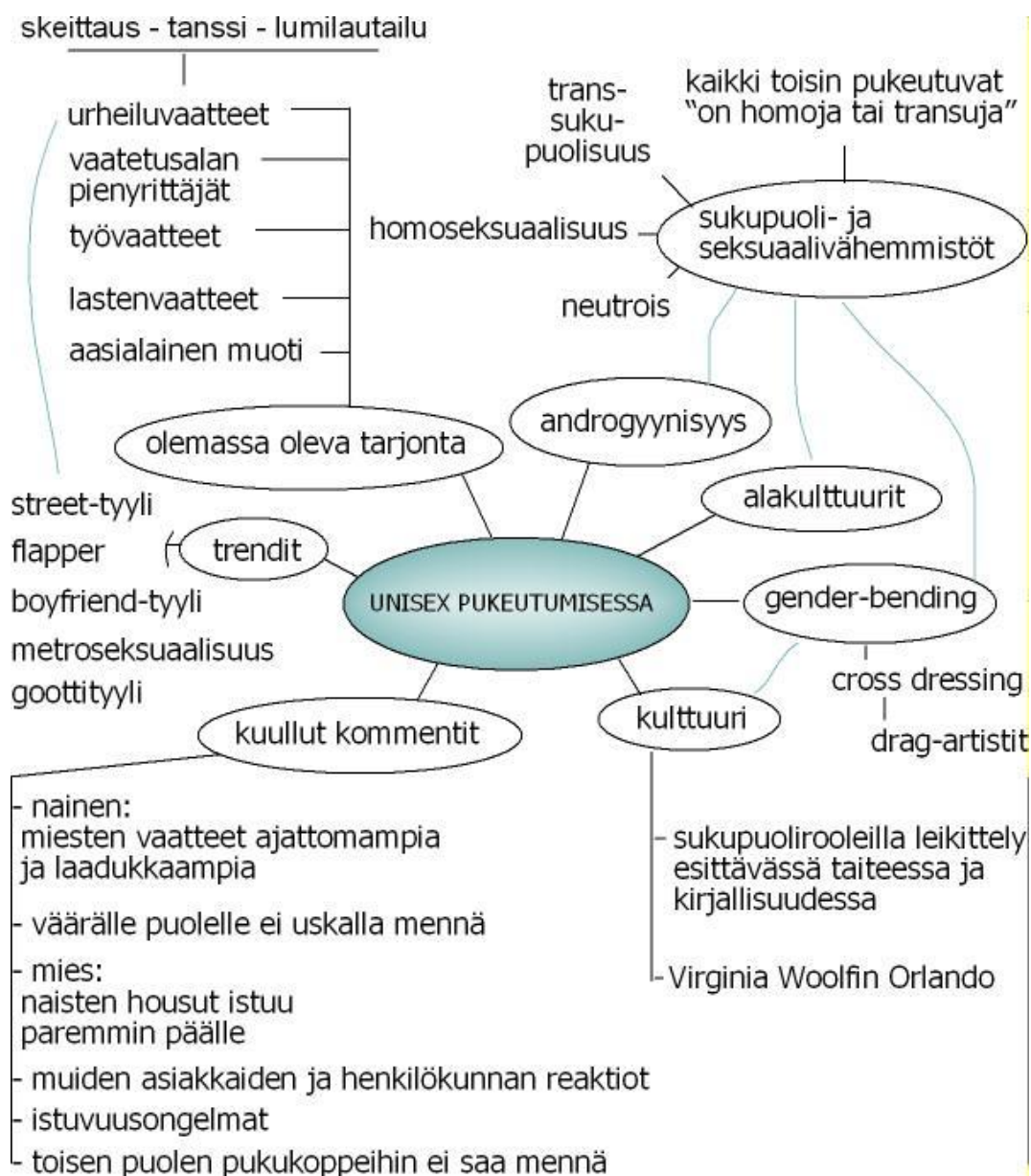
liittyy. Selvitin, ovatko unisex-vaatteet ratkaisu mahdollisiin ongelmiin. Esimerkiksi helpottuisiko vaateostosten tekeminen, jos perinteisiä miesten ja naisten osastoja ei olisi? Erityisesti pohdin ja selvitin työssäni, miten ostaja hyötyy tuotteen uniseksuaalisuudesta.

Tietoni ja havaintoni ennen projektin alkua olivat peräisin normaalista elinpiiristäni: seuraamastani mediasta, tuttavilta, ystäviltä ja perheeltä, koulusta ja kotipaikkakunnan tapahtumista (ks. Kuvio 1). Opinnäytetyötäni varten laajensin toimintaympäristöäni havainnointia ja muuta tiedonhakua varten. Tutustuin aiheeseen liittyviin verkkosivuihin ja seurasin mediassa käytäviä keskusteluja. Kuvioissa 1 ja 2 käytetyt termit löytyvät selityksineen liitteestä 1.

Kuvio 1 Lähtökohtainen viitekehys

Kuvioon 2 (s. 11) olen kerännyt unisex-pukeutumiseen liittyviä ajatuksia ja ilmiöitä. Kuvio oli hyödyksi opinnäytetyössä käsittelemäni alueen rajaamisessa. Mindmapin kokoaminen ja tarkastelu auttoi myös paljastamaan omat oletukseni, ennakkoluuloni ja asenteeni, mikä helpotti tutkimuksen suunnittelua objektiiviseksi. Suuria kuviossa näkyviä kokonaisuuksia ovat alakulttuurit, kuluttajien tuntemukset, olemassa oleva tarjonta ja unisex-pukeutumiseen liittyvät ilmiöt muodin historiassa.

Kuvio 2 Mindmap lähtökohdista

2.3 Resurssit

Savonia-ammattikorkeakoulun opinnäytetyö on laajuudeltaan viisitoista opintopistettä, mikä vastaa 400 työtuntia. Jo työsuunnitelmavaiheessa arvioin, ettei tämä tuntimäärä riitä tutkimuspainotteisen opinnäytetyöni tekemiseen. Pyrin kuitenkin rajaamaan työmäärää lähemmäksi tuota tavoitetta. Koska tein työtä itsenäisesti, olin itse vastuussa työn toteutumisesta aikataulussa ja sen laadusta. Ohjaavan opettajan neuvot ja ohjeistus olivat kantava voima ongelmatilanteissa. Työni toteutin pääosin kotitietokoneella. Työni ei siten vaatinut erityislaitteistoa eikä -ohjelmistoa. Hyödynsin paljon Microsoftin Office -ohjelmistoa. Malliston suunnittelussa ja piirtämisessä apunani oli Macromedian vektorigrafiikkaohjelma Freehand ja Adoben kuvanmuokkausohjelma Photoshop. Kustannuksia työssäni toivat tutkimuksen kyselyt. Jokaiselle vastaajalle oli tulostettava kyselyn vastauslomakkeet. Myös kouluihin matkustaminen toi kuluja.

2.4 SWOT

Vahvuuksiani työssä oli erityinen kiinnostuneisuuteni sosiologiaan ja muihin ihmistieteisiin. Olin tutustunut jonkin verran tutkimusmenetelmiin ja taustateorioihin, mikä auttoi kyselyn saamista toimivaksi. Todellisenä uhkana kuitenkin oli, että kysymyksenasettelu osoittautuisi ongelmalliseksi eivätkä vastaukset toisi toivottua tietoa. Mahdollista oli myös, ettei vastauksia kertyisi tarpeeksi tai että vastanneessa ryhmässä ei olisi tarpeeksi hajontaa, jotta voitaisiin muodostaa päteviä johtopäätöksiä. En ollut toteuttanut vastaavanlaista tutkimusta, joten virheiden mahdollisuus oli suuri. Opinnäytetyön toteutukseen varattu viisitoista opintopistettä ei työtunteina ollut kovin paljon. Työn toteuttaminen vaati siksi toimivan aikataulun luomisen. Tästä huolimatta ajan riittävyys oli haaste. Painopiste opinnäytetyössäni oli tutkimuksessa. Tällöin aikataulullisten ongelmien tullessa suunnittelin esimerkiksi vähentäväni mallistoon kuuluvien osien määrää, jotta tutkimukselle jäisi riittävästi aikaa. Odotin opinnäytetyöni onnistuessaan tuottavan uutta hyödyllistä tietoa. Työni voisi onnistuessaan olla osaltaan edesauttamassa unisex-ajattelun nousemista trendiksi.

Taulukko 1SWOT

<p>VAHVUUDET</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kiinnostuneisuus sosiologiaan ja siten opinnäytetyön aiheeseen • Ohjaus saatavissa tarvittaessa • Motivaatio 	<p>HEIKKOUEDET</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajan riittämättömyys • kokemattomuus tutkimusten järjestämisestä
<p>MAHDOLLISUUDET</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saan runsaasti sovellettavissa olevaa tietoa • Työn onnistuessaani saan vahvan näytön osaamisestani 	<p>UHAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyökumppania ei löydy • Väärin muotoillut/ kautta ymmärretyt tutkimuskysymykset eivät tuo halutunlaista aineistoa

2.5 Tietoa ja teoriaa

Tutkimuksen toteuttaminen ja malliston suunnittelu edellyttivät taustaosaamista prosessin aikana hankittavan tiedon ja taidon lisäksi. Malliston toteuttamisessa opinnot Kuopion Muotoiluakatemiassa antoivat pohjan suunnitteluosaamiselle. Suunnitteluprosessin tunteminen alkuideasta lopputuotokseen sekä taito viedä prosessi läpi olivat kehittyneet monien opintojaksojen aikana.

Harrastuneisuuteni sosiologiaan ja sen tutkimusmenetelmiin olivat suureksi hyödyksi kyselyn toteuttamisessa. En kuitenkaan ollut toteuttanut tutkimusta käytännössä. Työtä varten tarvitsin suuren määrän teoretietoa muistakin aiheista, jolloin tiedonhankinnan menetelmien tunteminen oli edellytys työn onnistumiselle. Hain lisätietoa erityisesti vaatetussosiologiasta. Loin myös lyhyen katsauksen unisex-pukeutumisen historiaan. Sosiologiasta, vaatetussosiologiasta ja tutkimusmenetelmistä etsin ensisijaisesti kirjallisuutta. Internet on modernissa informaatioyhteiskunnassa merkittävä portti tiedonlähteisiin. Perehtyessäni genderin (henkinen sukupuoli) ja sukupuoliroolien muutokseen käytin lähteenäni aiheeseen liittyviä verkkosivuja ja kirjallisuutta. Unisex-pukeutumiseen tutustumisessa ja tutkimuskysymysten muotoilussa käytin myös paljon internetlähteitä. Tärkeimmän opinnäytetyössäni hyödynnettävän tiedon hankin toteuttamalla tutkimuksella nuorten asenteista unisex-pukeutumiseen. Etsin myös tutkimuspohjaisia opinnäytetöitä vertauskohteeksi ja tueksi työskentelelyni. Tutustuin Anna-Maria Toivasen (2012) opinnäytetyöhön *Joyride –from stables to streets*, jossa oli myös hyödynnetty kontekstikartoitusta tiedonhakumenetelmänä.

2.5.1 Vaate ja sen merkityksiä

Vaatteet ja pukeutuminen ovat tärkeä osa ihmistä. Puvut viestivät ihmisen luonteesta, sosiaalisesta asemasta - kaikesta, mitä olemme. Puvut ovat henkilökohtaisia ja läheinen osa itseä. Aluksi kerron tekstissä paljon käytettyjen sanojen vaate, asu ja puku määritelmät siinä merkityksessä kuin ne työssäni esiintyvät. Tämän jälkeen kerron pukeutumisen merkityksestä ja puvun tehtävistä.

Määritelmiä

Työssäni sanaa *vaate* käytetään sen ensimmäisessä merkityksessä eli kun puhutaan konkreettisesta, tavallisesti tekstiilimateriaalista valmistetusta tuotteesta, jonka ihmiset pukevat ylleen. Vaatteet (engl. *clothes, apparell, garment*) ovat tästä tavallisemmin käytetty monikollinen muoto, joka Suomen kielen perussanakirja määrittelee seuraavasti: *kerralla päällä olevat tai jonkin muun kokonaisuuden muodostavat pukimet, pukineet, vaatekappaleet, asusteet; puku, vaatekerta, vaatetus. Vaatetus ja asu* (engl. *clothing*) merkitsevät molemmat yhden ihmisen yllä oleva vaatteiden kokonaisuutta. (Koskennurmi-Sivonen 2000.)

Työssäni mukailen Utraisen (2009, 37) määritelmää termille *puku*. Määritelmän mukaan puku tarkoittaa kokonaisuutta, joka sisältää ihmisruumiiseen kiinnitetyt lisukkeet kuten vaatteet ja asusteet, mutta myös sellaisen käyttäytymisen, jonka päämääränä on muuttaa ruumiin muotoa. Määritelmä sisältää siis muun muassa ihovoiteet, hajusteet, tatuoinnit, kirurgisesti lisätyt implantit ja kehonrakennuksella tuotetun huomattavan lihasmassan. Tunnettu esimerkki puvusta, joka ei ole vaate on Marilyn Monroen tähden tyypillistä yöasua kysyttäessä antama vastaus: Chanel no. 5 – hajuvesi. (Mm. Entwistle 2000.) Huomattavaa on, että puku ei rajoitu vain henkilön *ulkonäköön*, joka on sitä, miltä ihmisen fyysiset ominaisuudet ja pukeutuminen kokonaisuutena näyttävät. Ihmisen ulkomuoto koostuu Erwin Goffmanin etnometodologian mukaan puvun ohella asennoista, ilmeistä ja eleistä. (Koskennurmi-Sivonen 2000.)

Puvut eivät peitä kaikkea. On mahdollista, että puvun tärkein osa on sen paljastama aukko. Puku on paitsi ruumiin peite, myös keino paljastaa. *Näin iho ja puku yhdessä muodostavat yhden ihmisen maailmassaolemisen tärkeän materiaallisen, ilmaisullisen ja toiminnallisen kudoksen ja ihmisenä olemiselle oleellisen, välttämättömän kerroksellisuuden* (Utriainen 2009, 43). Esimerkiksi sukkanauhhat ovat tuoneet ennennäkemättömästi esiin osan naisen yläreittä. Ihminen ei tarvitse vaatteita olakseen puettu. Joanne Entwistle (2000, 1-8) erottelee alastomuudelle sanat *naked* ja *nude*, joista edellinen tarkoittaa puhdasta alastomuutta ja jälkimmäinen vaatteetonta, mutta sosiaalisten tapojen, representaatioiden ja järjestelmien pukemaa.

Kulttuurintutkimus ymmärtää puvun identiteetin kiinnittäjäksi ja sen visuaaliseksi metaforaksi (Utriainen 2009). Vaatteet ovat myös tärkeitä ruumiinkuvan muodostumiseen liittyviä esineitä (Entwistle 2000, 7-8). Pukeutumalla valmistelemme ruumiin kohtaamaan ympäröivän maailman (Holland 2004, 29–30). Kun puvut koetaan minän jatkeeksi, niistä tulee osa henkilöä eräänlaisena rajapintana ulkopuolisen ja itsen välillä. Puvut ovat lähinnä ruumista ja joskus pukuun suorastaan jää osa ruumista, esimerkiksi hikeä.

Puvun merkityksestä kertovat arvokkaina pidetyt pyhäinjäännökset ja tunnettujen henkilöiden lähes pyhäinjäännöksen aseman saavuttaneet jäämistöt. Esimerkiksi edesmenneen rockin kuninkaan Elvis Presleyn jäämistöä kerätään ja pidetään arvossa (EP Memorabilia). Naamiaiset ja naamioituminen perustuvat puolestaan sille, että puku osaltaan tekee henkilön. Mainitun Elvis Presleyn naamiaisasuja on esimerkiksi runsaasti tarjolla (esim. Hauskakauppa.com).

Pukuihin liittyy merkkejä ja symboleita. Terhi Utriainen (2009, 11) kertoo tästä esimerkkinä toimivan kuvauksen vuonna 2004 olympiakultaa voittaneesta Caroline Klüftistä, joka kietoi kilpailustadionilla Ruotsin lipun ympärilleen pukeutuen siten ruotsalaisuuteen. Symbolit ja merkit kertovat ajasta, jossa elämme, ympäristöstämme ja sosiaalisista ryhmistä, joihin kuulumme (mm. Simmel 1986; Jokinen & Saaristo 2010). Merkkien kautta toteutuvassa kommunikaatiossa pukeutuminen on verrattavissa kieleen (Lurie 1992). Valitessaan asuaan ihminen voi päättää osittain itse, millaista tietoa puku hänestä antaa. Käsittelen pukeutumiseen liittyvien merkkejä ja symboleita käyttäen apuna Peircen merkkiteoriaa (luku 4.3.1). Peircen merkkiteoria on semiotiikan, merkityksen muodostumista ja merkkijärjestelmiä tutkivan tieteen tärkeimpiä teorioita (Fiske 1992, 66). Opinnäytetyössäni hain tietoa siitä, millaisia sukupuolisia viestejä tutkimusryhmään kuuluvien pukeutumiseen liittyy. Yritin myös selvittää, kuinka tärkeitä nuo sukupuoliset viestit pukeutumisessa ovat tutkimukseen osallistuville.

2.5.2 Sukupuoli ja sen merkityksiä

Tässä luvussa käsittelen sukupuolisuutta ja sen liittymistä ruumiiseen ja identiteettiin. Sukupuolisuus liittyy ihmisen ulkomuotoon ja pukeutumiseen, mitä käsittelen seuraavassa alaluvussa 2.5.3. Termiin sukupuoli kuuluu yleisen jaottelun mukaan kaksi puolta: biologinen sukupuoli (*sex*) ja henkinen sukupuoli (*gender*) (Aarnipuu 2005, 13; Entwistle 2000, 176-179; Schreier 1989, 1.). Jaottelun juuret

ovat 60- ja 70-lukujen liikkeiden, muun muassa feminismin toisen aallon, vaikutuksesta tehdyssä minän ja identiteetin tutkimuksessa (Entwistle 2000, 7-8; Holland 2004, 29). Oakleyn kirja *Sex, Gender & Society* (1972) on merkittävä teos aiheesta.

Biologinen sukupuoli määräytyy fyysisen ulkomuodon mukaan. Perimästä löytyvät kromosomit määräävät fyysisen kehityksen ja tuovat joko naisellisia tai miehisiä piirteitä. Fyysistä ulkomuotoa voidaan muokata leikkauksin, mutta perimää ei voida muuttaa.

Henkinen sukupuoli on oma kokemuksemme sukupuolisuudestamme. Se koostuu yhteisössä opituista normeista ja odotuksista. Henkinen sukupuoli on ympäristöstä sosiaalistuminen kautta omaksuttu käsitys naisesta ja miehestä. Sen mukaan pukeudumme ja käyttäydymme sukupuolemme edustajana. Samantha Holland (2004, 31) määrittelee genderin tavaksi valmistella biologisesti sukupuolittunut ruumis sen julkista esitystä varten. Fyysinen ja henkinen kokemus sukupuolesta voivat erota toisistaan, jolloin syntyy tuskaa tuottava ristiriita. Hannele Koivunen (1995) jakaa kirjassaan *Madonna ja huora* sukupuolen biologiseen, sosiaaliseen ja metafyyssiseen. Sosiaalinen sukupuoli on Koivusen jaottelussa henkistä sukupuolta vastaava. Metafyyssisellä sukupuolella Koivunen nimittää myyteissä, taruissa ja vertauskuvissa elävää nais- ja mieskuvaa.

Sukupuolten sekoitus tai epäselvä sukupuoli on *androgyniaa*. Sana androgyni pohjautuu kreikan kielen sanoihin *aner* ja *gyne* eli mies ja nainen. Androgynisyys on teemana hyvin vanha. Gummeruksen suuressa sivistyssanakirjassa (Nurmi, Rekiäho & Rekiäho 2009) androgynian määritelmäksi sanotaan *sekä miehen, että naisen piirteiden esiintyminen samassa henkilössä, sukupuolen epä-määräisyys*. Monien uskontojen luomistaruissa esiintyy kaiken alussa androgyni jumalolento, täydellinen yhdistymisen tarvetta vailla oleva vietitön olento, joka luo tai josta jakautumalla syntyy maailma sellaisena kuin sen koemme epätäydellisyyksineen ja vastakohtineen. (Koivunen 1995.)

Androgynin jumaluuden kaltaisen ykseyden tavoittelu on monien uskontojen ja ihmisten päämäärä (mt., 45–50). Esimerkkinä androgynistä ihanteesta voidaan käyttää Virginia Woolfin kirjan *Orlando* (1928) samannimistä päähenkilöä, joka elää 1500-luvulta 1900-luvulle ja kykenee tarinan aikana vaihtamaan biologista sukupuoltaan. Androgynisessä ajattelussa sukupuolisuus voidaan käsittää janaan, jonka ääripäissä ovat mieheys ja naiseus. Yksilöllä on vapaus liikkua janalla poimien erilaisia ominaisuuksia ja käyttäen hyväkseen koko sukupuolisuuden skaalaa. Tämän kaltainen ajattelu vapauttaa uusia voimavaroja, kun sukupuolisuus koetaan ahtaiden määrittelyjen sijaan mahdollisuutena (Koivunen 1995, 50). Ajatus sukupuolisuuden toteuttamisesta ilman jyrkkiä biologisia ja sosiaalisia rajoituksia oli tärkeä osa opinnäytetyöni taustalla olevaa ideologiaa. En kuitenkaan pyrkinyt mallistoni suunnittelussa androgynisyyteen, sillä en tavoitellut sukupuolten hämärtämistä, vaan yhdistävää pukeutumistyyliä. Uniseksuaalisuus, siinä muodossa kuin tekijänä sen näin, on ideologia kaikille sopivasta ja yhdistävästä.

2.5.3 Puku sukupuoli-identiteetin osana

Sosiologisen käsityksen mukaan identiteetti on ennen kaikkea sitoutumista todelliseen tai kuvitteelliseen yhteisöön. Sitoutumiseen puolestaan kuuluu välttämättömästi erottautuminen muista ryhmistä. Ihminen viestii liittymisestään ja erottumisestaan voimakkaasti pukeutumisen kautta. Jotkin ryhmät pyrkivät sulautumaan valtavirtaan, jotkut poikkeamaan käyttämällä erityisten koodistojen mukaisia pukuja. Pukeutuminen on siten tärkeä osa identiteetin ja omakuvan muodostumista. (Mm. Jokinen & Saaristo 2010; Simmel 1986.) Identiteetti koetaan myös valintoina. Tietoisuus identiteetistä näkyy ulospäin, jolloin ihmiset asettavat itsensä julkisesti nähtäville. Tämä tekee vaikeaksi olla erilainen (Holland 2004, 29-30). Schreier toteaaakin (1989, 3-4), että identiteettiä pohdittaessa kysytään usein *kuka minun pitäisi olla?* sen sijaan, että kysyttäisiin *kuka minä olen?*

Sukupuoli on yksi tärkeimmistä ryhmistä, joihin ihminen kuuluu. On selvää, että suuri osa ihmisistä tiedostetusti tai tiedostamattaan viestii pukeutumisellaan omasta sukupuolisesta ryhmästään samoin kuin muistakin identiteettinsä osista. Näin pukeutuminen heijastaa vallitsevia sukupuolinormeja ja niiden yksilöllisiä tulkintoja. Pukeutuminen ja siihen kuuluva vartalonmuokkaus voivat olla henkilölle keinoja saavuttaa ajassa vallitseva sukupuolen ihanteellinen ulkomuoto ja siten yhteisön hyväksyntä omalle ulkomuodolleen.

Pukeutumisella voidaan myös pyrkiä piilottamaan sukupuolisia piirteitä (neutrois.com) tai antamaan biologisen sukupuolen vastaisia viestejä. Dragtaiteessa mies tai nainen luo vaateen avulla illuusion muuttaen ulkomuotonsa vastakkaista sukupuolta muistuttavaksi. Dragtaiteessa toisen sukupuolen vaatteisiin pukeutuminen eli cross dressing eli ristiinpukeutuminen rajoittuu viihdetarkoitukseen ja esiintymistilanteisiin. Muita ristiinpukeutumisen muotoja on muun muassa transvestisismi. (Aarnipuu 2010; 2005).

Pukeutuminen ei kuitenkaan ole sukupuolen ainoa ulkoinen piirre, minkä vuoksi uskon, ettei esimerkiksi naisen ulkomuoto muutu miehiseksi, vaikka hän pukeutuisi miehisenä pidettyihin vaatteisiin (vrt. Steele 1989, 9). Miehin vaate voi jopa korostaa henkilön naisellisia piirteitä. Opinnäytetyöhöni kuuluvassa tutkimuksessa käsittelin näitä väitteitä tutkimassani ryhmässä.

Esimerkkinä tilanteesta, jossa nainen miehen vaatteissa koetaan korostuneesti naiselliseksi voidaan käyttää artisti Rihannan (Kuva 3 s. 17) seksikkyydellään huomiota herättänyttä boyfriend-tyylistä paitamekkoa. Kauluspaita on länsimaissa totumuksen ja toiston kautta vakiintunut miesten vaatteeksi. Rihannan käyttämä mekko on lisäksi väljä ja malliltaan suora, mikä korostaa miehistä vaikutelmaa. Verkkolehti Blashionista kirjoittaa Rihannan asusta : *Rihanna wore her shirt dress very loose and over-sized like she was wearing her boyfriend's shirt. This makes the look hot!*. Naisten ristiinpukeutumista käsittelevä Tiia Aarnipuu (2010, 22) kertoo vuonna 1620 julkaistusta pamfletista, jossa ristiinpukeutuvat naiset eli *Hic Mulier* tai *The Man Woman* koettiin ylettömän seksuaalisiksi ja siten paheksuttaviksi. Aarnipuu pitää osasyynä keskiajan ristiinpukeutuvien naisten korostuneeseen seksuaalisuuteen sitä, että ajan miesten vaatteet paljastivat vartalon muodot naisten hametta paremmin.

Kuva 3 Rihanna boyfriend-tyylisessä paitamekossaan

Seksuaalisuus pukeutumisessa

Pukeutumiseen liittyy myös seksuaalisia piirteitä (Entwistle 2000, 178-185). Pukeutumisen seksuaaliseen viestintään kuuluu seksuaalisen suuntautumisen ilmaiseminen ja halutun sukupuolen vietteleminen. Opinnäytetyössäni pyrin selvittämään, kuinka paljon halutun sukupuolen kiinnostuksen herättäminen vaikutti kohderyhmän asuvalintoihin ja käyttivätkö he tähän nimenomaisesti oman sukupuolensa yleisesti viehättävinä pidettyjä ulkoisia piirteitä ja vaatteita. Halusin tietää, uskoivatko kokenneet henkilöt saavuttavansa toivotun viettelevyyden ja sukupuolisen viestin pukuunsa unisex-vaatteilla. En pitänyt suunnittelemaani mallistoon kuuluvien vaatteiden lähtökohtaisena tarkoituksena viestiä seksuaalivähemmistöön tai muuhun ryhmään kuulumisesta, vaan tavoittelin valtavirtaan sulautuvaa tyyliä. Siksi pyrin toteuttamassani tutkimuksessa myös selvittämään, millaisen pukeutumisen tutkimusryhmä koki vähemmistöryhmään leimaavaksi.

Unisex ja androgynisyys pukeutumisessa

Unisex ja androgynisyys erottuvat tulkintani mukaan pukeutumisessa siten, että edellisessä samaa vaatetta voivat käyttää kummankin sukupuolen edustajat peittämättä ja jopa korostaen oman sukupuolensa tunnuspiirteitä. Jälkimmäisessä henkilön ulkomuodossa on kummankin sukupuolen piirteitä tavalla, jossa joskus voi olla mahdotonta päätellä henkilön biologista sukupuolta. Suunnittelemani malliston tavoitteena on, että suunnitellut asut voivat kuulua niin miehisen miehen kuin naisellisen naisen vaatekaappiin sulkematta ulos androgynistä tyyliäkään. Suunniteltujen vaatteiden oli siten oltava sukupuolisesti neutraaleja ja monikäyttöisiä.

2.5.4 Unisex-pukeutuminen

Unisex tuli pinnalle 60-luvulla ja voimistui 70-luvun aikana. Pukuhistoriassa 60-luku oli vapautumisen aikaa. Radikalismien vuosikymmeneksikin aikaa on kutsuttu (Pöllänen 2012, 25.) Vartaloa paljastavien vaatteiden ja naisten housujen käytön yleistyessä vaatesuunnittelija Rudi Gernreich ennusti, että 80-luvulla käytettäisiin unisex-vaatteita ja sukupuolittunut housu-hame erottelu häviäisi näiden ollessa käytössä sekä miehillä että naisilla (Brush Kidwell & Steele 1989).

Yksi vuosikymmenen merkeistä oli kaupallisuuden vastustaminen. Mainittu radikalismi toteutui kuitenkin monien muiden mielenilmausten tapaan juuri kulutuksen kautta. Vanhojen pukeutumissääntöjen ja tabujen hajottaminen tapahtui uusien tuotteiden ja niiden poikkeuksellisen käytön kautta. 60-luku oli myös elintason nousun, kaupungistumisen ja kulutuskulttuurin vuosikymmen (Näränen 2004). Mainonnan ja kulutuksen keskiöön nousi nuoriso, jonka uudenlainen vapaa-ajanvietto vaikutti myös epämuodollisen arkipukeutumisen nousuun. (Pöllänen 2012, 25; Näränen 2004.)

Perhearvot kokivat myös muutoksen 60-luvulla. Keskustelu tasa-arvosta lisääntyi muun muassa feminismin toisen aallon myötä (Vasemmistonuoret ry). Unisex oli yksi tasa-arvoajattelun kärjistä. Muodissa unisex oli näkynyt jo 50-luvun muotinäytöksissä, mutta päätyi suomalaisten arkeen 60-luvun lopulla.

Kuva 4 (oikealla) on mainos lokakuussa 1969 ilmestyneestä *Toronto Life* – lehdestä. Mainoksen tekstin mukaan unisex ei ole vain uusi tapa pukeutua, vaan uusi tapa elää, joka tuo esiin kaiken naisellisen naisessa ja kaiken seksikkään ja miehisen miehessä. Edelleen mainoksen mukaan unisex todistaa, että vaatteet eivät ole se, mikä erottaa tytöt pojista. Mainoksen esittelee Jamie Bradburn sivustolla Torontoist (2007).

Kuva 4 Unisex-housumuotia

Unisex mainonnassa

Asenneilmapiirin muutos ja unisex-ajattelu näkyi myös suomalaisessa mainonnassa. Kirja-arvostelussaan *TV-mainonnan mentaalihistoria* Pertti Näränen (2004) mainitsee unisex-deodorantin kampanjan ja Sunlightia ahkerasti käyttävän Tiskaaja-Jussin. Näränen kertoo Jukka Kortin teoksesta *Modernisaatiomurroksen kaupalliset merkit: 60-luvun suomalainen televisiomainonta*

(2003). Vaikka Näränen mainitseekin Tiskaaja-Jussin esiintyvän korostuneen humoristisena poikkeusilmiönä, sanoo hän mainoksen kuvaavan perhearvojen muutosta. Alla oleva kuva 5 on kuvakaappaus vuonna 1968 esitetystä unisex-deodorantin mainosvideosta. Kuvassa nainen ja mies suihkuttavat deodoranttia yhdessä.

Kuva 5 Kuvakaappaus unisex-deodorantin mainosvideosta

Kuva 6 (vasemmalla) Unisex-ajattelu näkyi myös hiusmuodissa

Kuva 7 (oikealla) unisex-muotia 70-luvulta

Suomalaista unisex-lehtimainontaa ja –muotia edustaa nimimerkin Blandad (2009) blogissaan esittelemä *Muotisorja* – lehden mainos. Mainos on ilmestynyt 1969 lehden numerossa 5/6. Blandad kirjoittaa blogissaan: *Kuvan asut ovat kuvatekstin mukaan Friitalan nahkaa (mokka?), väriltään avaruuden siniset valkoisin tikkauksin ja kultaisin napein! Aika huikeaa!*

Kuva 8 (vasemmalla) Unisex mainos Muotisorja – lehdessä (1969 5/6)

Kuva 9 (oikealla) Marimekon tasaraita t-paidat

Suomalaisen unisex-pukeutumisen kulmakivet: Marimekon raidat ja tuulipuvut

Keski-Suomen museon (2013) nuorisokulttuuria kuvaavan verkkonäyttelyn *Haloo, minä täällä!* kuva-aineistossa ja esittelyssä kerrotaan Marimekon merkityksestä suomalaisen arkipukeutumisen kulmakivenä. T-paidan ja farkkujen ollessa arkivaatteina nuorten suosiossa 1960-luvulla paidat olivat yleisesti mustia ennen Marimekon tasaraitaisen trikoopaidan tuloa markkinoille. Tasaraita oli Annika Rimalan suunnittelema ja tuli tuotantoon 1968. Värikkäistä t-paidoista tuli merkittävä osa unisex-muotia. Ne sopivat kaikille sukupuolesta tai iästä riippumatta. Myös Marimekon *Jokapoika* – paitaa käyttivät niin työt kuin pojat. (Keski-Suomen museo 2013.)

Kuvan 9 (yllä oikealla) sinivalkoinen Tasaraitapaita on verkkonäyttelyn esittelyn mukaan keskikäisen naisen vaatekaapista. Punavalkoinen paita on puolestaan nuoren opiskelijatyön vaate. Valkoiset housut ovat James-farkut. (Keski-Suomen museo 2013.)

Toinen suomalaisen unisex-pukeutumisen tärkeä osa oli tuulipuvut, jotka juoksija ja valmentaja Mauri Jormakka toi Suomeen 70-luvun vaihteessa (Laitinen 2007; Vuorela & Jokihaara 2009). Tuulipuvusta tuli 80-luvulla lisääntyneen vapaa-ajan symboli. Se miellettiin monikäyttöiseksi yleisvaatteeksi, joka kävi lähes joka tilanteessa. Tuulipuvusta tuli niin voimakkaasti koko kansan puku, että Virossa suomalaisia kutsuttiin pilkallisesti kahiseviksi poroiksi. Tavallisen kansan symbolina tuulipukuja pidettiin myös junttina. Nimityksistä huolimatta samannäköisiin tuulipukuihin pukeutuneet pariskunnat nousivat vahvaksi osaksi unisex-pukeutumista.

Aaro Vuorela ja Teea Jokihaara pohtivat tuulipuvun asemaa ja tulevaisuutta artikkelissaan *Tuulipuku ei ole enää häpeä* (2009). Tuulipuvut eivät ehkä ole enää yhtä voimakkaasti suosiossa, mutta puku on kehittynyt ja säilyttänyt imagonsa rentona ulkona liikkumisen asuna. Artikkelissaan Vuorela ja Jokihaara pohtivat tuulipuvun muodikkuutta. Retron ollessa muodikasta he kysyvät, voisivatko retro-tuulipuvut olla muotia. Vuorela ja Jokihaara eivät kuitenkaan vaadi urheiluvaatteilta muodikkuutta. *Etenkin ulkosalla kuntoillessaan ihmisen sallitaan olevan epämuodikas ja käytännöllinen, sillä kunnostaan huolehtiminen on itsessään muodikasta*, pari kirjoittaa artikkelissaan.

Kuva 10 (vasemmalla) MJ-Sport mainoskortti esittelee urheilumuotia

Kuva 11 (oikealla) Rukan 1987 ulkoiluasuja

Nuorten rento pukeutuminen

80-luvun pukeutumisen ilmiöitä oli myös grunge-tyyli. Tyylin kautta nuoriso ilmaisi kapinaansa vanhempaa sukupolvea kohtaa. Grungen tunnusmerkkejä olivat ylisuuret ja venyneet flanellipaidat, riisaiset farkut ja rähjäinen, kulutettu ulkomuoto (Sin 2011.) Nuoret tytöt hankkivat paitoja miesten kokonumerolla, jolloin vaatteet roikkuivat heidän päällään muodin mukaisesti. Pauliina Viljanen kertoo artikkelissaan *Unisex-pukeutuminen tasa-arvon asialla* lahjoittaneensa ajan muututtua grunge-tyyliset paitansa isälleen, jolle paidat olivat istuneet hyvin. (Ks. kuva 12 s.22).

Kuva 12 Grunge - tyyliä edustavia nuoria

Urheiluvaatteita alettiin 70-luvulla käyttää osana arkista pukeutumista. Keski-Suomen museon verkkonäyttelyn kuvassa (kuva 13) Viitaniemen yläasteen 8c luokan tytöt Marja, Leila ja Maija esittelevät aikansa koulumuotia: *Tytöillä on jalassaan tietenkin farkut, joiden kanssa käytettiin urheilutakkia. Takkeja käyttivät alun perin urheilujoukkueet, mutta niitä alettiin myydä myös seuroja kannattaville faneille. Leilalla (kesk.) onkin yllään Tapparalan logolla varustettu takki. Urheilutakeissa oli resorit helmassa ja hihansuissa, ja ne olivat ensimmäisiä saatavilla olevia pusakkamallisia ulkovaatteita.* (Keski-Suomen museo).

Kuva 13 Koululaisten tyypillistä arkimuotia keväällä 1977

Työssäni esiin nostama pukeutumiseen vastavuoroisesti vaikuttava liikunnan laji on tanssi. 2000-luvulla katutanssi on ollut nuorten suosiossa ja näkyvästi esillä mediassa. Katutanssi on filmatisoitu muun muassa elokuvassa *StreetDance 3D* (streetdancethemovie) sekä elokuvasarjassa *Step Up*, jonka viimeisimmän osan *Step Up Revolutionin* ensi-iltaa vietettiin 12.10.2012 (finnkino.fi). Tanssi on ollut esillä myös tv - sarjoissa kuten *Dance Suomi* (Nelonen.fi)

Tanssi ja siihen liittyvä vapaa, rento pukeutuminen ei ole uusi teema. Vertailussa (ks. kuva14) *Flashdance* vuodelta 1983 ja *StreetDance 3D* vuodelta 2010 muistuttavat toisiaan monelta osin. Kummankin elokuvan päähenkilönä on nuori nainen, jolla on unelma itsensä ilmaisusta tanssin kautta. Naisten osittain paheksuttakin rento elämänsäsenne näkyy myös heidän käyttämissään vaatteissa, jotka ovat väljiä, käytännöllisiä ja persoonallisia. Street-tyyliä elokuvien puvustuksessa tuovat myös venyneet paidat ja kuluneet, jopa revityt farkut. Street-tyylistä ja sen modernista tulkinnasta tuli lähtökohta mallistolleni.

Kuva 14 Vertailu: Flashdance (1983) ja StreetDance 3D (2010)

Modernia unisex-pukeutumista

The same clothes for him and her, is it possible?! (Carina Costa 2011)

(Samat vaatteet miehelle ja naiselle, onko se mahdollista?!)

Bloggaaja Carina Costa esittelee vaatesuunnittelija João Pimentan vuoden 2012 kesämalliston unisex-vaatteita (ks.kuva 15 s. 24). Pimentan suunnitelmien asut on kuvattu sekä mies- että naismallin päällä osoittaen, että vaatteet kuuluvat molemmille. João Pimentan mallistossa käytetyt elementit ovat tuttuja perinteisestä miestenpukeutumisesta. Uutta on niiden pukeminen naiselle ja esittely miehen rinnalla.

Kuva 15 João Pimentan vuoden 2012 unisex-kesämuotia

Jo työni johdannossa oli maininta miesten sukkahousuista Ilta-Sanomien artikkelissa (Pihlajaniemi 2012). Ilta-Sanomat kertoi Emilio Cavallinin suunnittelemista unisex-sukkahousuista, jotka ovat osa *Cult Edition* – kokoelmaa. Cult Edition on Cavallinin verkkokaupassa (emiliocavallini.com) suunnattu sekä miehille, että naisille (ks. kuva 16 alla). Modernin unisex-pukeutumisen merkittävimpanä tuotteena pidän onepiece - haalareita (ks. kuva 17 alla), joiden ideologiassa ykseys on keskiössä. One-piece on yksi vaate, joka sopii kaikille – muuta ei tarvita.

Kuva 16 (Vasemmalla) Emilio Cavallinin Cult Editon – kokoelman tuotevalikoimaa

Kuva 17 (Oikealla) Onepiece - yksi kaikille

Unisex tasa-arvon asialla?

Sukupuolella ei tasa-arvoisessa Suomessa pitäisi olla enää mitään merkitystä. Miksi sitten on niin tärkeää nähdä vastaantulijan sukupuoli heti kättelyssä? Halutaanko tällä pitää yllä sukupuolten välisiä hierarkiaa? Näin kummastelee Pauliina Viljanen artikkelissaan Unisex-pukeutuminen tasa-arvon asialla. Viljanen puhuu artikkelissaan myös miesten vaatteiden paremmasta laadusta – aihe, josta olen kuullut usein naisten kommentoivan – ja väärällä vaatekaupan osastolla asioinnin epämukavuudesta. Hän kaipaava kauppoihin neutraaleita alueita, joiden vaatteita voivat sovittaa miehet ja naiset yhtälailla.

Miehen näkökulmaa valottaa nimimerkki Eräs vaan kommentillaan Suomi24 – sivuston verkkokeskustelussa *Miesten pukeutumisen trendit ja muuttumattomuus*. Kirjoittaja pitää miesten muotia rajoittuneena ja muuttumattomana

Olen miehenä tässä ihmetellyt että miksi miesten muoti ei muutu. Aina on tarjolla ne samat perusvaatteet:

puvut, pikkutakit, kauluspaidat, farkut, t-paidat yms. Katsokapa vaikka Dressmannin valikoimaa. Miehet ovat viimeiset sata vuotta pukeutuneet suunnilleen samoin. Naisten puolella muutoksia on tässä ajassa tullut vaikka miten. Käytännössä naiset ovat ottaneet omaan käyttöönsä suunnilleen kaiken mitä miesten ns. perinteisestä vaatekaapista löytyy. Toisinäin ei vain ole tapahtunut mitään liikettä.

Tiedän mitä tähän vastataan: että mies esimerkiksi hameessa näyttää yököttävältä. Tai että mies mekossa on homo tai transu. Kysykää itseltänne sitten että miksi nainen housuissa ei näytä yököttävältä. Tai miksi nainen tummassa puvussa tai kravatissa ei ole lesbo tai transu. Perusteluksi ei riitä että näin on aina ollut, sillä 50 vuotta sitten ei tullut kyseeseen että nainen olisi voinut laittaa housut jalkaansa.

(Eräs vaan, 2009)

Mielestäni unisex-muoti voisi tuoda helpotuksen ainakin näiden kirjoittajien tuskailuihin. Unisex kun ei ole suunnattu miehille tai naisille, vaan molemmille antaen yhdenvertaisen vapauden hankkia vaatteita pelkäämättä, että tulee nähdä ainoastaan sukupuolensa edustajana.

3 TUTKIMUS: LÄHTÖKOHDAT JA MENETELMÄT

Tässä luvussa kerron tutkimuksen taustoista: teoriapohjasta ja omista lähtökohdistani ja näkökulmasta. Kerron tutkimuksen toteuttamisessa huomioitavista seikoista kuten etiikasta alaluvussa 3.2 ja otannasta alaluvussa 3.3. Alaluvussa *Käytetyt menetelmät* (3.4) esittelen lyhyesti kontekstikartoituksen, haastattelun ja havainnoinnin menetelmiä.

3.1 Lähtökohdat

Jotta tutkimuksesta tulisi mielekäs, on sitä suunniteltaessa pohdittava, kuinka tutkimuksen toteuttaminen hyödyttää tutkittavaa joukkoa (Piispa, 2006). Työssäni tutkittavan ryhmän (perusjoukon) hyöty on keskeisessä osassa. Opinnäytetyössäni toteuttamani tutkimuksen tavoitteena oli nimenomaisesti hankkia tietoa osallistujien toiveista ja tarpeista, jotta niin opinnäytetyössäni kuin myöhemmin osaisin suunnitella kuluttajien toiveita mahdollisimman hyvin vastaavia tuotteita. Tutkimus pohjautuu myös omaan kiinnostukseeni vaatetusmuotoilijana. Keskeinen teema oli siten käyttäjälähtöisyys. Kontekstien selvittämisen lisäksi pyrin vastaamaan kysymyksiin, ovatko kuluttajat kiinnostuneita unisex-vaatteista ja mitkä tekijät kiinnostukseen vaikuttavat sekä hyötyvätkö kuluttajat tuotteen uniseksuaalisuudesta.

Tutkimukseni voidaan sanoa kuuluvan pehmeän sosiologian kenttään. Antti Eskola (1975, 53) määrittelee pehmeän sosiologian seuraavalla tavalla: *ei pyritä kokeellisiin tai mitattaviin menetelmin todentamaan jotakin tarkasti formuloitua teoriaa, vaan tarkastellaan aihetta suhteellisen vapaamuotoisesti, pääasiassa laadullisiin havaintoihin nojautuen ---*.

Tutkimukseni toteutin kontekstikartoitusmenetelmää soveltavana kyselynä. Suuntasin kyselyn 17–18-vuotiaille nuorille, jotka tavoitin tutkimustani varten ottamalla yhteyttä toisen asteen kouluihin. Hypoteesini mukaan sijainti ja ammattiala vaikuttavat nuorten asenteisiin. Jotta tutkimukseni olisi luotettava, otin tämän huomioon jo tutkimuksen lähtökohdissa. Saadakseni yleiskuvan nuorten ajattelusta, suoritin kyselyni maantieteelliseltä sijainniltaan ja kooltaan poikkeavilla paikkakunnilla. Paikkakunnilla toteutin kyselyn paikallisessa lukiossa ja ammattikoulussa, jotta myös koulutustaustan aiheuttama ero tulisi ilmi.

3.2 Tutkimusetiikka

Tutkimusetiikalla tarkoitetaan *hyviä tieteellisiä käytäntöjä*. Tieteen eettiset periaatteet ohjaavat tutkimuksen tekoa itseohjauksen kautta (Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto 2010, tietopalvelu.) Tutkimukseen osallistumisen on oltava vapaaehtoista. Ennen suostumusta tutkimukseen osallistujan on tiedettävä, mistä on kyse. Tutkimukseen osallistuvalla on tiedotettava tutkijan yhteystiedot, tutkimuksen aihe, aineistonkeruun konkreettinen toteutustapa ja arvioitu ajankulu, kerättävän aineiston käyttötarkoitus, säilytys ja jatkokäyttö ja osallistumisen vapaaehtoisuus. Lisäksi tutkijan on

vastattava lisätietoa vaativiin kysymyksiin (Tampereen yliopisto 2011, Tutkimuksen eettiset periaatteet). Käyn seuraavaksi (s. 27–28) edellä mainittuja kohtia läpi mainitussa järjestyksessä ja tarkastelen niihin liittyviä eettisiä näkökulmia.

- Tutkija
- Aihe
- Aineistonkeruun menetelmät
- Käyttötarkoitus, säilytys ja jatkokäyttö
- Osallistumisen vapaaehtoisuus
- Alaikäinen tutkittavana

Tutkija

Kerroin tutkittaville nuorille ja koulujen yhteyshenkilöille nimeni, opiskelupaikkani ja tiedot koulutuksestani. Koulujen yhteyshenkilöt saivat sähköpostiosoitteeni yhteydenpitoa varten. Tutkimuksessa mukana olevat oppilaitokset saivat myös opinnäytetyötäni ohjaavan opettajan sähköpostiosoitteen. Tätä kautta myös mahdolliset myöhemmin ilmenevät ongelmat voidaan käsitellä. Tutkijalla ei ollut velvollisuutta antaa itsestään henkilötietoja kuten puhelinnumeroa tai katuosoitetta, sillä se ei ole tutkimuksen kannalta välttämätöntä.

Aihe

Tutkimukseni aihe ei ollut luonteeltaan arkaluonteinen. Tutkimuksen tulosten julkaiseminen ei vahingoita tutkittavia. Omassa tutkimuksessani kerroin tutkimuksen aiheen olevan pukeutuminen. En käyttänyt sanaa unisex, koska pelkäsin sanan vaikuttavan tapaan, jolla tutkittavat toimivat. Tämä ei ollut ongelmallista, sillä sana pukeutuminen kertoi mielestäni riittävästi tutkimuksen aiheesta.

Aineistonkeruun menetelmät

Kerroin osallistujille ennen suostumista tutkimuksen luonteen. He saivat tietoonsa, tutkimuksen keston ja vaativuuden. Tiedotin tutkimustilanteen havainnoinnista ja nauhoittamisesta.

Käyttötarkoitus, säilytys ja jatkokäyttö

Tutkimuksella kerättyä aineistoa käytettiin lähtökohtaisesti ainoastaan omassa opinnäytetyössäni. On mahdollista, että toteutan toisen tutkimuksen nuorten unisex – pukeutumisesta. Tätä varten tutkimusraportti ja purettu aineisto säilytetään. Opinnäytetyöni ja siihen liitetty tutkimusraportti julkaistiin Theseus – tietokannassa, jossa ne ovat vapaasti luettavissa. Tästä kerrottiin osallistujille. Osallistujille vakuutettiin, että tutkimuksessani mukana olleiden tunnistaminen julkaisussa raportista ja tulosten analyysissä on mahdotonta. Nauhoitteet tutkimustilanteesta hävitettiin aineiston purkamisen jälkeen.

Osallistumisen vapaaehtoisuus

Varmistin, että osallistujat olivat tietoisia tutkimukseen osallistumisen vapaaehtoisuudesta. Kerroin, että kysymyksiin vastaaminen on kaikilta osin vapaaehtoista ja kehotin vastaajia toimimaan omien tuntemustensa ohjaamana. Osallistujat saivat jättää vastaamatta yksittäisiin kysymyksiin ja heillä oli lupa poistua tilanteesta niin halutessaan.

Yksityisyyden suoja

Yksityisyyden rajat määrää tutkittava itse päättäessään, mitä itsestään ja ajatuksistaan haluaa tutkimuksen käyttöön antaa ja mitä ei (Kuula 2006, 125). Primaariset tunnistustekijät: kuva, ääni, henkilötiedot. Tutkimuksessani keräsin osallistujistani vain tulosten kannalta merkittävät henkilötiedot: iän ja sukupuolen. Nauhoite mahdollistaa suoran tunnistamisen, minkä vuoksi hävitin tämän aineiston osan sen analysoinnin jälkeen. Sekundaarinen tunnistustekijä: Tutkimusaineistosta käy myös ilmi henkilöiden koulutusala, opiskelupaikkakunnan viitteellinen koko ja sijainti sekä tietoa heidän pukeutumistottumuksistaan. Tämä ei riitä henkilöiden tunnistukseen. (Kuula 2006.)

Alaikäinen tutkittavana

Alaikäisiä koskevien tutkimuksen eettiset rajat määrää Suomen perustuslain 6 §:n 3. momentti, jonka mukaan lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä ja heidän tulee saada vaikuttaa heitä itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti, samat oikeudet turvaava YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 12 artikla ja lapsenhuoltolain (361/1983) 4.1 §, jonka mukaan vanhemmilla on oikeus päättää lapsen henkilökohtaisista asioista. Tutkittavien ikä, tutkimuksen aihe ja sen toteutustapa vaikuttavat siihen, onko tutkimukseen osallistuvalla oltava vanhempien lupa. Käytännössä tutkija arvioi itse, onko tarpeellista tiedottaa vanhempia lapsen tutkimukseen osallistumisesta. (Tampereen yliopisto 2011).

Lastensuojelun keskusliitto (2012) antaa journalistisesta haastattelusta ja kuvauksesta seuraavanlaisen ohjeistuksen: Yli 15-vuotiaasta voi haastatella ja hänestä voi julkaista kuvia kohtuullisen vapaasti. Huoltajan lupa ei ole ohjeen mukaan tarpeellinen, kun haastattelussa käsitellään esimerkiksi henkilön mielipiteitä ja kokemuksia hänen elämänpiiriinsä liittyvistä ja yleisistä yhteiskunnallisista kysymyksistä.

Opinnäytetyöni yhteydessä toteutettavan tutkimuksen aihe ei ollut arkaluonteinen eikä sen yhteydessä kerätty tai julkaistu osallistujien nimiä, henkilötunnuksia tai osoitteita ja osallistuvat olivat yli 15-vuotiaita, minkä vuoksi oli perusteltua, ettei tutkimuksen suorittamiseen tarvittu vanhempien erillistä lupaa. Tutkimukseen osallistuvien oppilaitosten johtajat tekivät arvion tutkimuksen eettisestä sopivuudesta alaikäisille oppilaille.

3.3 Tutkittava ryhmä

Valitsin tutkittavaksi ryhmäksi 16–18-vuotiaat nuoret. Päätin toteuttaa tutkimuksen noin 18-vuotiailla nuorilla, koska he edustavat niin sanottua x-sukupolvea ja niin ollen heidän asenteistaan voi päätellä tulevia muutoksia myös unisex-pukeutumisessa. Jotta otanta vastaisi mahdollisimman hyvin tutkimusjoukkoa, suoritin tutkimuksen eri paikkakunnilla ja koulutusaloilla.

Paikkakuntien valintaan vaikuttivat sijainnin ja koon lisäksi mukavuustekijät, joita olivat matkakustannukset ja tuttuus. Suunnitelman mukaan tutkimuksen kysely olisi toteutettu kolmella paikkakunnalla, mutta koska yhteistyö yhdellä paikkakunnista ei saanut tuulta alleen, tutkimuksessa oli lopulta mukana kaksi paikkakuntaa. Tutkimusjoukko muodostui ryhmästä Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa sijaitsevan alle 10 000 asukkaan paikkakunnan (1) sekä Pohjois-Savossa sijaitsevan yli 10 000, alle 150 000 asukkaan paikkakunnan (2) opiskelijoita. Paikkakuntien sisällä otanta määräytyi saavutettavuuden mukaan. Tutkimukseen osallistuvat ne nuoret, joiden koulut antoivat suostumuksensa tutkimukseen aikataulunsa ja opetussuunnitelmansa puitteissa.

Koulutusalojen mahdollisesti tuottaman eron vuoksi otin tutkimukseen mukaan valituilta paikkakunnilta ammatillisen oppilaitoksen (A) ja lukion (L). Ammatillisten oppilaitoksen sisällä ammattialat vaihtelevat suuresti, joten hain tutkimukseen mukaan opiskelijoita tietyltä alalta. Alaksi valikoitui hotelli- ravintola- ja ravitsemusala, koska kyseisen alan koulutusohjelma löytyi kaikkien valittujen paikkakuntien tarjonnasta sekä koska alalla olettamuksen mukaan olisi vähemmän sukupuolihajontaa, kuin muilla paikkakuntien tarjontaan kuuluvilla ammattilaoilla.

Taulukko 2 Koulujen nimeämiseen käytetyt koodit

	Ammatillinen oppilaitos	Lukio
Paikkakunta 1 (pienempi)	Koulu 1A (5 vastaajaa)	Koulu 1L (6 vastaajaa)
Paikkakunta 2 (suurempi)	Koulu 2A (6 vastaajaa)	Koulu 2L (13 vastaajaa)

Kustakin koulusta pyysin viidestä kymmeneen henkilön ryhmää osallistumaan tutkimukseeni. Näin suunnittelin saavani kolmestakymmenestä kuuteenkymmeneen tutkittavan joukon. Otantani oli henkilö- ja aikaresursseihin nähden laaja. Pidin kuitenkin tulosten luotettavuutta tärkeänä, joten sovitin opinnäytetyöni voimavarat siten, että kaiken saatavan aineiston analysointi tehokkaasti oli mahdollista. Nimesin opiskelijat kouluittain aakkosten pienen kapiteelin kirjaimilla. Näin pystyin henkilöimään vastaajat anonyymisti. Tutkimuksen analysoinnissa käytän yksittäisestä vastaajasta esimerkiksi koodia *koulu 2L, vastaaja c* (ks. taulukko 2).

Toteutuneessa tutkimuksessa kyselyyn vastaajia oli yhteensä kolmekymmentä. Vastaajat jakaantuvat kahteen paikkakuntaan ja neljään oppilaitokseen seuraavasti 1A viisi vastaajaa, 1L kuusi vastaajaa, 2A kuusi vastaajaa ja 2L kolmetoista vastaajaa. Toiveena oli, että tutkittavassa joukossa olisi mahdollisuuksien mukaan saman verran miehiä ja naisia. Kyselyyn vastanneista miehiä oli kolme ja naisia 27. Toteutunut jakauma poikkesi siten suuresti toivotusta.

3.4 Käytetyt menetelmät

Tutkimuksessani käytettyjen menetelmien valinnassa ja tehtävien suunnittelussa huomioin, että saisin sekä laadullista (*kvalitatiivista*), että määrällistä (*kvantitatiivista*) aineistoa. Menetelmä vaikuttaa siihen, millaista aineistoa saadaan, jolloin toisten menetelmien käyttö rikastuttaa saatua aineistoa ja siitä tehtyjä tulkintoja. Monistrategisella tutkimuksella saatu aineisto on laajempi ja tulokset ovat luotettavampi, sillä yksi kvalitatiivisten ja kvantitatiivisten menetelmien yhdistämisen etu on *perusteettoman varmuuden vähentäminen* (Hirsijärvi & Hurme 2000, 39).

3.4.1 Haastattelu

Tutkimuksen aikana havainnoin kaiken aikaa käytävää keskustelua ja tekemistä. Erityisen lupaavina pidin tehtävien jälkeen käytäviä keskusteluita. Uskoin tuolloin tulevan esiin asioita, jotka antaisivat kiinnostavaa tietoa tutkitusta aiheesta, mutteivät ehkä vastanneet tehtävien kysymyksiin tai jota osallistuja tuli ajatelleeksi vasta tehtävän jälkeen. Keskustelut olivat pääosin vapaita, mutta ohjasin niitä kysymyksin, jotta keskustelu pysyisi aiheessa. Keskustelut muistuttivat siten keskustelua tai avointa haastattelua, jossa edellinen vastaus johtaa seuraavaan kysymykseen. (Hirsijärvi & Hurme 2000, 45.)

Toiveen mukaisesti sain dokumentoitua session äänittämällä. Keräsin nauhasta jälkeensä uutta tietoa antavia kommentteja ja keskustelun pätkiä litteroimalla. En ole koulutettu haastattelija enkä tutkimusten havainnoija, joten arvelin muistiinpanopohjaisen havainnoinnin tuottavan vähemmän kiinnostavaa aineistoa. Muistiinpanojen uhkana arvelin myös olevan, että muistiinpanoihin keskittyessä olennaisia lauseita voisi jäädä kuulematta. Tuottavan session aikana en toiminut passiivisena havainnoijana, vaan toimin vuorovaikutuksessa tutkittavien kanssa.

3.4.2 Kontekstikartoitus

Kontekstikartoitus on luovilla aloilla käyttäjälähtöisessä muotoilussa hyödynnetty tiedonhankinnan menetelmä. Kontekstikartoitus on menetelmänä tehokas, sillä sen avulla saadaan laaja-alaista tietoa henkilön tuotteeseen liittyvästä kontekstista. Erityistä menetelmässä on, että siinä mahdollisten käyttäjien toiveista, kokemuksista ja tarpeista saatu tieto otetaan mukaan suunnitteluprosessiin sen alussa. (Sleeswijk, Stappers, Van der Lugt & Sanders 2005.)

Menetelmää kehittäneiden Froukje Sleeswijk Visserin, Pieter Jan Strappersin, Remko Van Der Lugtin ja Elizabeth B.-N. Sandersin (2005) mallissa tutkimus koostuu sarjasta luovia tehtäviä, joista osa, ennakkotehtävät, lähetetään tutkittavalle joukolle aiheeseen tutustumista ja virittäytymistä varten ennen varsinaista kyselyä, josta käytetään termiä *generative session*. Käytän tästä vapaata suomennosta *tuottava sessio*.

Kontekstikartoituksen tuottavissa sessioissa hyödynnetään myös haastattelua tehtävien jälkeisissä keskusteluissa ja havainnointia koko session ajan, jolloin saadaan aineistoa laajasti eri tiedonlajeista. Erialaisten menetelmien käyttöä on tärkeää, koska menetelmä vaikuttaa siihen, millaista aineistoa saadaan.

Kaavio 1 on vapaasti suomennettu artikkelista *Contextmapping: experiences from practice* (Sleeswijk, Stappers, Van der Lugt & Sanders). Kaaviossa on selkeästi esitetty tiedonlajit ja menetelmät, joilla tuota tietoa saadaan. Kontekstikartoituksessa käytetty tuottava sessio on syvällä olevaa, hiljaista ja piilevää tietoa keräävä menetelmä. Tieto on ihmisten hiljaista tietoa, tunteita ja unelmia. Kontekstikartoituksen avulla voidaan saada tietoa myös ihmisen piilevistä tarpeista (*latent needs*), jotka tulevat osallistujillekin ilmi vasta myöhemmin. Laaja-alainen tieto mahdollisen käyttäjän tuotteeseen ja sen käyttöön liittyvästä kontekstista auttaa suunnittelemaan tarpeeseen vastaavia tuotteita. Kontekstikartoituksen etu muihin käyttäjäkokemustutkimuksiin on, että tieto saadaan ennen tuotteen valmistusta ja käyttöä.

Kaavio 1 Kontekstikartoitus - menetelmät ja tiedon lajit. Kaavio on tekijän vapaasti suomentama artikkelista *contextmapping: experiences from practice* (Visser ym. 2005)

4 TUTKIMUS: TOTEUTTAMINEN JA KULKU

Luvussa kerron tutkimuksen toteuttamisesta. Kuvailen ensin oman sovellukseni esittelemistäni tutkimusmenetelmistä alaluvussa 4.1. Kerron samalla, mitä odotin ja toivoin tutkimuksen tuloksilta. Toteutuksesta kerron alaluvussa 4.2. Alaluvussa *Tutkimustulokset* (4.3) esittelen saadun aineiston ja analyysin tavat. Alaluvussa *Aineiston käsittely* (4.3.1) esittelen Peircen merkkiteorian yhtenä aineiston analyysitapana. Luku sisältää saadun aineiston pohjalta tekemäni päätelmät ja tulkinnat nuorten suhteesta unisex-pukeutumiseen (4.3.3).

4.1 Oma sovellukseni menetelmästä

Toteuttamassani sovelluksessa jätin menetelmän kehittäjien käyttämät ennakkotehtävät pois käytännön syistä. Yhteistyön kannalta oli helpompaa rajata tutkimus yhdeksi kontaktikerraksi, jolloin kysely ei vienyt liikaa resursseja kummaltakaan osapuolista. Uskoin lämmittelytehtävän riittävän siihen, että päästään sisälle aiheeseen. Kontestikartoitusseesioon kuuluu menetelmän kehittäjien esimerkiksi esittely, lämmittelytehtävä, joka *murtaa jään*; tuottava tehtävä, joka *avaa mielen* pohtimaan tunteita ja viimeinen tehtävä, joka on asian ytimessä ja jolla haetaan tietoa tutkittavan toiveista ja tarpeista. Session edetessä mennään syvemmälle tietoon ja tunteisiin (Sleeswijk, Stappers, Van der Lugt & Sanders 2005, 131) . Oman sessioni kulku meni seuraavasti:

- Esittely
- Tehtävä 1: *Mitä sinulla on ylläsi*. Rentouttava harjoitus
- Tehtävä 2: *Valitse paras vaihtoehto*. Tehtävä koostuu pääosin kyllä vai ei – kysymyksistä ja tehtävistä. Joukossa on muutama kysymys, jossa valitaan annetuista kuvista kiinnostavin.
- Keskustelu: *Miksi teitte juuri nuo valinnat*
- Tehtävä 3: *Paperinukke*. Tehtävä, jossa osallistujat kokoavat annetuista elementeistä mieleisensä uniseksuaalisen asukokonaisuuden. Tehtävään kuuluu avoin vastauskenttä, johon osallistujat kirjoittavat, mitkä tekijät vaikuttivat heidän valintoihinsa.
- Keskustelu: *Miksi teitte juuri nuo valinnat*
- Päätäntä

Kysymysten ja tehtävien ensisijaisena tavoitteena oli, että ne tuottavat halutunlaista tietoa. Oli myös pyrittävä varmistamaan, että tutkittava ymmärtää tehtävänannon ja kysymykset. Tätä varten minun oli käytettävä kieltä, jota tutkittava osaa. Itsekin nuorena uskon käyttäneeni sanoja, jotka kuuluivat myös tutkittavan joukon arkikieleen. Ymmärsin myös tutkimusjoukkooni kuuluvien nuorten kulttuuria joiltain osin. Tutkimuksen tuloksiin voi vaikuttaa myös, onko tutkimuksen aineistonkeruutapa osallistujalle ymmärrettävä ja tuttu. Opinnäytetyössäni toteuttamani tutkimuksen tehtävistä ensimmäinen tehtävän en ajatellut tuottavan vaikeuksia. Monivalintatehtävät ovat opiskelijoille tuttuja jo koulu- maailmasta (Piispa 2006, 159). Paperinukke – tehtävä vaati sen sijaan selkeän ja perusteellisen tehtävänannon, jotta väärinymmärrykset ja osallistujien epärointi ei vääristäisi saatua aineistoa.

Käyn seuraavaksi tehtävät läpi järjestyksessä ja avaan tehtävien tarkoitusta ja toimintaa. Selvitän, miksi olen valinnut mainitunlaiset tehtävät kyselyyni, millaista tietoa niillä halusin saavuttaa ja kuinka uskoin onnistuvani tavoitteissa. Tutkimukseen suunnittelemani vastauslomake löytyy liitteestä 2 ja tehtävät liitteestä 3. Viittaan seuraavissa luvuissa liitteen 3 tehtäviin ja niiden kysymyksiin.

4.1.1 Tehtävä 1

Koska oikean mielentilan virittäminen ja aiheeseen tutustuminen oli tärkeää parhaiden mahdollisten tulosten saamiseksi ja koska en ottanut tutkimukseeni ennakotehtäviä, suunnittelin session alkuun mielen avaavan rentouttavan harjoituksen. Tällä tehtävällä en lähtökohtaisesti kerännyt aineistoa, vaan pyrin auttamaan osallistujia virittäytymään kyselyyn vastaamiseen sekä pukeutumisen ja vaate-tuksen teemoihin. Tehtävässä pyysin osallistujia kertomaan vapaasti omasta senhetkisestä asuvalin-nastaan. Vastaajat saivat kertoa vapaasti muutaman apukysymyksen tuella. Pyysin vastaajia kuvai-lemaan vaatteita ja kysyin perusteita, millä he olivat aamulla asun valinneet, edustaako kyseinen asu heidän tyypillistä pukeutumistaan sekä joitain tilannekohtaisia kysymyksiä.

4.1.2 Tehtävä 2

Tehtävistä toinen (*valitse paras vaihtoehto*- tehtävä) keräsi helposti analysoitavaa, määrällistä tie-toa. Tehtävä koostui kysymyksistä, joihin osallistujat vastasivat annetuilla vaihtoehtoilla a, b, c tai d. Kysymyksistä osa oli sanallisia ja osa *valitse kiinnostavin kuva* – tyyppisiä. Määrällisesti eniten tutki-muksessa oli kysymyksiä *Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?*. Vastaus-lomakkeessa (ks. liite 2) kysymyksen kohdalla oli ruutu, johon valittu vastaus kirjattiin sekä lyhyt avoin vastauskenttä. Avoimeen tilaan pyysin osallistujia kommentoimaan vastaustaan lyhyesti. Avoimen kentän vastausten tarkoitus oli varmistaa vastausten merkitys ja antaa laadullista lisätietoa. Avoimen kentän kommentit vastasivat miksi - kysymyksiin. Kysymyksiä oli tehtävässä paljon – yh-teensä 65 – ja aikaa yhteen kysymykseen vastaamiseen muutama sekunti. Halusin osallistujien vas-taavan intuitiivisesti, minkä uskoin toteutuvan nopeasti vaihtuvilla kysymyksillä. Tavoitteenani tämän tehtävän kohdalla oli saada tietoa tutkimuksen aiheesta ja vastauksia ennalta itselleni asettamiin ky-symyksiin. Alle olen koonnut kysymyksiä, joihin tutkimuksellani etsin vastauksia.

- Mikä on tutkimusjoukon suhtautuminen unisex-pukeutumiseen?
- Voisinko saada kuvitteellisesti lanseeraamastani unisex-mallistosta menestyksekkään?
- Missä määrin puku tekee mieheyden ja naiseuden?
- Missä menee tutkimusjoukon valtakulttuurin arkityylin raja?

Pyin tutkimuksen kysymysten muotoilussa hyvään ymmärrettävyyteen, jotta vastausaika ei menisi kysymyksen merkityksen pohtimiseen. Tutkimustilanteessa myös luin kysymykset ääneen varmistaakseni, että kysymykset vastaanotetaan. Varasin enemmän vastausaikaa sanallisiin kysymyksiin ja kysymyksiin, joissa erityisesti pyysin vastaamaan myös avoimeen kenttään. Huomion myös vastaaji-en voimavarat kyselyn rakenteessa sijoittamalla sanalliset, enemmän pohdintaa vaativat kysymykset

alkuun ja loppuun puolestaan sarjan, jossa kysymys oli sama ja jossa kysymyksen pohtimiseen ei tarvinnut siten käyttää aikaa.

Käyn seuraavaksi läpi listan (s. 33) itselle asettamistani kysymyksistä. Kysymyksen yhteydessä selvitän, millä kyselyn kohdilla ja miten hain niihin vastausta.

Mikä on tutkimusjoukon suhtautuminen unisex-pukeutumiseen?

(Kysymykset 13-19)

Kysymyksen voisi myös muotoilla: mitkä ovat tutkimusjoukon unisex-pukeutumiseen liittyvät kontekstit. Selvitin kyselyssäni, tietävätkö nuoret unisex - käsitteen ja onko heillä kokemusta unisex-vaatteista. Pyrin saamaan kuva, millainen käsitys nuorilla on unisex-pukeutumisesta.

Voisinko saada kuvitteellisesti lanseeraamastani unisex-mallistosta menestyksekkään?

(Kysymykset 6, 8, 20-25)

Tämä kysymys nousi pohtiessani tutkimustulosten pohjalta suunnittelemani malliston hyötyä. Malliston hyöty on tietysti suurin, kun se saadaan tuotantoon ja sillä on kohderyhmä, jonka se tavoittaa. Malliston tuotteiden valmistus ja markkinointi kuuluu opinnäytetyöni ulkopuolelle, mutta koin tarpeelliseksi valottaa tutkimuksellani unisex - vaatteiden markkinamahdollisuuksia. Tähän liittyvät kysymykset siitä, ovatko kuluttajat valmiita ostamaan vaatteita myös muualta, kuin omalle sukupuolelleen nimetyltä kaupan osastolta. Mainonnan vaikutuksia selvitin kysymällä, kummalle sukupuolelle vastaajat kokivat mainoksen olevan suunnatun. Erittelin malliston menestymiselle tärkeiksi tekijöiksi kuluttajien ostokäyttäytymisen, mainonnan ja sukupuolisuuden ilmaisemisen pukeutumisella, josta kerron tarkemmin seuraavassa kohdassa.

Missä määrin puku tekee mieheyden ja naiseuden?

(Kysymykset 3, 10-15, 19, 36-37)

Unisex - vaatteen perusta on siinä, että se sopii kaikille sukupuolesta riippumatta. Sukupuoli on identiteetin tärkeä osa ja koska pukeutuminen on mukana identiteetin rakentamisessa ja itsensä esittämisen väline, vaatteet eivät saa tukahduttaa yksilön sukupuolisuutta. Tehtävässä kysyin osallistujilta, kuinka tärkeää heille on, että sukupuoli on ihmisen ulkomuodossa selkeästi nähtävissä sekä pukeutuvatko he itse miehisesti tai naisellisesti. Kysyin myös, rikkovatko he sukupuolirooleja pukeutumisellaan. Näiden kysymysten vastaukset kertoivat minulle, ilmaisevatko vastaajat vaatetuksellaan tapaansa kokea oma sukupuolisuutensa ja etsivätkö he muiden pukeutumisesta sukupuolisia viitteitä. Muotoilin tehtävän 2 kysymyksiin sarjan, jolla pyrin selvittämään, mitkä tekijät ulkomuodossa ja erityisesti vaatetuksessa tuovat sukupuolisuuden esille.

Missä menee tutkimusjoukon valtakulttuurin arkityylin rajat?
(Kysymykset 26-33, 38-65)

Tähän kysymykseen vastaavat tehtävän 2. kohdat toimivat apunani malliston suunnittelussa. Pyrin muodostamaan kuvaa tutkittavan joukon mieltymyksistä ja toiveista, jotta osaisin suunnitella malliston, jolle on kysyntää. *Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?* – kysymyssarjassa näytin joukon keskenään hyvin erilaisia kuvia asukokonaisuuksista. Valitsin tehtävään erikoisia asukokonaisuuksia ja pyrin siten rajaamaan, mikä ei kuulu tavoiteltuun arkityyliin. Selvitin siten, mikä on jo liian erikoista.

4.1.3 Tehtävä 3

Kolmannella tehtävistä sain laadullista aineistoa. Tehtävässä pyysin osallistujia kokoamaan annetuista vaihtoehtoista asukokonaisuuden, joka sopii molemmille sukupuolille ja jota he itse käyttäisivät. Avoimessa vastauskentässä tekijät saivat kommentoida valintojaan. Paperinukke – tehtävän aineistoon kuului osallistujan kokoama nukke ja selostus tekijöistä, jotka vaikuttivat hänen tekemiinsä valintoihin. Tehtävän vastaukset antoivat tietoa paitsi vastaajien henkilökohtaisista mielipiteistä myös heidän käsityksistään siitä, mikä sopii molemmille sukupuolille.

4.1.4 Keskustelut

Tehtävien jälkeen käytävissä keskusteluissa minulla oli kaksi tavoitetta: selvittää kyselyn toimivuutta sekä saada lisätietoa tutkittavasta aiheesta. Kysyin muun muassa, olivatko tehtävät osallistujista helppoja ja ymmärrettävissä. Toisen tavoitteen saavuttamiseksi poimin tehtävän kysymyksistä muutamien ja pyrin käymään niitä läpi keskustelumudossa. Keskustelut muistuttivat suunnitelman mukaisesti avointa haastattelua tai jopa keskustelua. Muodostin seuraavan kysymyksen usein haastattelujen aiemman puheenvuoron mukaan.

4.2 Tutkimuksen toteutuksen vaiheet

Tutkimussuunnitelman esittely yhteistyökumppaneille

Tutkimussuunnitelmaa kirjoittaessa tarkensin itselleni tutkimuksen tavoitteet, käytettävissä olevat resurssit ja työhön sopivimmat menetelmät. Esittelin tutkimussuunnitelmassa tiedonhaun menetelmäksi valitsemani kontekstikartoituksen ja haastattelun. Valmis tutkimussuunnitelma toimi tiedonantajana kouluille, joihin otin yhteyttä yhteistyön toivossa.

Yhteistyökumppanit

Tutkittavien löytäminen oli merkittävin vaihe tutkimussuunnitelman jälkeen. Lähetin yhteistyöpyynnön sähköpostitse kuuteen oppilaitokseen. Näistä kaksi vastasi pian ensimmäisen yhteydenoton jälkeen – myönteiseen sävyyn kaikeksi onneksi. Noin kaksi viikkoa ensimmäisen yhteydenoton jälkeen

lähetin muistutuksena toisen viestin. Mikäli koulut eivät vastanneet tähänkään, otin vielä yhteyttä puhelimitse. Kokemukseni mukaan yhteydenotto puhelimitse antoi eniten tulosta.

Haasteita yhteistyökumppanin hakemisessa olivat toimiva tiedottaminen ja samalla innostaminen kaikissa yhteydenotoissa. Minun oli pidettävä yllä ammattimaista kieltä ja varmaa asennetta. Vaikeimpana kuitenkin koin oikean henkilön löytämisen. Koulujen välillä oli vaihtelua sen suhteen, kuka päätti opinnäytetyön kaltaisten ulkopuolelta tulevien tapahtumien toteutuksesta. Lähes kaikissa kouluissa lähetin ensimmäisen yhteydenoton oppilaitoksen rehtorille. Hänen kauttaan viestini välitettiin tai minua ohjeistettiin ottamaan edelleen yhteyttä eri virkanimikkeillä toimiviin henkilöihin: vararehtoriin, opintosihteeriin, opinto-ohjaajaan tai aineopettajaan. Yhteydenpito oli vaikeinta oppilaitoksista suurimman Helsingin palvelualojen ammattioppilaitoksen (helpa) kanssa, jossa minua pyydettiin ottamaan yhteyttä viiteen eri henkilöön, joista kullakin oli omat vastuualueensa. Tämä vei aikaa ja vaikeutti yhteistyön etenemistä niin paljon, että jouduin luopumaan tutkimuksen toteuttamisesta paikkakunnalla. Helpointa yhteistyö oli puolestaan oppilasmäärältään pienimmässä koulussa (1L), jossa rehtori vastasi nopeasti ja tieto kyselystä välittyi koko oppilaitokseen.

Tutkimustilanne

Tulosten luotettavuuden vuoksi oli tärkeää, että tutkimustilanne olisi mahdollisimman samanlainen eri yksiköissä. Kysymykset olivat kaikille samat ja kysely toteutettiin osallistujien koululla. Suurin ongelma toiston kannalta oli yhteistyökoulujen tarjoamat puitteet. Osalle osallistujista tutkimukseni järjestettiin oppitunnilla – osassa kouluista se pidettiin oppituntien ulkopuolella vapaaehtoisesti osallistuville. Tila, jossa kysely toteutettiin, oli kaikissa tapauksissa opetustila, mutta muuttujia löytyi silti. Eroja oli koossa, kalusteissa ja niiden sijoittelussa sekä käytettävissä olevissa laitteissa.

Tutkimustilanteessa kiinnitin huomiota omaan pukeutumiseeni ja puhetapaani, etteivät ne vaikuttaisi saataviin tuloksiin. Erityisesti tehtävien välillä käytävässä keskustelussa pidin kaikki kommenttini neutraaleina: en maininnut omia mielipiteitäni tai kokemuksiani, vaan pyrin kaikilla puheenvuoroillani joko esittämään kysymyksen tai tarkentamaan jo saatua vastausta.

4.3 Tutkimustulokset

Tutkimukseni tuotti paljon aineistoa erilaisissa muodoissa. Saatuun aineistoon kuului tehtävän kaksi helposti taulukoitava määrällinen aineisto ja muiden osioiden tuoma laadullinen aineisto. Laadulliseen, enemmän käsittelyä vaativaan aineistoon kuului tehtäviin sisältyvät avoimet vastauskentät, joissa osallistujat kommentoivat vastauksiaan vapaasanaisesti; paperinukke sekä keskusteluista tehdyt muistiinpanot ja nauhoitteet. Käsittelin kaiken aineiston määrällisesti taulukoimalla. Seuraavissa luvuissa kerron ensin tarkemmin saamastani aineistosta ja sen käsittelytavoista, tuloksista sekä esitelen lopuksi vertailuja, päätelmiä ja sovelluksia, joita aineisto tarjosi.

4.3.1 Aineiston käsittely

Jotta aineistoa olisi helpompi käsitellä ja vertailla, muutin lähes kaiken aineiston määrälliseksi. Tehdävän kaksi monivalintavastaukset olivat jo valmiiksi taulukoitavassa muodossa, mutta vapaasanaiset vastaukset, muistiinpanot, nauhoitteet ja osa paperinuken aineistosta vaati työstämistä. Esittelen tässä luvussa hyödyntämiäni tapoja käsitellä aineistoa.

Taulukoinnilla numeeriseksi

Aineiston analysointia varten rakensin Microsoft Excel – ohjelmaan taulukot, joissa tuloksia olisi helppo verrata ja tulkita (ks. liite 4). Taulukoiden tavoitteena oli, että saisin tiedon helposti tarkasteltavissa olevaan muotoon. Uuden tiedon saamiseksi minun oli voitava vertailla ja arvioida aineistoa. Tämä onnistui vain numeerisessa muodossa. Koska kouluilla ja paikkakunnilla oli eri määrä osallistujia, käytin vertailussa vastausprosentteja. Vertailin siis keskenään lukuja siitä, kuinka monta prosenttia vastaajista valitsi tietyn vaihtoehdon. Vertailuista tein päätelmät.

Vapaasanaisista vastauksista ja nauhoitteista poimin toistuvia sanoja tai teemoja, joista kokosin niitä kuvaavia nimikkeitä. Nimikkeinä toimivat yleiset teemat kuten värit, ikä, fyysiset piirteet. Muodostin taulukon listaamalla erilaisia nimikkeitä ja laskemalla, kuinka monta kertaa kukin niistä oli mainittu vastauksissa. Esimerkiksi tehtävän 3 avoimen vastauskentän taulukossa käytin yhtenä nimikkeenä sanaa uniseksuaalisuus. Laskin taulukkoon maininnan vastauksista, jossa unisex oli mainittu jollain tapaa. Vastauksissa ei tarvinnut olla sanaa unisex, koska aihe kävi ilmi vastauksista muuten.

Esimerkkejä vastauksista jossa uniseksuaalisuus on mainittu:

Koulu 2L, vastaaja j: *Valitsin asun, joka pukee mielestäni sekä miehiä, että naisia. Asu korostaa miehisyyttä ja naisellisia piirteitä*

Koulu 1L, vastaaja c: *Iso huppari sopii molemmille sukupuolille, samoiten tummat perus farkut ja (maihinnousu) takki. Sitä näkee molemmilla sukupuolilla.*

Peircen merkkiteoria

Osassa kuvallisista kysymyksistä käytin aineiston analysoinnissa Peircen merkkiteoriaa. Teorian mukaan merkit määritellään *ikoneiksi*, *indekseiksi* ja *symboleiksi*. Ikoni muistuttaa suoraan kohdettaan. Esimerkiksi muotokuva muistuttaa kuvattua henkilöä ja viittaa näin sisältönsä puolesta häneen. Indeksiksi on suorassa kausaalissa yhteydessä kohteeseen. Esimerkkinä indeksistä käytetään usein savua tulen indeksinä. Symbolin viittaus kohteeseen perustuu sopimukseen, sääntöön tai yleiseen tapaan ja on siksi kulttuurisidonnainen. (Fiske 1992, 70-72.)

John Fiskin teoksessaan *Merkkien kieli* (1992) esittelemässä semioottisen viestinnän tutkimuksessa on merkkien lisäksi kaksi muuta pääkohdetta: *koodi*, joka tässä tarkoittaa merkeistä koostuvaa, yksittäisiä merkkejä jäsentävää järjestelmää sekä *kulttuuri*, jossa merkit ja koodit toimivat (Fiske 1992, 61). Fiskin käsittelemä merkityksellistävä koodi perustuu käyttäjiensä yhteiseen kulttuuritaustaan. Koodit ovat siten symbolien tapaan kulttuurisidonnaisia ja jatkuvassa vuorovaikutuksessa kulttuurin kanssa. Fiske luokittelee koodit analogisiin ja digitaalisiin sen mukaan, kuinka ne voidaan tulkita. Digitaalisten koodien yksiköt erottuvat selkeästi toisistaan. Keinotekoiset koodit ovat tällaisia. Analogiset koodit ovat puolestaan jatkuvia ja tulkinnanvaraisempia. Pukeutumisen Fiske määrittelee indeksiseksi koodiksi. Pukeutuminen on luokiteltavissa myös analogisiin merkkeihin. Vaatteilla välitämme paljon merkityksiä ja viestejä, mutta vain harvoilla vaatekappalailla on ääneen lausuttu ja selvästi määritelty merkitys. (mt., 87–104.)

Työssäni etsin tutkimuksen kyselyssä erityisesti kysymysten 11, 12, 36 ja 37 vastauksissa mainittuja merkkejä, joita tulkitsin Peircen merkkiteoriaa ja Fiskin semioottisen viestinnän tutkimuksen avulla. Jaottelin merkit teorioiden mukaan indeksisiin, joita olivat fyysiset piirteet ja symbolisiin, joihin kuului muun muassa vaatteet.

4.3.2 Tulokset, tulkinta, päätelmät

Vaikka sain tutkimuksellani hyvää aineistoa, ei tutkimus toteutunut täydellisesti. Suurin puute oli yhden paikkakunnan poisjäänti. Harmillista oli myös poikien vähäinen määrä. Olisi ollut tärkeää saada poikia jokaiseen ryhmään. Järjestin kuitenkin tutkimuksen suunnitelman mukaisesti neljällä koululla, joista mukana oli toiveen mukainen määrä opiskelijoita. Positiivista oli, että ammatillisten oppilaitosten sisältä sain osallistujiksi saman ammattialan opiskelijoita.

Tutkimustilanne oli yleisiltä linjoiltaan sama kaikissa yksiköissä, mutta tilassa ja laitteistossa oli eroja. Ryhmien koot vaihtelivat viidestä kolmeentoista. Tätä merkittävämpi oli ero osallistumisen vapaaehtoisuudessa. Koulun 1L osallistujat olivat mukana kyselyssä vapaa-ajallaan vapaaehtoisesti. Muilla kouluilla tutkimus toteutettiin oppitunnin yhteydessä. Vaikka kysymyksiin vastaaminen oli vapaaehtoista, he tulivat paikalle koulun sääntöjen mukaan. Koulun 2A ryhmä muodostui suuremman kurssiryhmän vapaaehtoisista. Tuloksissa vapaaehtoisuus ja sitä kautta mahdollisesti suurempi kiinnostus vaikutti keskustelujen määrään. Mainituilla kouluilla 1L ja 2A keskustelussa oli enemmän kommentteja ja osallistujia kuin muissa ryhmissä. Kirjallisten kommenttien määrä tehtävässä vaihteli niin ikään paljon. Kommentteja oli enemmän suuremmalla paikkakunnalla. Tila ja ryhmäkokoo vaikuttivat väistämättä myös omaan käytökseeni.

Hypoteesit

Hypoteesinani oli, että sijainti ja ammattiala vaikuttavat asenteisiin ja kokemuksiin unisex-pukeutumisesta. Arvelin, että pienemmällä paikkakunnalla pukeutumiseen suhtaudutaan konservatiivisemmin ja valinnat ovat varovaisempia. Hypoteeseissani odotin myös, että vastauksissa on vähemmän hajontaa pienemmillä paikkakunnilla. Tilastollinen hajonta tarkoittaa vaihtelua eli tässä si-

tä, kuinka paljon vastauksissa on eroja. Suuremmilla paikkakunnilla puolestaan odotin hajontaa olevan enemmän sekä vastausten olevan rohkeampia ja ennakkoluulottomampia. Ammattialan vaikutuksesta odotuksissa oli, että ammatilliset oppilaitokset vastaisivat vertailussa pienen paikkakunnan vaikutusta ja lukio puolestaan suuremman paikkakunnan vaikutusta asenteisiin ja kokemuksiin.

Tuloksia

Vaikka odotuksena oli, että tuloksissa olisi eroavaisuuksia oppilaitosten ja paikkakuntien välillä, sain silti yllättyä. Paikkakuntien välinen ero oli odotuksen mukainen, mutta voimakkaampi. Koulutusalojen tuoma ero ei toteutunut lainkaan odotetulla tavalla. Ammatillisissa oppilaitoksissa esimerkiksi tulkittiin tehtävän 2 erikoisetkin asut keskimääräisesti useammin mahdollisiksi valtakulttuurin arkipukeutumisen osiksi kuin lukioissa. Hypoteesin mukaisesti tilanne olisi ollut päinvastoin. Tämä voi johtua lukiolaisten tiukemmasta ja tarkemmasta trenditietoisuudesta tai ammatillisten oppilaitosten avoimemmasta asenteesta. Käyn seuraavaksi tutkimuksella saadun tiedon läpi kohdassa 1.5.3 käyttämiäni kysymysten avulla.

- Mikä on tutkimusjoukon suhtautuminen unisex-pukeutumiseen? S. 37
- Voisinko saada kuvitteellisesti lanseeraamastani unisex-mallistosta menestyksekkään? S. 37–38
- Missä määrin puku tekee mieheyden ja naiseuden? S. 38–39
- Missä menee tutkimusjoukon valtakulttuurin arkityylin raja? S. 39

Mikä on tutkimusjoukon suhtautuminen unisex-pukeutumiseen?

Tutkittavissa ryhmissä suuri osa osallistujista tiesi, mitä unisex merkitsee. Kokemuksiakin löytyi jokaisessa koulussa. Kategorioita, joissa unisex-pukeutuminen on näkyvintä, ovat lastenvaatteet, työvaatteet ja urheiluvaatteet. Osallistujien ollessa noin kahdeksantoistavuotiaita koululaisia, ei ollut yllättävää, että heidän jakamansa kokemukset rajautuivat näistä urheiluvaatteisiin.

Arjen unisex-pukeutumista tutkittavassa ryhmässä oli vaatteiden jakaminen tyttö- tai poikaystävän kanssa. Vastakkaista sukupuolta olevan seurustelukumppanin kanssa vaatekaapin yhdistäneet vastaajat kertoivat yhteiskäytössä olleen vain osan vaatteista. Yhteisistä vaatteista osapuolet valitsivat vastaajien mukaan ne, jotka käyttäjän mielestä sopivat hänelle. Esimerkiksi poikaystävä ei valinnut yhteiskäyttöön kaapin naisellisimpia kappaleita.

1L vastaaja b: *Kyllä meilläkin on tyttöystävän kanssa samat villapaidat...menee oikein hyvin.*

Yksi osallistujille keskustelussa esittämistäni kysymyksistä oli, kuinka he suhtautuvat tilanteeseen, jossa vastakkaisen sukupuolen edustajalla on sama vaate kuin itsellä. Osallistujat sanoivat kiinnittävänsä tällaiseen tilanteeseen huomiota, mutteivät kokeneet sitä ongelmallisena. *Tyylejä on*

monenlaisia – sanottiin usein. Koulun 1L vastaaja kertoi hämmentyneensä nähdessään miehen yllä itse naisten osastolta hankkimansa talvitakin. Kun oli selvinnyt, että takki oli unisex-vaate, vastaajan mukaan asia *oli ok*.

Toinen minulle merkittävä kysymys oli, käyvätkö ja voivatko kuvitella käyvänsä ostoksilla vastakkaisen sukupuolen osastolla. Vastaukset vaihtelivat. Toista osastoa kuitenkin selvästi arasteltiin. *Löydöt* oli kommenteissa mainittu sana. Jos osallistujilla oli mielessään tietty tuote, jonka hän tiesi löytyvän toiselta osastolta, ei omalta poistuminen ollut ongelma.

Voisinko saada kuvitteellisesti lanseeraamastani unisex-mallistosta menestyksekkään?

Opinnäytetyössä suunnitellun malliston hyödyn parantamiseksi osa tutkimukseni kysymyksistä liittyi mainontaan, kohderyhmän mieltymyksiin ja ostokäyttäytymiseen sekä sukupuolisuuden ilmenemiseen pukeutumisessa. Malliston tuotteiden valmistus ja markkinointi kuuluvat opinnäytetyöni ulkopuolelle, mutta koin tarpeelliseksi valottaa tutkimuksellani unisex-vaatteiden tuotteistamista. En katso mielekkääksi suunnitella mallistoa tietämättä, onko sille olemassa markkinoita tai kuinka kohderyhmä on tavoitettavissa.

Ilman toimivaa markkinointia en voisi saada mallistostani menestyksekkästä. Kyselyn kohdilla 20.-25. pyrin saamaan kuvan siitä, kuinka tutkimani joukon nuoret kokevat mainoksien kohdentuvan. Kysymyksillä selvitin sekä kuvan että tekstin vaikutusta mainonnassa.

Kysymyksessä 20. pyysin osallistujia valitsemaan kiinnostavampi lehden kansista, joissa kummassakin oli keskiössä rintakuva miehestä. Toinen miehistä oli voimakkaan maskuliininen ja toinen puolestaan androgyyni. Vaikka selvästi suurin osa vastaajista oli naisia, valitsi maskuliinisemmän kannen keskimäärin noin neljäkymmentä prosenttia.

Kysymyksessä 24. käytin Calvin Kleinin miehille suunnattua hajuvesimainosta, josta olin poistanut tekstin *for men*. Noin puolet vastasi, ettei mainos sovi heidän mielestään yksin naisille tai miehille. Loput vastauksista jakautui tasaisesti vaihtoehtojen miehille ja naisille välille.

Kuvallisista kysymyksistä kolmannessa vastaukset jakautuivat tasaisemmin vaihtoehtojen b (miehille) ja c (ei kumpikaan näistä) välille. Kysymyksissä 21.-23. näytin ensin samaa mainosta kahdella eri tekstillä ja kysyin sitten, kuinka paljon sanat vaikuttivat tuotteen kiinnostavuuteen. Suurin osa vastasi mainoksen tekstin vaikuttaneen jonkin verran. Avoimen vastauskentän kommentteista näkyy ärtymys ja vastarinta tekstin sukupuolirajauksia kohtaan. Prosentuaalisesti lähes yhtä suuri osa kuitenkin vastasi, ettei teksti vaikuttanut lainkaan. Kommenteissa osa vastaajista sanoo tuotteen itsensä vaikuttaneen kiinnostavuuteen. Päätellen, että tutkimukseen osallistuneet tunnistavat mainoksen kohderyhmän ja osaavat lukea mainoksia, mutta itse esitelty tuote vaikuttaa kiinnostavuuteen eniten.

Niin verkkokaupoissa kuin myymälöissäkin tuotteet on tavallisesti jaoteltu osastoihin. Vaatetusallalla yleisin jaottelu on kohderyhmien mukaan naiset, miehet lapset, joka jakautuu tyttöihin ja poikiin. Molemmille sukupuolille sopivissa vaatteet eivät tällaista jaottelua tarvitse. Halusin tietää, kuinka tutkimani ryhmä suhtautuisi tilanteeseen, jossa perinteisiä osastoja ei olisi. Kysymyksissä ja keskusteluissa hain tietoa siitä, ovatko kuluttajat valmiita ostamaan vaatteita myös muualta, kuin omalle sukupuolelleen nimetyltä kaupan osastolta. Osallistujista vain yksi vastasi hänestä olevan kiellettyä ostaa vaatteita toisen sukupuolen osastolta, mutta kysymys *Hävettääkö sinua ostaa vaatteita toisen sukupuolen osastolta?* tuotti jo enemmän hajontaa. Ero tässä kysymyksessä näkyi koulujen välillä. Kun koulun 1L osallistujat poikkesivat muista vastaamalla kyllä, kun muissa ryhmissä suurin osa valitsi toisen vaihtoehdon. Myös paikkakuntien välillä on prosentuaalinen ero: paikkakunnalla 2 ei-vastauksia oli enemmän.

Keskusteluissa painotin unisex-vaatteiden ostamiseen liittyviä kysymyksiä. Kysyin muun muassa, ostavatko osallistujat vaatteita toisen sukupuolen osastolta ja onko heistä yhden unisex-osaston vaatekauppa käytännössä toimiva ratkaisu. Yleisesti vastaajat kokivat vaikeana tehdä ostoksia toisen sukupuolen osastolta. Istuvuutta kommentoitiin tässä yhteydessä paljon. Yksi miespuolisista vastaajista sanoi sovittaneensa naisten housuja, mutta kokeneensa niiden istuvan huonosti ylleen ja korostavan vääriä piirteitä. Naisille puolestaan sanottiin olevan ongelmallista löytää tarpeeksi kapealinjaisia farkkuja miesten osaston *löysien* housujen seasta. Osallistujien joukossa oli kuitenkin avoin asenne. Niin tehtävän 2 kommenteissa kuin keskusteluissakin kävi ilmi, että sopivan vaateen löytyessä vastaajat eivät koe ongelmaksi hankkia sitä toiselta osastolta. Koulun 1L vastaaja ei toiminut esiin vaatteiden muokkaamisen naiselliseksi tai miehiseksi asusteiden avulla. Olisiko käytännössä toimiva, jos kaupassa olisi vain yksi osasto molemmille? Tähän kysymykseen vastattiin pääosin kyllä. Osa vastaajista kuitenkin kommentoi toivovansa, että saisivat silti etsiä itselleen vaatteita perinteiseltä naisten osastolta.

2A: *(kyllä) kyllä minun mielestä sinänsä ihan. (se ois aika /lesoo itse asiassa.) Mut siis sinänsä, sinänsä musta on mukavempi, että on sitte unisex-vaatteitten lisäksi myös miehille ja naisille, että sitte voi olla myös semmosia erialisia (kaikki ei oo samannäköisiä).*

Litterointimerkit: / seuraava sana lausuttu ympäristöä korkeammalla, _ painotus. Tässä tapauksessa suluissa olevat kommentit ovat muiden kuin kyseessä olevan vastaajan väliin sanomia.

Minkä tahansa malliston menestymiselle tärkeää on, että se vastaa kuluttajien kaikkiin pukeutumisen tarpeisiin, joita yhden oletin olevan sukupuolisuuden ilmaiseminen. Yksi tutkimukseni kyselyn tärkeimmistä tavoitteista oli saada selville, kuinka tärkeää sukupuolisuuden ilmaiseminen oli tutkimusjoukolle ja mitkä tekijät ulkomuodossa ilmaisevat henkilön sukupuolen. Tätä käsittelem seuraavassa luvussa.

Missä määrin puku tekee mieheyden ja naiseuden?

Tutkimuksessani kysyin osallistujilta, kuinka tärkeää heille on, että sukupuoli on ihmisen ulkomuodossa selkeästi nähtävissä (kysymys 14.). Vastaajista 69 prosenttia piti sukupuolen erottumista tärkeänä. Mistä sukupuolen sitten erottaa? On olemassa sanonta, että puku tekee miehen ja oletinkin, että vaatteilla ja asusteilla olisi vaikutus vastaajien kokemaan sukupuoliseen vaikutelmaan. Arvelin kuitenkin myös, ettei puku ole ainoa miehen tekijä.

2L vastaaja a: *vaatteet ei tee sukupuolta*

2A: *Siis eihän se niinku tee niikun naisesta miestä, jos sillä on miehen vaatteet*

Sukupuolisten piirteiden kirjoa hain kysymysten 11, 12, 36 ja 37 avoimilla vastuksilla. Peircen merkkitheorian ja Fisksen semioottisen viestinnän tutkimuksen mukaisesti jaoin saamani tekijät indeksisiin ja symbolisiin merkkeihin. Indeksisiin, osoittaviin merkkeihin kuuluvia olivat maininnat fyysisistä piirteistä. Näitä olivat kysymykseen 11 kommentoidut *hauis* ja *kädet ovat miehekkäät*, jotka selvästi viittaavat fyysisiin ominaisuuksiin ja ovat miehen indeksejä. Muita indeksisiä merkkejä, joita kyselyssä mainittiin, kokosin taulukkoon 3. Osallistajat löysivät kyselyn kuvista myös miehen symboleja. Puheutumiseen kuuluvien symbolien ohella tupakka oli kiinnostava poiminta.

Taulukko 3 Tutkimusaineiston merkit

indeksit	symbolit	
kauniit kasvot kasvonpiirteet naiselliset piirteet	korkokengät lady-fit - paita pitsi paljon meikkiä tiukka yläosa turkis hame avoin siro ohuempi kangas vaaleanpunainen	nainen
kädet ovat miehekkäät hauis kasvonpiirteet	tupakka lyhyt tukka kauluspaita ja puvunhousut kravatti hattu löysät farkut löysät vaatteet kiltti tummat värit	mies

Indeksisiä merkkejä mainittiin enemmän. Tämä voi johtua siitä, että osallistujat tiesivät tutkimuksen liittyvän vaatetukseen ja kiinnittivät siksi enemmän huomiota pukeutumiseen. Keskusteluissa osa vastaajista tunnisti ajattelevansa indeksisiä merkkejä naisen tai miehen symbolina. Esimerkiksi värit mainittiin yhtenä erottavana tekijänä. Kun kysyin keskustelussa, onko olemassa naisten ja miesten värejä, sain kaikissa ryhmissä vastaukseksi ei. Koulun 1L vastaaja b selvitti asiaa seuraavasti: *No ei sillai mutta (...) kyllähän tietyllä (..) tai siis paljon enemmän joitain värejä totta kai näkee naisilla kuin miehillä, että harvemmin joku=jotku miehet käyttää vaaleenpunasia huppareita.*

Litterointimerkit: (...) pitkäkö tauko, = sanat lausuttu yhteen

Missä menee tutkimusjoukon valtakulttuurin arkityylin rajat?

Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen? – kysymyssarjalla saatuja tuloksia käytin apunani malliston tyylin rajaamisessa. Yllätyksenä tuli vastaajien kriittisyys valitsemini kuviin. Yhteenlasketuissa vastauksissa runsas kolmasosa kuvien puvuista hyväksyttiin esimerkiksi suunnittelemalleni mallistolle, nämäkin vain pienellä enemmistöllä. Osaltaan toki odotin kieltäviä vastauksia, sillä osassa kuvista omien käsitystenikin mukaan vaatteet poikkeavat valtakulttuurin arkityylistä. Hämmästyttävää oli vastaajien kriittisyys neutraaleiksi kokemiini vaatteisiin.

Kuten toivoin, vastaukset antoivat viitteitä seikoista, jotka saavat vaateen poikkeamaan halutusta tyylistä. Näitä oli kirkkaat, huomiota herättävät värit. Kysymyksiä, joissa värit olivat kommenteissa mainittu ratkaisevana tekijänä, oli muun muassa 65 ja 47. Näitä kommentoitiin seuraavasti:

Kysymys 47. Koulu 2L, vastaaja m: *liian värikäs kaulaliina*

Kysymys 65. Koulu 2L, vastaaja a: *oksennusläiskä*

Kysymys 65. Koulu 2L, vastaaja h: *värit oudot*

Myös kuviointia kommentoitiin. Selkeät kuosit ja painokuvat herättivät huomiota ja tulkittiin usein liian erikoisiksi. Lähtökohtaisesti neutraaliksi tulkitsemani kysymyksen 38 hyönteisprintti sai tuomion useilta vastaajilta. Pukua kommentoitiin sanoin *ruma paita* (koulu 1L, vastaaja a) , *lapsellinen* (koulu 2L, vastaaja g) ja *outo kuvio paidassa* (koulu 2L, vastaaja m). Myöskään luurankokuvioinen oloasu ei saanut suurta suosiota. *Valitse kiinnostavin kuva* - kysymyksissä näytin osallistujille kuvapareja erilaisista kuoseista. Näissä vastaajat näyttivät suosivan abstrakteja, ornamenttımaisia kuoseja. Päätin tulosten pohjalta, etten käytä esittävää kuviointia mallistossani.

Tehtävä opetti, että tarpeeksi mielenkiintoisen ja toisaalta hyväksyttävän neutraalin pukeutumisen alue on hyvin pieni. Minun oli siis todella pohdittava mahdollisuuksiani saada mallistosta erottuva tekemättä siitä *outoa*.

Tehtävä 3

Hypoteesin mukainen ero paikkakuntien välillä oli selvästi nähtävissä paperinukke-tehtävän vastauksista: pienemmällä paikkakunnalla 1 hajontaa oli selvästi vähemmän kuin paikkakunnalla 2. Taulukkoon 4 olen koonnut tehtävän tulokset paikkakunnittain. Taulukon riveissä on tehtävässä annettuja vaihtoehtoja edustavat tuoteryhmät ja sarakkeissa vaihtoehdot tuoteryhmien sisällä. Tehtävän vastausvaihtoehdot ovat nähtävillä kuvina liitteessä 3. Taulukossa näkyy, kuinka monta prosenttia osallistujista valitsi kunkin vaihtoehdon. Olen jättänyt tyhjäksi kohdat, jossa tulos oli nolla prosenttia taulukon lukemisen helpottamiseksi.

Paikkakunnan 1 vastauksissa esiintyi vähemmän eri vaatekappaleita ja suosikeiksi valikoituneista vaihtoehtoista poikkeavat vastaukset olivat yksittäisiä ja niitä oli vähän. Suuremmassa kaupungissa 2 suosikkeja oli enemmän ja vastaukset jakaantuivat näiden kesken tasaisemmin. Koulujen välinen vastaava ero ei ollut yhtä huomattava.'

Taulukko 4 Paperinukke - tehtävän vastaukset paikkakunnittain

PAPERINUKKE				
paikkakunta 1	vastausprosentti			
vastaajia 11	A	B	C	D
Kauluspaidat	45			
Topit		36		
T-paidat			9	
Puserot		9		
Liivit				
Hupparit	45			
Neuleet	9			
Housut	9	9	73	
Takki			9	
Shortsit		9		

PAPERINUKKE				
paikkakunta 2	vastausprosentti			
vastaajia 19	A	B	C	D
Kauluspaidat	11			5
Topit		5	16	
T-paidat	5			
Puserot	5			
Liivit			16	
Hupparit	21			
Neuleet	21			
Housut	5	16	58	
Takki		21		
Shortsit	16	5		

Laskemalla yhteen kaikki vastaukset sain erotettua tehtävässä antamistani vaihtoehtoista ryhmien yhteiset suosikit (kuva 18 s. 46). Yhtenä ennakko-odotuksenani oli, että unisex-vaatteiksi ei valittaisi yläosia, joissa on laaja pääntie. Laaja pääntie on perinteisesti kuulunut naisten pukeutumiseen. Avara dekoltee on kuulunut naisten pukuihin keskiajan lopulta. Kyselyni tehtävässä avarapäänteisiä yläosia ei kuitenkaan vältetty. Osaltaan uskon tähän vaikuttavan, että suurin osa vastaajista oli naisia. Kuitenkin myös paikkakunnan 1 lukion miespuolinen vastaaja valitsi kokonaisuuteensa avarakauluk-sisen villapaidan (kuva 18 alarivissä oikealla). Hän pohtii valintojensa uniseksuaalisuutta avoimen kentän vastauksessaan ja mainitsee myös pääntien.

1L vastaaja b: Villapaitoja esiintyy hyvin paljon (enemmänkin pääkaupunkiseudulla) molemmilla sukupuolilla. Kaula-aukko on varsin avara, mutta se asettuu erilailla miehille kuin naisille.

Farkut olivat kaikista tehtävän vaihtoehtoista eniten valittu. Kyselyiden aikana huomasin käytävän paljon keskustelua housujen istuvuudesta. Edellä mainittu vastaaja sanoo kommentteissaan kapeiden housujen luokiteltavan usein naisten vaatteeksi. Myös tehtävän kaksi aineisto viittaa samaan. Tehtävässä 2 kysymyksen 11 kommentteissa mainittiin vaatteiden löysyys eli väljä istuvuus miehisenä piirteenä.

Yllätyksen minulle toi myös kauluspaita (kuvan 18 ylärivissä vasemmalla). Odotin, että kauluspaidan vartalonmyötäinen malli ja avoin napitus tekisivät siitä haasteellisen valinnan. Muut kauluspaidoista, jotka piirsin tehtävää varten, olivat ylös asti napitettuja.

Kuva 18 Paperinukke - tehtävän vastauksia

Tutkimuksessani vastaajat valitsivat antamistani vaihtoehtoisista mieleisikseen unisex-vaatteeksi sopivaksi vaatteeksi useimmin farkut, löysän hupparin ja villapaidan sekä avoimen kauluspaidan käärittäne hihoineen. Nämä kaikki kuuluvat rentoihin vapaa-ajan vaatteisiin. Rentoon oleskeluun kuuluvia vaatteita ei aina ole ollut. Pukeutumisen historiassa tällaiset nuorten vapaa-ajan vaatteet ovat urheiluvaatteista arkikäyttöön omaksuttuja (ks. luku 2.5.4, *Nuorten rento pukeutuminen*).

5 MALLISTO KAIKILLE

Suunnittelin mallistoni käyttäjälähtöisesti. Pyrin siksi tutkimuksessani selvittämään kohderyhmänä olevien kuluttajien toiveita ja tarpeita ja suunnittelemaan sitten malliston mahdollisimman hyvin näihin vastaavaksi. Tutkimustulokset olivat siten keskeisessä osassa malliston suunnittelussa. Hain mallistoon ideoita ennen kaikkea tutkimustuloksista. Sain tuloksia analysoimalla rajattua mallistolle suuntaviivat ja aavistuksen nuorten unisex-mallistoon sopivasta tunnelmasta. Sain myös tietää missä ja miten unisex sopii tutkittavan ryhmän elämään.

5.1 Ideointia

Kipinä malliston teemaan tuli street-tyylistä. Rento vapaa-ajan pukeutuminen näytti olevan luontevin paikka nuorten unisex-muodille. Halusin sen kautta mallistooni jotain huolittelematonta, resuista kuin suoraan kadulta. Malliston oli myös oltava suunnitelmallinen ja yhtenäinen kokonaisuus. Ideataulussa alla on joitain mallistoon vaikuttaneita teemoja: farkku, käsin maalattu pinta, kirkkaat värit hillitysti käytettynä ja väljä istuvuus. Ideoita hain sesongille kevät/kesä 2014 oman estetiikan, kohderyhmän ja sesongin trendien pohjalta.

Kuva 19 Mallistoideoita

Kohderyhmään kuuluvien nuorten elämän seuraaminen perheeni kautta toi yllättäen toisen tärkeän lähtökohdan. Nuoremmat sisareni tutustuttivat minut Halfbrick Studiosin suosittuun kännykkäpeliin *Fruit Ninja*. Katanalla hedelmien pilkkomiseen perustuvan pelin leikkisyys ja raikas värimaailma sopi mielestäni hyvin nuorten unisex-malliston tunnelmaan.

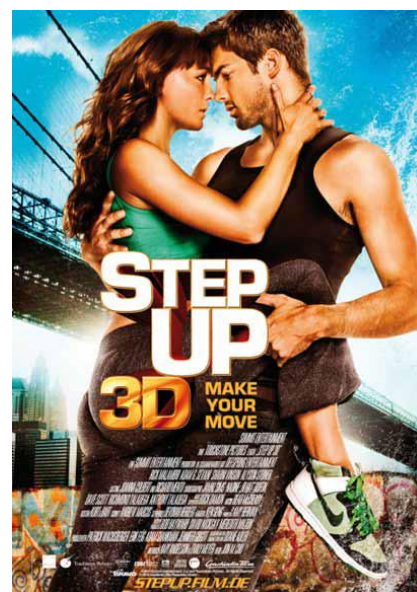

Kuva 20 Fruit Ninja - pelin raikasta tunnelmaa

Alkuideoiden pohjalta raikas, moderni street-tyyli muodostui malliston tavoitteelluksi ilmeeksi. Muita tekijöitä, joita asetin malliston tavoitteeksi oli tutkimuksen tehtävän 1 vastauksissa usein esiintynyt mukavuus ja luonnollisesti uniseksuaalisuus

Myös materiaalit päätin ennen vaatteiden yksityiskohtien luonnostelua. Oli selvää, että farkku olisi tärkeässä osassa mallistoa. Tutkimustuloksissa farkut olivat eniten uniseksuaaliksi nuortenvaatteeksi valittu vaihtoehto (luku 3.4.2., Tehtävä 3). Farkut ovat myös malliston ideapohjaksi valitsemani street-tyylin tärkeä elementti. Muiksi materiaaleiksi valitsin rennoissa vapaa-ajan vaatteissa usein käytetyt puuvillatrikoon ja collegen näiden toimiessa hyvin mallistossa tavoiteltua rentoutta ja mukavuutta.

Alkuideoita hakiessani rajasin itselleni malliston kohderyhmää ja jo olemassa olevaa tarjontaa tälle. Noin 18-vuotiaiden nuorten rentoja arkivaatteita tarjoavista yrityksestä mieleeni nousi vahvimpana Nike. Urheiluväestömerkkinä tunnettu Nike valmistaa myös arkivaatteita, joissa mielestäni näkyy omaan mallistooni tavoittelemani raikas ja leikkisäkin tunnelma. Niken suunnitteleminen Air Jordan – kenkien suosio toi brändin jalkineet osaksi street-tyyliä (Brandos 2013; ks. kuva 21). Otin Niken vertailukohteeksi ja kilpailijaksi ja tutustuin yrityksen tarjontaan osatakseni suunnitella vaatteistani sopivalla tavalla poikkeavia ja uudenlaisia.

Kuva 21 Niken kengät katuntanssista kertovan elokuvan mainoksessa

Tavoitteiden ollessa selvillä lähdin suunnittelemaan vaatteita, jotka sopivat kohderyhmälleni. Minimallistooni halusin sisällyttää laajasti eri vaatteita: housuja, paitoja ja takkeja. Määrittelin ennen luonnostelun aloittamista mallistoon kuuluvaksi kaksi toppia, kahdet shortsit, housut, kauluspaidan, t-paidan, hupparin ja takin varmistaakseni toimivan tuotevalikoiman.

5.2 Valmiit tuotteet

Raportin liitteenä (liitteet 5-7) ovat piirrokset malliston osista, tuotekortit sekä tiedot väreistä, kuosista ja printeistä. Vaatteet on kuvattu mallin päällä sekä tasokuvina. Tuotekorteissa on tasokuvan lisäksi tiedot materiaaleista sekä väreistä, joissa suunnittelin vaatetta tehtävän.

Kun olin määritellyt mallistolle värimaailman, materiaalit, ideataustan ja osien kategoriat, oli mallistoa helppoa lähteä luonnostelemaan. Lopulliseksi teemaksi nousi paksulla halkeilevalla paino-värillä kuin käsin maalatut yksityiskohdat (ks. kuva 22). Malliston vaatteet ovat kesäisiä, rentoja ja monikäyttöisiä. Osa malliston vaatteista on nimellisesti suunnattu naiselle tai miehelle ja osa, esimerkiksi kauluspaita, on suunniteltu valmistettavaksi erikseen naisen ja miehen mitoituksella.

Kuva 22 Valmiita luonnoksia

6 POHDINTA

Kokemuksena opinnäytetyöni tekeminen antoi sitä, mitä toiveissa oli: tietoa ja taitoa tutkimuksen järjestämisestä ja mallistonsuunnittelusta. Onnistuin mielestäni työssäni hyvin muutamista puutteista huolimatta. Tämä luku kertoo omista huomiostani työn onnistumisista ja heikkouksista.

Opinnäytetyöni laajin ja merkittävin osa oli toteuttamani tutkimus. Siksi myös odotin siltä eniten. Toiveita olisi ollut enempäänkin, mutta resurssien rajaamissa mahdollisuuksissa oli realistista odottaa tutkimustuloksilta sellaista luotettavuutta ja laatua, että malliston suunnittelu niiden pohjalta oli mahdollista ja järkevää.

Otanta ei toteutunut suunnitelman mukaisesti. Kolmannelta paikkakunnalta saadut vastaukset olisivat rikastuttaneet aineistoa vertailukohteena ja siten auttaneet tulkinnoissa. Resurssien suhteen pienempi otanta sen sijaan oli toimivampi. Työmäärän suhde aikaan oli haastava jo kahden paikkakunnan tutkimuksessa.

Miesten pieni osuus vastaajista on tutkimukseni suurin heikkous. Koska mallistoni on suunnattu myös miehille, olisi ollut tärkeää saada miesten mielipiteet paremmin näkyviin tutkimusaineistoon. Olen varma, että tulokset olisivat olleet erilaisia, jos miesten osuus olisi ollut suurempi, mutta on vaikeaa arvioida, kuinka paljon. Miehiä koskevan aineiston vähyyden vuoksi jouduin turvautumaan suunnittelussa vahvasti tulkintoihin ja omiin ennakkokäsityksiini.

Tutkimuksellani sain paljon malliston suunnitteluun sovellettavissa olevaa aineistoa, jolloin sille asettamani tavoite täyttyi. Sain myös kokemusta tutkimuksen järjestämisestä. Uudelleen tehtynä minulla olisi jo taitoa toteuttaa tutkimus laadukkaammin. Koska kiinnostus teoreettiseen tietoon on ollut mukana koko opintojeni ajan, on mahdollista, että se liittyy myös tulevaan ammattiini tai jatkoopintoihini.

Vaatesuunnittelijana olen kokenut asiakaslähtöisyyden olevan minulle luonteva tapa suunnitella. Mallisto on kuitenkin kohderyhmältään ja tyyliltään oman mukavuusalueeni ulkopuolella. Nuoret ovat oma markkinaryhmänsä, johon en ollut ennestään tutustunut. Tältäkin osin pääsin laajentamaan ja täydentämään osaamistani. Mallistonsuunnittelussa oli tärkeää löytää tasapaino kaupallisen, yksilöllisen ja oman tyylin välillä. Tässä onnistuin mielestäni hyvin. Uskon malliston vetoavan laajaan yleisöön. Siitä löytyy neutraaleja vaatteita, muuta myös värikkäämpiä, yksilöllisiä osia, jotka saavat malliston erottumaan muusta tarjonnasta.

Tasapaino naisellisen ja miehekkään välillä on mielestäni toimiva. Suurin osa malliston vaatteista on ilmeeltään neutraaleja ja sopivat kummallekin sukupuolelle. Pienet erot naisten ja miesten mitoille ja tyyliin sovitetuissa vaatteissa lisäävät vaihtelua ja vastaavat tarpeeseen saada omalle sukupuolelleen suunnattuja vaatteita omalta osastolta. Erot eivät kuitenkaan pääosin estä vastakkaista sukupuolta ottamasta vaatetta omakseen. Kuvitteellisessa liikelillassa tai katalogissa pukisin nimellisesti miehille suunnatut farkut ja paitamekoksi soveltuvan kauluspaidan naismallin päälle.

Opinnäytetyöni raportti on laaja niin sanamäärältään kuin sisällöltään. Haasteena oli jäsenellä sisältö selkeäksi ja tuottaa helppolukuista tekstiä, jotta raportista ei tulisi kokonaisuutena liian raskas lukijalle. Työni ollessa teoriapainotteinen, yksi pohdittavista seikoista oli visuaalinen ilme. Kuvat tekstin sisällä ovat virkistäviä ja havainnollistavat hyvin käsiteltäviä aiheita. Unisex-pukeutumisesta ja malliston suunnittelusta kertoessani käytinkin kuva-aineistoa, mutta tutkimusta käsittelevät luvut sisältävät pitkälti vain tekstiä. Mahdollisuutena olisi ollut liittää kyselyssä käytetty kuva sitä käsittelevän kappaleen oheen. En tehnyt näin, koska koin, ettei ole järkevää laajentaa raporttia enää kuvilla, jotka joka tapauksessa julkaisisin myös liitteenä. Kyselystä ja sen tuloksista kiinnostuneen lukija olisi seurattava liitettä 3 raportin rinnalla, vaikka osa kuvista löytyisi myös raportista.

Kysymys naisen ja miehen yhteiskäyttöön sopivista vaatteista oli opinnäytetyöni perusta. Mielestäni sain tähän kysymykseen vastauksen ja siten työni on ollut onnistunut. Naisen ja miehen osastot ovat paikallaan ja vastaavat tarpeeseen, mutta erillinen molemmille sopiva unisex-osasto on tutkimukseni mukaan tervetullut. Naiselle ja miehelle on omassa mallistossanikin muodollisesti omat vaatteensa, mutta ne ovat silti kummankin vapaassa käytössä. Yhteisissä vaatteissa molemmilla on omat suosikkinsa. Pukeutumisessa unisex-vaatteille on oma tilansa, jossa sitä näytetään pidettävän sopivana. Päätelin tutkimusaineistostani niiden areenan löytyvän rennosta vapaa-ajan pukeutumisesta. Muodollisemmassa pukeutumisessa myös sukupuolittuneet säännöt ovat tiukempia. Anne Hollander (1995) pohtii *There may come time, when sexuality is not visualized in clothing as rightly divided into two main categories; but so far it still is*. Uskon itse, että sukupuolinormit pukeutumisessa tulevat säilymään, vaikka voivatkin ajoittain hälventyä. Kaksi kategoriaa tulee säilymään, arvoitus onkin, nouseeko rinnalle kolmas – unisex.

LÄHTEET

- Aarnipuu, T. 2010. *Sinivalkoisissa höyhenissä: suomalainen drag*. Helsinki: Like kustannus oy.
- Aarnipuu, T. 2005. *Ei ole miestä eikä naista: Queerluenta keskiajan Euroopassa tunnettuja ristiinpukeutuvia pyhimyksiä kuvaavista teksteistä*. Pro gradu – tutkielma. Humanistinen tiedekunta, Helsingin yliopisto.
- Brush Kidwell, C & Steele, V. 1989. *Men and women: dressing the part*. Smithsonian Institution.
- Entwistle, J. 2000. *The fashioned body : fashion, dress, and modern social theory*. Cambridge : Polity Press
- Eskola, A. *Sosiologian tutkimusmenetelmät* 1. Werner Söderström Oy. Porvoo. 1975. 4. painos.
- Fiske, J. 1992. *Merkkien kieli: johdatus viestinnän tutkimiseen*. 2.painos. Suom. Veikko Pietilä, Risto Suikkanen & Timo Uusitupa. Tampere: Vastapaino.
- Hatva, A. 1993. Kuvittaminen. Rakennustieto oy.
- Hirsijärvi, S & Hurme, H. 2000. *Tutkimushaastattelu*. Helsinki: Yliopistopaino.
- Holland, S. 2004. *Alternative Feminities: body, age and identity*. New York: Berg.
- Jokinen, K, Saaristo, K. 2010. *Sosiologia*. 4.painos. Werner-Söderström OY
- Koivunen, H. 1995. *Madonna ja huora*. Helsinki: Otava
- Koskennurmi-Sivonen, R. 2000. Vaatetus, pukeutuminen ja muoti – ero ja erottamattomuus. Teoksessa Koskennurmi-Sivonen, R & Raunio, A-M. (Toim.) *Vaatekirja*. Kotitalous- ja käsityötieteiden laitoksen julkaisuja 8. Helsingin yliopisto, 1–16.
- Mäenpää, P. 2005. *Narkissos kaupungissa*. Vantaa: Dark oy. Nykysuomen Sanakirja, 1996 (1967). Porvoo: WSOY
- Nurmi, T, Rekiäho, I, Rekiäho, P. 2009, Gummerruksen suuri sivistyssanakirja. Jyväskylä: Gummerus
- Piispa, M. (2006). Kvantitatiivisen tutkimuksen eettiset lähtökohdat: Esimerkkinä naisiin kohdistuvan väkivallan kyselytutkimus. Teoksessa Hallamaa, Jaana, Launis, Veikko, Lötjönen, Salla, & Sorvali, Irma (toim.), *Etiikkaa ihmistieteille*, s. 141-160. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Schreier, A. 1989. Itroduction. Teoksessa Brush Kidwell, C & Steele, V. *Men and women: dressing the part*. Smithsonian Institution
- Simmel, Georg. 1986 (1905). Muodin filosofia. Helsinki: Odessa.
- Sivistyssanasto. 2007. Hämeenlinna: Karisto. 9. painos
- Sleeswijk, F, Stappers, P, Van der Lugt, R & Sanders, E. *Contextmapping: experiences from practice*. CoDesign. 2/ 2005, 119-149.
- Steele, V. 1989 Appearance and identity. Teoksessa Brush Kidwell, C & Steele, V. *Men and women: dressing the part*. Smithsonian Institution
- Suomen kielen perussanakirja. 1996. Helsinki: Edita
- Utriainen, T. 2009. *Alaston ja puettu – ruumiin ja uskonnon ääret*. Jyväskylä: Gummerus.

Digitaaliset lähteet

- Blashionista. 2011. *Rihanna wore a Blue Striped Shirt Dress in New York City (NYC) The Other Day!: Cute Summer Outfit*. Blashionista [verkkolehti] 20.7.2011[viitattu 31.10.2012] saatavissa: <http://blashionista.com/2011/07/20/rihanna-wore-a-blue-striped-shirt-dress-in-new-york-city-nyc-the-other-day-cute-summer-outfit/>
- Brandos. 20013. *Nike esimerkillinen menestystarina*. [Verkkokaupan tuotemerkin esittelyteksti]. Brandos.fi. [Viitattu 7.5.2013]. Saatavissa: <http://www.brandos.fi/kengat/nike>
- EP Memorabilia. Elvisnow.com. [Verkkosivu]. [Viitattu 31.10.2012]. Saatavissa: http://www.elvisnow.com/memorabilia_personal.htm
- Eräs vaan. 2009. [Verkkoviesti]. [Viitattu 20.8.2012]. Saatavissa: <http://keskustelu.suomi24.fi/node/8647659>
- Finnkino.fi. 2012. [Verkkosivu]. [Viitattu 20.4.2012]. Saatavissa: <http://www.finnkino.fi/Event/299173/>
- Gootti.net. [Verkkosivu]. [Viitattu 31.10.2012]. Saatavissa: <http://www.tietopankki.gootti.net/sivu/Pukeutuminen/>
- Hauskakauppa.fi. [Verkkokauppa]. [Viitattu 7.5.2013]. Saatavissa: <http://www.hauskakauppa.fi/kategoria/4064/menneet-aikakaudet>
- Keski-Suomen museo. 2013. *Haloo, minä täällä!*. [Verkkonäyttely]. [Viitattu 20.4.2012]. Saatavissa: <http://www3.jkl.fi/ksmuseo/haloo/nuoriso/marimekko4.htm>
- Laitinen, J. 2007. *Kansallispuku: Se oikea*. [Verkkoartikkeli]. Helsingin Sanomat. Saatavissa: <http://www.hs.fi/tulosta/HS20070907SI1AM0162g>
- Lastensuojelun keskusliitto 2012. *Opas lasten haastattelijoille ja kuvaajille*. [Verkkojulkaisu] Lastensuojelun keskusliitto. Lastensuojelun keskusliiton verkkosivut. [Viitattu 26.10.2012]. Saatavissa: http://www.lskl.fi/tiedottaa/tiedotusvalineille/opas_lasten_haastattelijoille_ja_kuvaajille/sisalto/#alku
n
- Nelonen.fi. 2013. *Dance*. [Verkkosivu]. [Viitattu 20.4.2012]. Saatavissa: <http://www.nelonen.fi/ohjelmat/dance>
- Neutrois.com. [Verkkosivu]. [Viitattu 31.10.2012]. Saatavissa: <http://neutrois.com/>
- Näränen, P. 2004. *TV-mainonnan mentaalihistoriaa*. [Kirja-arvostelu]. [Viitattu 20.4.2012]. Saatavissa: <http://agricola.utu.fi/julkaisut/kirja-arvostelut/index.php?id=595>
- Pihlajaniemi, M. 2012. [verkkoartikkeli]. Ilta-Sanomat. [Viitattu 26.2.2012]. Saatavissa: <http://www.iltasanomat.fi/muoti-kauneus/art-1288453784692.html>
- Puranen, K.. 2012. *Tiimarin mainos nostatti myrskyn - kampanja heti uusiksi*. [Digilehti] Ilta-Sanomat. [viitattu 31.10.2012]. Saatavissa: <http://www.iltasanomat.fi/kotimaa/art-1288500943065.html>
- Pöllänen, S. *MUOTIA KAUTTA AIKOJEN: Egyptistä 2000-luvulle*. [opiskelun tukimateriaalia. Verkkojulkaisu]. Savonlinnan OKL.[viitattu 20.4.2012]. Saatavissa: http://www.kaspaikka.fi/savonlinna/sinikka_pollanen/muoti-kautta-aikojen-21.pdf
- Streetchancethemovie. 2013. [Verkkosivu]. [Viitattu 20.4.2012]. Saatavissa: <http://www.streetchancethemovie.co.uk/>
- Recker, K, 2012. *S/S 14: US colour matrix*. [Verkkosivu]. WGSN. [Viitattu 20.4.2012]. Saatavissa: http://www.wgsn.com.ezproxy.savonia-amk.fi:2048/content/report/Creative_Direction/Spring_summer_2014/US_colour_edit/SS_14_us_colour_edit_matrix.html

Sin. 2011. *80-luku ja Metallica* [verkkosivu]. [viitattu 20.4.2013]. Saatavissa: <http://sin-sof.blogspot.fi/2012/09/80-luvun-ja-metallica.html>

Suomisanakirja.fi. [Verkkosivu]. [Viitattu 22.3.2012]. Saatavissa: <http://suomisanakirja.fi/unisex>

Tampereen yliopisto 2011. *Tutkittavien itsemääräämisoikeus* [verkkojulkaisu] Tampere: Tampereen yliopisto. Tampereen yliopiston verkkosivut [viitattu 26.10.2012]. Saatavissa: <http://www.uta.fi/tutkimus/etiikka/periaatteet/itsem.html>

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto 2010. *Tutkimusetiikkaa ja lakipykälää*. [verkkojulkaisu]. Tietopalvelu. [viitattu 16.5.2013]. Saatavissa: http://www.fsd.uta.fi/fi/laki_ja_etiikka/etiikka_lait.html

Vasemmistonuoret ry. 2009. *Feminismi ja vasemmistonuoret*. [Verkkoartikkeli]. Vasemmistonuoret.fi. [Viitattu 20.4.2012]. Saatavissa: <http://www.vasemmistonuoret.fi/?/asiakirjat/feminismi/#s2>

Viljanen, P. Julkaisuvuosi tuntematon. *Unisex-pukeutuminen tasa-arvon asialla*. [Verkkoartikkeli]. CuRec: Kulttuurisen virkistystoiminnan verkkolehti. [Viitattu 20.4.2012]. Saatavissa: http://www.curec.net/index.php?option=com_content&view=article&id=331:unisex-pukeutuminen-tasa-arvon-asialla&catid=86:kaeden-jaelki-42010&Itemid=14

Vuorela, A & Jokihaara, T. 2009. *Tuulipuku ei ole enää häpeä*. [Verkkoartikkeli]. Keski-Suomi. [Viitattu 20.4.2012]. Saatavissa: http://yle.fi/uutiset/tuulipuku_ei_ole_ena_hapea/5257119

Kuvalähteet

1. Kumman housut?

Vasemmalla: dress hollywood [verkkokauppa]. [viitattu 13.11.2012] saatavuus: <http://dresshollywood.com/images/products/nyd/items/nyd7103.jpg>

oikealla: 2.bp.blogspot.com [verkkosivu]. [viitattu 13.11.2012] saatavuus: http://2.bp.blogspot.com/_vhFh-n7pCbU/TGafcaFg52I/AAAAAAAAFg8/AZDIC4xkH10/s320/boyfriend+jeans.jpg

2. Sukkahousut ovat myös miesten vaate

Ilta sanomat. 10.2.2012. [verkkoartikkelin kuvitus]. Saatavissa: <http://is12.snstatic.fi/img/468/1288453782538.jpeg>

3. Rihanna boyfriend-tyylisessä paitamekossaan

Blashionista [verkkolehti] Rihanna wore a Blue Striped Shirt Dress in New York City (NYC) The Other Day!: Cute Summer Outfit [viitattu 31.10.2012] saatavuus: <http://blashionista.com/wp-content/uploads/2011/07/rihanna-nyc-shirt-dress-july-2011-350x500.jpg>

4. Unisex-housumuotia

Vintage Toronto Ads: Sheer Unisex. 2007. [viitattu 10.4.2013]. Saatavissa: http://www.torontoist.com/attachments/toronto_jamieb/2007_06_19unisex.jpg

5. Kuvakaappaus unisex deodorantin mainosvideosta

US Deodorantti. Mainosvideo. Jakaja hughdrover. 2013 [kuvakaappaus]. [viitattu 20.4.2013]. Saatavissa:

<http://www.youtube.com/watch?v=Vrx4KRkbsyo&list=UUgUST4hKPbkhGjPjwIP05UA&index=7>

6. Unisex-ajattelu näkyi myö hiusmuodissa

http://digilander.libero.it/guido_1953/pics/hairstyle/girl-hair-unisex-1969.jpg

7. unisex-muotia 70-luvulta

http://digilander.libero.it/guido_1953/pics/hotpants-2/hotpants-1971-unisex.jpg

8. *Unisex mainos Muorisorja – lehdessä (1969 5/6)*

Blandad. 2009. You just can't love enough the swinging sixties fashions.[viitattu 20.4.2013]. Saatavissa: http://4.bp.blogspot.com/_j6Pl1VEfGqI/SrpawIKHZMI/AAAAAAAAADk0/rRqsxRsPex0/s400/sorja694.jpg

9. *Marimekon tasaraita t-paidat*

Keski-Suomen museo. 2013. Haloo, minä täällä!. [Verkkonäyttely]. [viitattu 20.4.2013]. Saatavissa: <http://www3.jkl.fi/ksmuseo/haloo/nuoriso/kuvat/tasaraita.jpg>

10. *MJ-Sport mainoskortti esittelee tuulipukumuotia*

Asinus. 2013. MJ Sport mainoskortti urheiluasuja. [Tuote-esittely]. Huuto.net – verkkohuutokauppa. [viitattu 20.4.2013]. Saatavissa: <http://kuvat2.huuto.net/8/f0/2c160a1330b4fb9926f895e05efc4-orig.jpg>

11. *Rukan 1987 ulkoiluasuja*

Helsingin Sanomat. 2007. Kansallispuku: Se oikea. [Verkkoartikkeli]. HS.fi. [viitattu 29.4.2013]. Saatavissa: http://www.hs.fi/kuvat/iso_webkuva/1135230109850.jpeg

12. *Grunge - tyyliä edustavia nuoria*

Sin. 2011. 80-luku ja Metallica [verkkosivu]. [viitattu 20.4.2013]. Saatavissa: http://2.bp.blogspot.com/-ku_5IgaXWmw/UE5dkARd0wI/AAAAAAAAAOE/hsXWjObi4SM/s1600/grunge-fashion1.jpg

13. *koululaisten tyypillistä arkimuotia keväällä 1977*

Keski-Suomen museo. 2013. Haloo, minä täällä!. [verkkonäyttely]. [viitattu 20.4.2013]. Saatavissa: <http://www3.jkl.fi/ksmuseo/haloo/nuoriso/kuvat/urheilutakit.jpg>

14. *Vertailu: Flashdance (1983) ja StreetDance 3D (2010)*

Flashdance: Fanpop. 2013. Flashdance. [verkkosivu]. [viitattu 20.4.2013]. Saatavissa: <http://images2.fanpop.com/images/photos/4500000/Flashdance-flashdance-4575048-800-500.jpg>

StreetDance 3D: Suleksha.com. 2013. [verkkosivu]. [viitattu 20.4.2013]. Saatavissa: <http://mimg.suleksha.com/tamil/street-dance-3d/stills/street-dance-3d-015.jpg>

15. *João Pimentan vuoden 2012 unisex-kesämuotia*

Carina Costa. 2011. Moda unissex [verkkosivu]. Sweet Little Tips. [viitattu 20.4.2013]. Saatavissa: <http://sweetlittletips.com/wp-content/uploads/2011/07/jpimenta1.png>

16. *Emilio Cavallinin Cult Editon – kokoelman tuotevalikoimaa*

Emilio Cavallini. 2013. CULT EDITION for MAN & WOMAN. [verkkosivu]. [viitattu 20.4.2013]. Saatavissa: http://www.emiliocavallini.com/img/collections/cult_edition/6.jpeg

17. *Onepiece - yksi kaikille*

Stylepit. 2013. One Piece unisex haalarit. [verkkokauppa]. [viitattu 20.4.2013]. Saatavissa: http://static.smartkids.dk/smartgirl/164275/559/164275_7_2_559.jpg

18. *Paperinukke - tehtävän vastauksia*

Tytti Vähäsarja. 2013. Paperinukke – tehtävän vastauksia.

19. *Mallistoideoita*

Tytti Vähäsarja. 2013. *Ideataulu*. Kuvat saatavissa: <http://www.wgsn.com/> & <http://www.polyvore.com/>

20. *Fruit Ninja - pelin raikasta tunnelmaa*

Halfbrick studios. 2013. Fruit Ninja.com. [verkkosivu]. [viitattu 12.4.2013]. Saatavissa: <http://wac.76ff.edgecastcdn.net/0076FF/hbwebmedia/fn/images/fn/screenshots/1.jpg>

21. *Niken kengät katutanssista kertovan elokuvan mainoksessa*

Camilla emanuella. 2010. Step up 3. [Blogiviesti]. [viitattu 7.5.2013]. Saatavissa: http://4.bp.blogspot.com/_NMDQ75YM2ew/TLXgBcy11VI/AAAAAAAAACA/IhIXD9VVJTc/s1600/step_up_3d_poster12.jpg

22. *Valmiita luonnoksia*

Tytti Vähäsarja 2013

Kaaviot

Kaavio 1 kontekstikartoitus - menetelmät ja tiedon lajit. Kaavio on tekijän vapaasti suomentama artikkelista contextmapping: experiences from practice (Sleeswijk Visser ym. 2005)

Sleeswijk Visser, F., Jan Strapper, P., Van Der Lugt, R., B.-N. Sanders, E.. Contextmapping: experiences from practice. CoDesign. 2/ 2005, 119-149.

Taulukot

Tytti Vähäsarja 2013

Taulukko 1 SWOT

Taulukko 2 Koulujen nimeämiseen käytetyt koodit

Taulukko 3 Tutkimusaineiston merkit

Taulukko 4 Paperinukke - tehtävän vastaukset paikkakunnittain

cross dressing: ristiin pukeutuminen, henkilö pukeutuu vastakkaisen sukupuolen vaatteisiin ja asusteisiin

gender bending: tietoinen sukupuolirajojen rikkominen köytöksellä tai pukeutumisella esimerkiksi androggyynisellä pukeutumisella

boyfriend-tyyli: pukeutumistyyli, jossa naiset käyttävät miesten vaatteita muistuttavia tuotteita

metroseksuaalisuus: henkilö käyttäytyy ja pukeutuu tahallisesti sukupuolinormien vastaisesti

hermafrodiitti: kaksisukupuolinen eliö (sivistyssanasto 2007, 35).

dragtaide: henkilö pukeutuu vastakkaisen sukupuolen pukuun arkipukeutumisesta poikkeavassa tilanteessa. Yksi tulkinta sanan etymologiasta on lyhenne sanoista *dressed as a girl*. (Aarnipuu 2010, 11).

homoseksuaalisuus: tarkoittaa seksuaalista suuntautumista, jossa yksilö tuntee vetoa omaan sukupuoleensa (sivistyssanasto 2007, 36).

androggyynisyys: sekä miehen, että naisen piirteiden esiintyminen samassa henkilössä, sukupuolen epämääräisyys (Nurmi, Rekiäho & Rekiäho 2009, 28).

transu: puhekielinen ilmaus *transsukupuoliselle* henkilölle eli henkilölle, jolla on voimakas halu omaksusua vastakkaisen sukupuolen nruumiilliset ominaisuudet tai sukupuolenvaihtohalu. Transu voi myös viitata *transvestismiin*, jota on halu pukeutua vastakkaisen sukupuolen vaatteisiin. Termin transvestiitti lanseerasi Magnus Hirschfeld vuonna 1910 ilmestyneessä tutkimuksessaan *Die Transvestiten* (aarnipuu 2005, 25). (Nurmi, Rekiäho & Rekiäho 2009, 515-516).

goottityyli: Nuorisokulttuurin tyylisuunta, jonka yleisimpiä piirteitä ovat androggyynisyys, ketjut, niitit, soljet ja muut metalliosat sekä vaatteiden yleinen näyttävyys. Tunnetuin goottityylin alalaji on historiallisromanttinen tyyli, jossa innoitusta haetaan muun muassa keskiajan, barokin ja rokokoon ajan ylhäisön puvuista. Musta väri on monessa goottityylin alalajissa hallitseva. (Gootti.net).

Neutrois (myös agender) tarkoittaa henkilöä, joka ei koe itsessään minkäänlaista henkistä sukupuolta. Ulkomuodoltaan neutraalia henkistä sukupuolta edustavat voivat muistuttaa miestä tai naista, mutta jotkut muokkaavat kirurgisesti ja pukeutumisellaan ulkomuotonsa henkistä neutraaliutta vastaavaksi. Neutrois eroaa androggyynisyydestä siten, että androggyynissä on sekä miehen, että naisen piirteitä kun taas neutrois ei tahdo ulkomuotoonsa lainkaan sukupuolisia piirteitä. (Neutrois.com).

Vastauslomake

Tytti Vähäsarja

Kuopion Muotoiluakatemia

Kontekstikartoitus osana opinnäytetyön tiedonhankintaa

Koulu:

Vastaajan sukupuoli:

Antamiasi tietoja käytetään tutkijan opinnäytetyössä .

Työn valmistuttua se julkaistaan Theseus-tietokannassa,
missä se on vapaasti luettavissa.

Vastaajan henkilöllisyys ei käy ilmi julkaistuista tuloksista.

Kysymyksiin vastaaminen on kaikilta osin vapaaehtoista.

Tutkimustilanne nauhoitetaan. Nauha hävitetään analysoinnin jälkeen

Vastauslomake

Tehtävä 2.

Vastaa paras vaihtoehto ruutuun. Kommentoi vastaustasi lyhyesti avoimeen kenttään.

1	☐	
2	☐	
3	☐	
4	☐	
5	☐	
6	☐	
7	☐	
8	☐	
9	☐	
10	☐	
11	☐	
12	☐	
13	☐	
14	☐	
15	☐	
16	☐	
17	☐	
18	☐	
19	☐	
20	☐	
21	☐	
22	☐	
23	☐	
24	☐	
25	☐	
26	☐	
27	☐	
28	☐	
29	☐	
30	☐	
31	☐	
32	☐	
33	☐	

33	☐	
34	☐	
35	☐	
36	☐	
37	☐	
38	☐	
39	☐	
40	☐	
41	☐	
42	☐	
43	☐	
44	☐	
45	☐	
46	☐	
47	☐	
48	☐	
49	☐	
50	☐	
51	☐	
52	☐	
53	☐	
54	☐	
55	☐	
56	☐	
57	☐	
58	☐	
59	☐	
60	☐	
61	☐	
62	☐	
63	☐	
64	☐	
65	☐	

Vastauslomake

Tehtävä 3.

Kokoa hahmolle mieleisesi uniseksuaalinen asukokonaisuus

Vastauslomake

Tehtävä 3.

Kerro tässä valinnoistasi ja tehtävän onnistumisesta

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

KONTEKSTIKARTOITUS OSANA OPINNÄYTETYÖN TIEDONHANKINTAA

{ Tytti Vähäsarja
Kuopion Muotoiluakatemia
Vaatusmuotoilu

Tehtävä 1

Keskustelu:

Mitä sinulla on ylläsi?

Tehtävä 2.

Valitse annetuista vaihtoehtoista paras

Kysymykset vaihtuvat nopeasti, joten vastaa intuitiivisesti ensimmäisenä mieleen tullut vaihtoehto

Vastaa vaihtoehto a), b) tai c) ruutuun kysymyksen kohdalle.

Voit kommentoida vastaustasi muutamalla sanalla kaikissa kysymyksissä avoimeen vastaustilaan.

1.

Oletko kiinnostunut muodista?

a) Kyllä b) Ei

	a)	b)
1A	100	0
1L	83	17
2A	50	50
2L	92	8
ka	81,25	18,75

Kommentteja: Kommentteja: "hieman" "joskus seuraan" "ei väliä" "mutta omilla ehdoilla"

2.

Rikotko sukupuolirooleja pukeutumisellasi?

a) kyllä b) ei

	a)	b)
1A	100	0
1L	50	50
2A	50	50
2L	15	85
ka	53,75	46,25

Kommentteja: "miesten collegehousut"
"miesten/poikien vaatteet" "suht.naisellisia
vaatteita"

3.

Kertooko pukeutumisesi sinusta ihmisenä?

a) Kyllä b) Ei

	a)	b)
1A	100	0
1L	80	20
2A	83	17
2L	58	42
ka	80,25	19,75
Kommentteja: ei nyt mitenkään erityisesti/joskus/pukeudun tavallisesti		

4.

Miesten vaatteet ovat trendikkäämpiä?

a) Kyllä b) Ei

	a)	b)
1A	40	60
1L	0	100
2A	50	50
2L	15	85
ka	26,25	58,75

Kommentteja: joskus pidän hupparia ja
collareita/paremmat värit/paremman
näköisiä

5.

Miesten vaatteet ovat laadukkaampia?

a) Kyllä b) Ei

	a)	b)
1A	80	20
1L	33	67
2A	33	67
2L	58	42
ka	51	44

Kommentteja: kestää paremmin/riippuu

6.

Onko sinusta kiellettyä ostaa
vaatteita toisen sukupuolen
osastolta?

a) Kyllä b) Ei

	a)	b)
1A	0	100
1L	0	100
2A	0	100
2L	8	92
ka	2	98
Kommentteja:	löydöt	

7.

Oletko tyytyväinen tarjolla olevaan vaatevalikoimaan?

a) Kyllä b) Ei

	a)	b)
1A	80	20
1:L	67	33
2A	83	17
2L	38	62
ka	67	33

Kommentteja: riippuu kaupasta/ei voi
koskaan olla tarpeeksi vaatteta/en
aina/erilaisia pitäisi olla

8.

Hävettääkö sinua ostaa vaatteita toisen sukupuolen osastolta?

a) Kyllä b) Ei

	a)	b)
1A	40	60
1L	100	0
2A	0	100
2L	25	75
ka	41,25	66,5

Kommentteja:

9.

Onko miesten muoti eri asia kuin naisten muoti?

a) Kyllä b) Ei

	a)	b)
1A	80	20
1L	50	50
2A	50	50
2L	77	23
ka	64,25	30,75

Kommentteja: mutta ne on erilaisia/niitä seurataan eri tavoin/selkeästi eri asiat

10.

Onko pukeutumistyylisi naisellinen/miehekäs?

- a) Hyvin naisellinen/miehekäs
- b) Jonkin verran
- c) Ei lainkaan

	a)	b)	c)
1A	25	75	0
1L	33	67	0
2 A	0	83	17
2 L	54	46	0
ka	28	49	4,25

Kommentteja: ei erityisemmin/joskus
saatan pukeutua verkkareihin /
huppariin/naisellinen/

11.

Näyttääkö tämä henkilö naiselliselta tai miehekkäältä?

a) naisellinen b) miehekäs c) ei kumpikaan näistä

Kerro parilla sanalla miksi.

	a)	b)	c)
1A	0	80	20
1L	0	100	0
2 A	17	17	66
2 L	8	46	46
ka	6,25	40,75	33

Kommentteja: löysät vaatteet/löysät farkut/kädet ovat miehekkäät/molempia yhdistettynä/ilman korkkareita miehekäs/miehen olemus

huomioita: kengät mainittu 6 kertaa, muita tekijöitä olemus, biologiset piirteet, vaatteista istuvuus

12.

Näyttääkö tämä henkilö naiselliselta tai miehekkäältä?

a) naisellinen b) miehekäs c) ei kumpikaan näistä

Kerro parilla sanalla miksi.

	a)	b)	c)
1A	60	40	0
1L	50	50	0
2 A	67	17	17
2 L	46	38	15
ka	55,75	26,25	8

Kommentteja: tyylikkääts miesten
vaatteet/kasvot ovat kauniit/lady-fitpaita
on naisellinen/miehen vaatteet, mutta nätti
nainen/

huomioita: kravatti mainitaan 6
kertaa, joista yhden mielestä se ei tee
miehekkästä/puolet sanoo asun olevan
miehen, puolet naisen vaatekaapista

13.

Hameeseen pukeutunut mies ei voi olla miehekäs.

a) Kyllä b) Ei

	a)	b)
1A	80	20
1L	67	33
2 A	50	50
2 L	70	30
ka	66,75	28,25

Kommentteja: vaatteet ei tee
sukupuolta/paitsi kiltti/kiltti on miehekäs

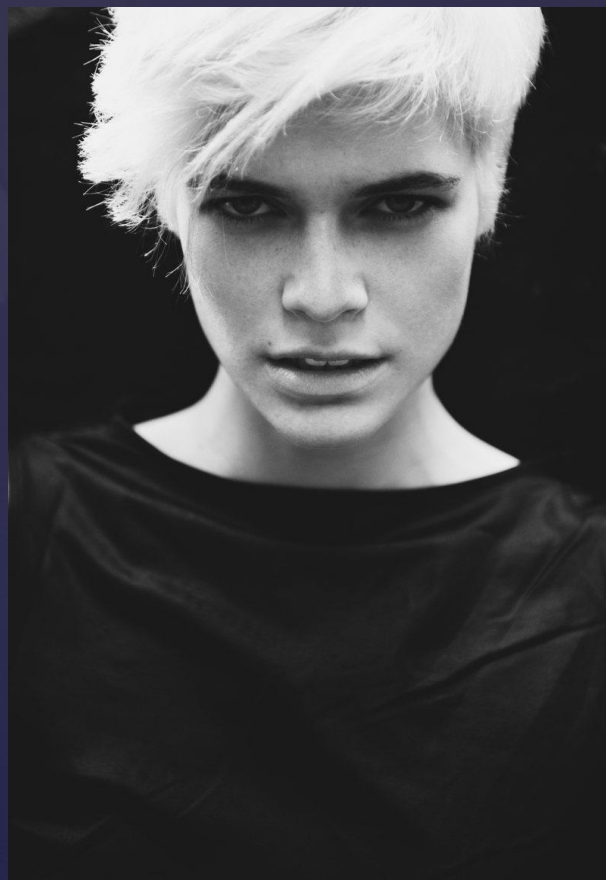
14.

Onko sinusta tärkeää, että henkilön sukupuoli on selvästi nähtävissä?

a) Kyllä b) Ei

	a)	b)
1A	80	20
1L	83	17
2 A	50	50
2 L	62	38
ka	68,75	26,25

Kommentteja:

Kuvalähde:

<http://1.bp.blogspot.com/-BjjNgQQSA0Q/Twr2mrLo61I/AAAAAAAAA18/pvABxgYMQ7Q/s1600/caitlin3.jpg>

15.

Voiko nainen miesten vaatteissa
olla naisellinen?

a) Kyllä b) Ei

	a)	b)
1A	75	25
1L	83	17
2 A	100	0
2 L	100	0
ka	89,5	10,5

Kommentteja:
huomioita:

16.

Mitä on unisex?

a) Nainen miesten vaatteissa

b) Transvestisismia

c) nainen ja mies samoissa vaatteissa

d) nainen ja mies saman näköisissä vaatteissa

Muu, mikä?

	a)	b)	c)	d)
1A	20	20	20	40
1L	0	0	67	33
2 A	0	0	20	80
2 L	0	0	67	33
ka	5	5	43,5	46,5

Kommentteja: huppareita ym./vaattet,
jotka sopivat
kaikille/"sukupuolettomuus"/sukupuoletto
mia vaatteita/sopii molemmille
sukupuolille

17.

Onko sinulla kokemusta unisex-vaatteista?

a) Kyllä b) Ei

Missä, millaisia?

	a)	b)
1A	40	60
1L	33	67
2 A	67	33
2 L	50	50
ka	47,5	52,5

Kommentteja: jos niitä muokkaa/jotkin paidat tai housut/tanssiryhmä,
työvaatteet/käytän välillä flanellipaitoja/collarit boyfriend
shortsit/urheiluvaatteissa/esiintymisasu/lasketteluvaatteet/esim. tennarit ja
kauluspaidat
talvitakki ihan hyvä/villapaidat yhteiskäytössä tyttöystävän kanssa/

18.

Sopivatko unisex-vaatteet
arkivaatteeksi?

a) Kyllä b) Ei

	a)	b)
1A	60	40
1L	83	17
2 A	100	0
2 L	91	9
ka	83,5	16,5
Kommentteja:	kaikki vaatteet sopivat	

19.

Naista ja miestä ei erota toisistaan
samoissa vaatteissa?

a) Kyllä b) Ei

	a)	b)
1A	60	40
1L	17	83
2 A	17	83
2 L	42	58
ka	34	66

Kommentteja: riippuu hiuksista ja
meikeistä/erottaa/riippuu ulkonäöstä/

20.

Kumpi on kiinnostavampi?

a)

b)

a)

b)

1A 0 100

1L 40 60

2 A 80 20

2 L 38 62

ka 39,5 60,5

Kommentteja: ei kumpikaan

Kuvalähteet:

Kuva1: <http://fashionablymale.files.wordpress.com/2012/02/david-gandy-tetu-february-2012-01.jpg>

Kuva2: <http://faystyle.com/girls/files/2012/07/Andrej-Pejic-1.jpg>

21.

Saako mainos sinut kiinnostumaan tuotteesta?

a) Kyllä b) Ei

	a)	b)
1A	20	60
1L	40	60
2 A	33	67
2 L	43	57
ka	34	61

Kommentteja: tykkään dr.
Pepperistä/värikäs/tuote itse vaikuttaa

22.

Saako mainos sinut kiinnostumaan tuotteesta?

a) Kyllä b) Ei

	a)	b)
1A	25	75
1L	50	50
2 A	40	60
2 L	31	69
ka	36,5	63,5
Kommentteja:	rebel/se suututtaa/en	
pidä juomasta/		

23.

Vaikuttaako mainosten teksti tuotteen kiinnostavuuteen?

a) Voimakkaasti b) Jonkin verran c) Ei lainkaan

	a)	b)	c)
1A	20	0	80
1L	0	83	17
2 A	17	67	17
2 L	38	23	38
ka	18,75	43,25	38

Kommentteja: tekee mieli testata ku sanotaan noin/ juoma näytti
pahalta/en välitä tuotteesta/negatiivisesti/

Kuvalähde:

<http://static5.businessinsider.com/image/4ea93bf46bb3f7365f000045/dr-pepper-men-ad.jpg>

Kuvista jälkimmäinen on alkuperäinen, edellistä on muokattu tutkimusta varten

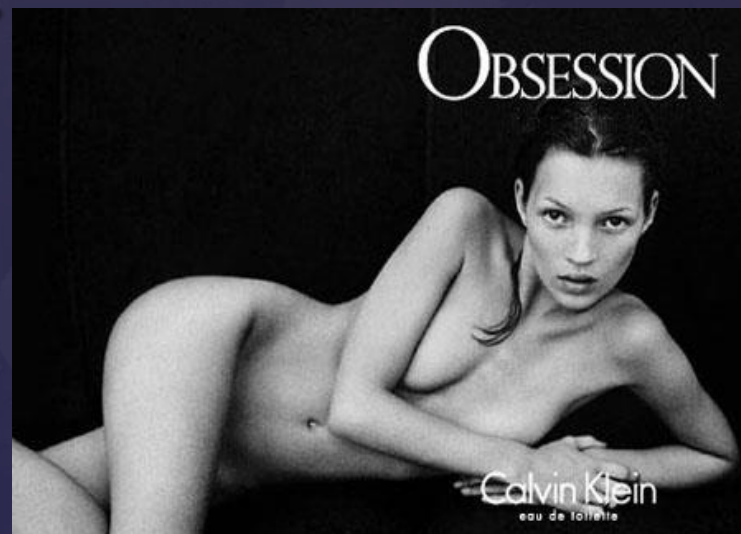
24.

Sopiiko tämä mainos

a) naisille b) miehille c) ei
kumpikaan näistä?

	a)	b)	c)
1A	0	25	75
1L	50	33	17
2 A	17	0	83
2 L	36	36	27
ka	25,75	23,5	50,5

Kommentteja: molemmille (4
mainintaa)/mielikuva
seksikkyydestä/sairaalloisen laiha
huomioita:

25.

Sopiiko tämä mainos

a) naisille b) miehille c) ei kumpikaan näistä?

	a)	b)	c)
1A	25	25	50
1L	0	83	17
2 A	0	17	83
2 L	36	36	27
ka	15,25	40,25	44,25
Kommentteja:	molemmille (3 mainintaa)/mies on oikealla/		

26.

Valitse kiinnostavin vaihtoehto

a)

b)

	a)	b)
1A	60	40
1L	67	33
2 A	67	33
2 L	85	15
ka	69,75	30,25

Kommentteja:

huomioita:

Kuvalähteet:

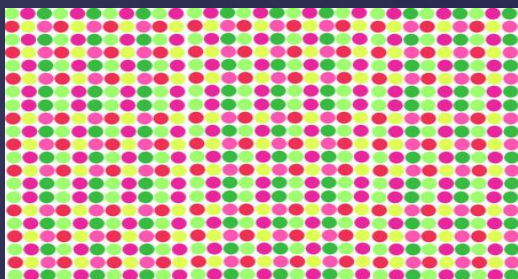
Kuva1: <http://www.polyvore.com/cgi/img-thing?.out=jpg&size=l&tid=22838250>

Kuva2: <http://www.weekday.com/sites/default/files/styles/518xxx/public/products/images/WeekdayCM121106-087ex.jpg>

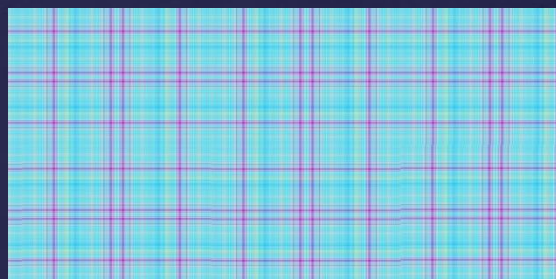
27.

Valitse kiinnostavin vaihtoehto

a)

b)

	a)	b)
1A	27	75
1L	33	67
2 A	33	67
2 L	15	85
ka	27	73,5

Kommentteja:
huomioita:

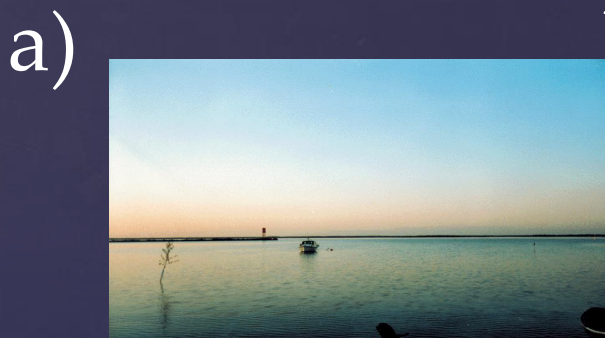
Kuvalähteet:

Kuva1: <http://www.layoutsparks.com/1/158293/colourful-polka-dots-design.html>

Kuva2: <http://www.freewebs.com/auttaja/ruutu.jpg>

28.

Valitse kiinnostavin vaihtoehto

	a)	b)	c)
1A	0	40	60
1L	17	17	67
2 A	0	0	100
2 L	15	54	31
ka	8	27,75	64,5

Kommentteja:

huomioita:

Kuvalähteet:

Kuva1: <http://hampaatirvessa.files.wordpress.com/2010/06/kesayo.gif>

Kuva2: <http://www.luontokuva.org/media/kuvaajat/profiilit/3086/kes%C3%A4y%C3%B6n%20valo.jpg>

Kuva3: http://www.vastavalo.fi/albums/userpics/14685/normal_P6275039.jpg

29.

Valitse kiinnostavin vaihtoehto

a)

b)

c)

	a)	b)	c)
1A	20	40	40
1L	17	33	50
2 A	33	33	33
2 L	69	31	0
ka	34,75	34,25	30,75

Kommentteja:

huomioita:

Kuvalähteet:

Kuva1: <http://www.carmenguedez.com/abstract-art-images/abstract-painting-formula-for-some-large.jpg>

Kuva2: <http://valwebb.files.wordpress.com/2007/10/ferman-rodriguez-bird.jpg>

Kuva3: http://t2.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcT15EeRu4diY75tBf765OxKE_fYlgvEQKztS8fcPbti0K9XTh0ib22Jok51VA

30.

Valitse kiinnostavin vaihtoehto

a)

b)

	a)	b)
1A	60	40
1L	67	33
2 A	100	0
2 L	46	54
ka	68,25	31,75
Kommentteja:	liian värikkäitä toiset	
huomioita:		

Kuvalähteet:

Kuva1: <http://wac.450f.edgecastcdn.net/80450F/1075zoofm.com/files/2012/10/url4-300x255.jpg>

Kuva2: <http://in.all.biz/img/in/catalog/53872.jpeg>

31.

Valitse kiinnostavin vaihtoehto

a)

b)

	a)	b)
1A	60	40
1L	60	40
2 A	66	33
2 L	77	23
ka	65,75	34

Kommentteja:
huomioita:

32.

Valitse kiinnostavin vaihtoehto

a)

b)

	a)	b)
1A	40	60
1L	33	67
2 A	17	83
2 L	77	23
ka	41,75	58,25

Kommentteja:
huomioita:

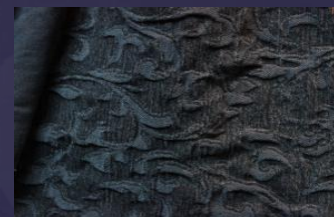
33.

Valitse kiinnostavin vaihtoehto

a)

b)

	a)	b)
1A	0	100
1L	33	67
2 A	17	83
2 L	23	77
ka	18,25	81,75

Kommentteja:
huomioita:

Kuvalähteet:

Kuva1: http://www.wgsn.com/content/dam/Team_Libraries/Youth/Think_Tank/2012/10oct/90s_does_60s/005.jpg.rendition.medium.jpg

Kuva2:

http://www.wgsn.com/content/dam/Team_Libraries/Denim/Trend_Analysis/2012/10oct/3D_DENIM_LAUNDRY/EUROPA_PV_AW1314_1.JPG.image.W622N0E4900S3456w300.original.JPG

34.

Pyritkö pukeutumisellasi
saavuttaamaan saman sukupuolen
ihailun?

a) Kyllä b) Ei

	a)	b)
1A	50	50
1L	80	20
2 A	0	100
2 L	38	62
ka	42	58

Kommentteja: pyrin näyttämään hyvälle aina/jonkin
verran/haluan näyttää molempien silmissä hyvältä
huomioita:

35.

Pyritkö pukeutumisellasi
saavuttaamaan vastakkaisen
sukupuolen ihailun?

a) Kyllä b) Ei

	a)	b)
1A	25	75
1L	100	0
2 A	33	67
2 L	58	42
ka	54	46
Kommentteja:	ehdottomasti	

huomioita:

36.

Näyttääkö tämä henkilö naiselliselta tai miehekkäältä?

a) naisellinen b) miehekäs c) ei kumpikaan näistä

Kerro parilla sanalla miksi.

	a)	b)	c)
1A	40	40	20
1L	67	0	33
2 A	100	0	0
2 L	23	15	62
ka	57,5	13,75	28,75

Kommentteja: olemus on miehekäs/naiselliset kasvot (kaksi mainintaa)/meikki/sukupuoleton (hyvän näköinen)/omituinen/paljon meikkiä/kumpi vaan/sekoitus (kaksi mainintaa)/miehekäs nainen tai nasekas mies/tiukka yläosa, pitsiä huomioita:

37.

Näyttääkö tämä henkilö naiselliselta tai miehekkäältä?

a) naisellinen b) miehekkäs c) ei kumpikaan näistä

Kerro parilla sanalla miksi.

	a)	b)	c)
1A	25	25	50
1L	17	83	0
2 A	40	40	20
2 L	15	54	31
ka	24,25	50,5	25,25

Kommentteja: hiustyyli,
kulmakarvat/tupakka tekee
miehisen/naiselliset piirteet/lyhyt
tukka/kasvonpiirteet/neitimäinen/molemmilta
(neljä mainintaa)
huomioita:

Voiko tämä kuulua ikäistesi
valtakulttuurin
arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei

Vastaa parilla sanalla miksi.

38. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	75	25
1L	67	33
2 A	83	17
2 L	50	50
ka	68,75	31,25

Kommentteja: aika perusvaatteita/outo kuvio paidassa/hieman sekava/värit/lapsellinen/outo/värit on neutraalit/perus meininki/ruma paita/ mutta hieman sekava

huomioita:

39. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	25	75
1L	33	67
2 A	50	50
2 L	31	69
ka	34,75	65,25

Kommentteja: liika outo/monet käyttivät/toivottavasti
ei/erikoinen/tyylejä on monenlaisia/liian löysä toppi/aika perusvaatteita
huomioita:

40. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	25	75
1L	17	83
2 A	17	83
2 L	33	67
ka	23	77

Kommentteja: monet käyttävät/liika outo/ei arkeen/ outo
yläosa / "juhlallinen"
huomioita:

41. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	0	100
1L	17	83
2 A	50	50
2 L	17	83
ka	21	79

Kommentteja: ihme mekko / järkyttävä
/ liika outo
huomioita:

42. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

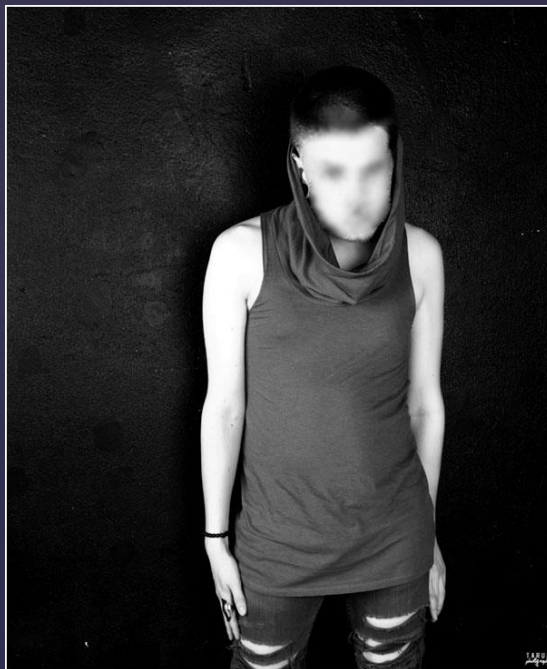
	a)	b)
1A	50	50
1L	0	100
2 A	33	67
2 L	0	100
ka	20,75	79,25

Kommentteja: liika outo / hienoa, jos
käytettäisiin/ miehille ei sovi hame/ outo
kiltti
huomioita:

43. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	50	50
1L	50	50
2 A	83	17
2 L	38	62
ka	55,25	44,75

Kommentteja: (kyllä) jos nainen,
miehenä ei/ ei yleinen paita/ liika outo/ en
vain usko niin
huomioita:

44. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	75	25
1L	17	83
2 A	33	67
2 L	23	77
ka	37	63

Kommentteja: erikoinen/luuranko kuvio/outo huppari/
en vain usko niin
huomioita:

45. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	50	50
1L	50	50
2 A	50	50
2 L	38	62
ka	47	53

Kommentteja: outo pinkki juttu/ näkee paljon/
ihana

46. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	20	80
1L	67	33
2 A	50	50
2 L	31	69
ka	42	58

Kommentteja:

mummomainen/vanhanaikainen/hyvä arkiasu/

liian muodoton paita

huomioita:

47. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	40	60
1L	67	33
2 A	67	33
2 L	62	38
ka	59	41

Kommentteja: liian värikäs kaulaliina/boheemi/ voisin kuvitella

huomioita:

48. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	20	80
1L	0	100
2 A	17	83
2 L	0	100
ka	9,25	90,75

Kommentteja: köyhän näköinen/ papparaismainen/vanhanaikainen /
vanha/ruma takki / vanhanaikainen / takki

huomioita: kyllä - vastanneet poikia

49. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

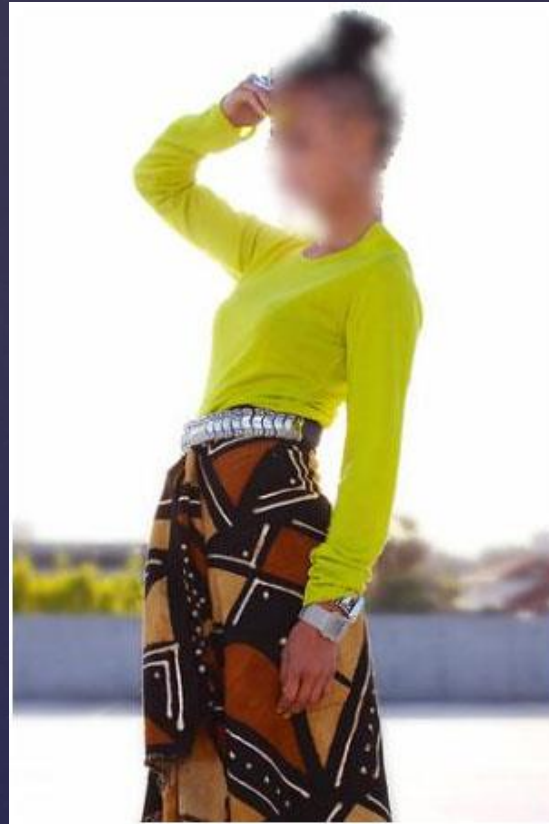
	a)	b)
1A	20	80
1L	0	100
2 A	0	100
2 L	17	83
ka	9,25	90,75

Kommentteja: ei turkista miehillä/ vaikka takki on raju/ ei kahta tyyliä sekoiteta huomioita:

50. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	60	40
1L	50	50
2 A	83	17
2 L	77	23
ka	67,5	32,5

Kommentteja: ehkä jollekin tyylikkääälle/ boheemi/ ihme hame, kelt. paita
huomioita:

51. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	60	40
1L	17	83
2 A	33	67
2 L	31	69
ka	35,25	64,75

Kommentteja: hyvännäköinen/ käsijutut, kaulaliina paita
huomioita:

52. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	40	60
1L	50	50
2 A	83	17
2 L	77	23
ka	67,5	32,5

Kommentteja: outoja/ käsijutut/ ehkä festareilla/ valitettavasti/ ei valtatyyliin (ei kouluun)

huomioita:

53. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	20	80
1L	100	0
2 A	50	50
2 L	61	39
ka	57,75	42,25

Kommentteja: kesällä ok/ likaa asusteita/ liian lyhyet shortsit
huomioita:

54. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	25	75
1L	0	100
2 A	33	67
2 L	15	85
ka	57,75	42,25

Kommentteja: ei meidän ikäisillä/ liian "siveellinen"/ vanha/ vanhanaikainen huomioita:

55. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	50	50
1L	33	67
2 A	33	67
2 L	23	77
ka	34,75	65,25

Kommentteja: en ymmärrä/ outo paita
huomioita:

56. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	25	75
1L	0	100
2 A	0	100
2 L	0	100
ka	6,25	93,75

Kommentteja: ihme pappi/ kaapu/ taru sormusten herrasta??? EI
huomioita:

57. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	40	60
1L	17	83
2 A	33	67
2 L	0	100
ka	22,5	77,5

Kommentteja: JÄRKYTTÄVÄ/ alaosa/ ihme alaosa
huomioita:

58 Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	40	60
1L	33	67
2 A	67	33
2 L	8	92
Ka	37	63

Kommentteja: ei meidän koulussa/ ehkä 10 v sitten/
huomioita:

59. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	40	60
1L	33	67
2 A	17	83
2 L	54	46
ka	36	64

Kommentteja: naisilla joo, ei ehkä miehillä/ alaosa huono/ ihme paitoja
huomioita:

60. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	80	20
1L	20	80
2 A	67	33
2 L	38	62
ka	51,25	48,75

Kommentteja: näyttää homolta/ hyvä sommittelu
huomioita:

61. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	60	40
1L	100	0
2 A	100	0
2 L	100	0
ka	90	10

Kommentteja: kiva paita/ melkein, liian leveä paita
huomioita:

62. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	20	80
1L	67	33
2 A	100	0
2 L	58	42
Ka	61,25	38,75

Kommentteja:
huomioita:

63. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	0	100
1L	0	100
2 A	50	50
2 L	31	69
Ka	20,25	79,75

Kommentteja: päänsärky/ kuvio outo/ paita väärinpäin?/ outo ihme paita, kuviointi/ voisikin kuulua!

huomioita:

64. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	20	80
1L	17	83
2 A	33	67
2 L	23	77
Ka	23,25	76,75

Kommentteja: vaikea kuvitella/ näyttää jätesäkiltä
huomioita:

65. Voiko tämä kuulua ikäistesi valtakulttuurin arkipukeutumiseen?

a) Kyllä b) Ei.

Vastaa parilla sanalla miksi.

	a)	b)
1A	0	100
1L	0	100
2 A	50	50
2 L	0	100
ka	12,5	87,5

Kommentteja: oksennusläiskä/ sekava/ ihme raitoja, värit/ värit oudot huomioita:

Keskustelu

Oliko tehtävä helppo/ymmärrettävissä?

Mikä on naisellista ja mikä miehekästä?

Mitä on unisex?

Onko kokemuksia unisex-vaatteista?

Missä/minkälaisia kokemuksia?

1 A

1 L

2 A

2 L

Kommentteja:

Tehtävä 3

”Jos minä saisin päättää...”

Kokoa annetuista elementeistä uniseksuaalinen asukokonaisuus, joka on sinulle mieleinen ja sopii molemmille sukupuolille.

Liimaa hahmon ylle haluamasi vaatteet sinua miellyttäväksi kokonaisuudeksi.

Halutessasi voit lisätä hahmolle pieniä asusteita: tatuointeja lävistyksiä ja koruja.

Kirjoita vastauskenttään kokoamastasi puvusta: millä perusteella teit valintasi, löysitkö sinua miellyttäviä vaatteita, oletko tyytyväinen lopputulokseesi ja niin edelleen.

2A

PAPERINUKKE				
TYTÖT	Mainintojen määrä			
				MAININNAT YHTEENSÄ
vastaajia 4	A	B	C	D
Kauluspaidat		2		2
Topit			2	2
T-paidat				0
Puserot				0
Liivit			1	1
Hupparit				0
Neuleet	1		1	2
Housut			3	3
takki			1	1
Shortsit	2			2

PAPERINUKKE				
POJAT	Mainintojen määrä			
				MAININNAT YHTEENSÄ
vastaajia 2	A	B	C	D
Kauluspaidat				0
Topit				0
T-paidat				0
Puserot				0
Liivit				0
hupparit	1			1
Neuleet				0
Housut				0
Takki			1	
Shortsit			1	1

2L

PAPERINUKKE				
TYTÖT	Mainintojen määrä			
				MAININNAT YHTEENSÄ
vastaajia 13	A	B	C	D
Kauluspaidat				11
Topit			1	2
T-paidat	1			1
Puserot	1			1
Liivit			2	2
Hupparit	3			3
Neuleet	3			3
Housut	1	3	8	12
Takki		2		2
Shortsit	1			1

1A

PAPERINUKKE				
TYTÖT	Mainintojen määrä			
	A	B	C	D
vastaaaja 5				
Kauluspaidat	3			
Topit		3		
T-paidat				
Puserot				
Liivit				
Hupparit	2			
Neuleet				
Housut	1	1	3	
Shortsit				

1L

PAPERINUKKE				
TYTÖT	Mainintojen määrä			
	A	B	C	D
vastaaaja 4				
Kauluspaidat	1			
Topit		1		
T-paidat				
Puserot		1		
Liivit				
Hupparit	2			
Neuleet				
Housut			3	
takki			1	
Shortsit			1	

PAPERINUKKE				
POJAT	Mainintojen määrä			
	A	B	C	D
vastaaaja 2				
Kauluspaidat	1			
Topit				
T-paidat			1	
Puserot				
Liivit				
hupparit				
Neuleet	1			
Housut			2	
Takki				
Shortsit				

YHTEENSÄ

PAPERINUKKE					
YHTEENSÄ	Mainintojen määrä				MAININNAT YHTEENSÄ
	A	B	C	D	
vastaajia 2					
Kauluspaidat	7	0	0	1	8
Topit	0	5	3	0	8
T-paidat	1	0	1	0	2
Puserot	1	1	0	0	2
Liivit	0	0	3	0	3
hupparit	8	0	0	0	8
Neuleet	5	0	1	0	6
Housut	2	4	19	0	25
Takki	0	5	0	0	0
Shortsit	3	2	0	0	5

KOMMENTIT:

uniseksuaalisuus	tyytyväisyys	omat mielipiteet	tehtävän vaikeus v/k/h	muodikkuus	sporttisuus	vaatteiden kuvailu	mukavuus	tehtävä hauska	arki/erityis
19	16	9	kumpaakin	21	ja 1 ei	10	5	2	1

Keskustelu

Miten tehtävä onnistui?

Käyttäisitkö kokoamaasi pukua?

Onko miehen ja naisen yhteinen vaatekaappi mahdollinen?

Miten suhtautuu tilanteeseen, jossa vastakkaisen sukupuolen edustajalla samanlainen vaate kuin itsellä?

Voiko olla oman sukupuolensa edustaja naisellisesti/miehisesti unisex-vaatteissa.

TULOKSET

PAPERINUKKE

TYTÖT	Mainintojen määrä				MAININNAT YHTEENSÄ
Koulun tiedot	A	B	C	D	
Kauluspaidat	4	1	1	1	7
Topit	1	1	1	1	4
T-paidat	1	1	1	1	4
Puserot	1	1	1	1	4
Liivit	1	1	1	1	4
Neuleet	1	1	1	1	4
Housut	1	1	1	1	4
Shortsit	1	1	1	1	4
Asusteet	1		1	1	3

PAPERINUKKE

POJAT	Mainintojen määrä				MAININNAT YHTEENSÄ
Koulun tiedot	A	B	C	D	
Kauluspaidat	1	1	1	1	4
Topit	1	1	1	1	4
T-paidat	1	1	1	1	4
Puserot	1	1	1	1	4
Liivit	1	1	1	1	4
Neuleet	1	1	1	1	4
Housut	1	1	1	1	4
Shortsit	1	1	1	1	4
Asusteet	1	1	1	1	4

Yleisimmin vastatut

tytöt	Vaate	% vastauksista
pojat	Vaate	% vastauksista
yhteensä	Vaate	% vastauksista

MONIVALINTA				
tytöt/pojat koulun tiedot	Mainintojen määrä			
	A	B	C	D
1.	3		2	
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				

vastaajien määrä

% osuus yksimielisistä vastauksista

vastausprosentti vaihtoehdoittain			
A	B	C	D
käytetty kaava esim. $(3/5)*100=60$			

vastausprosentti kouluittain			
	a)	b)	c)
1A			
1L			
2A			
2 L			
keskiarvo (ka)			
Kommentteja:			
huomioita:			

Tuotemerkki *titivity*

Sesonki **K/K 2014**

Mallisto

SPLOOSH

VÄRIT

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

Lake
PANTONE 19-4227 TC

Grass
PANTONE 15-0545 TC

Cloudy day
PANTONE 13-4303 TC

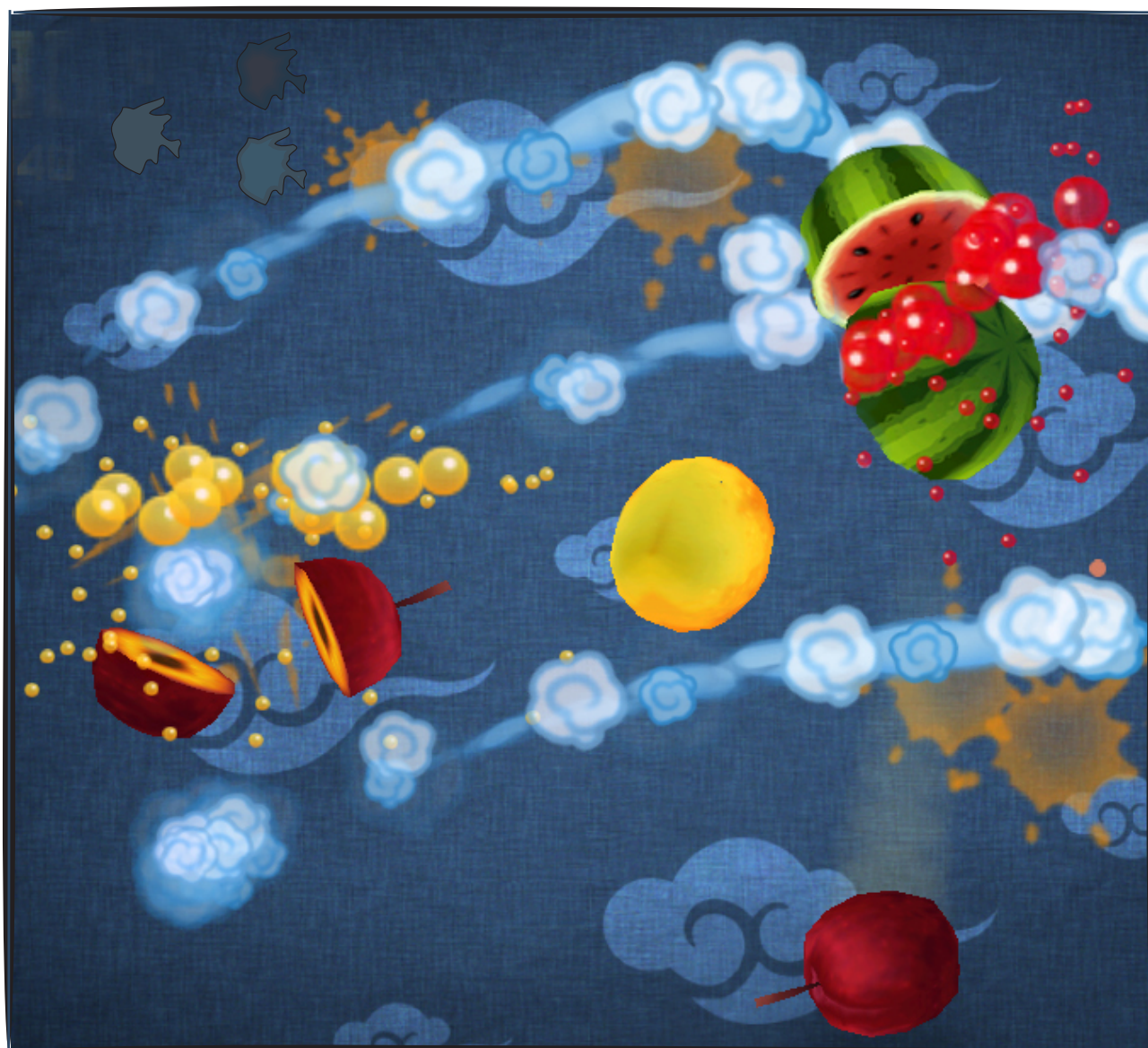
Sunburn
PANTONE 17-1762 TC

Summer storm
PANTONE 19-4305 TC

Sunny day
PANTONE 15-0955 TC

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

PRINTTI

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

TELAUS PAKSULLA PAINOVÄRILLÄ

Lake
PANTONE 19-4227 TC

Grass
PANTONE 15-0545 TC

Cloudy day
PANTONE 13-4303 TC

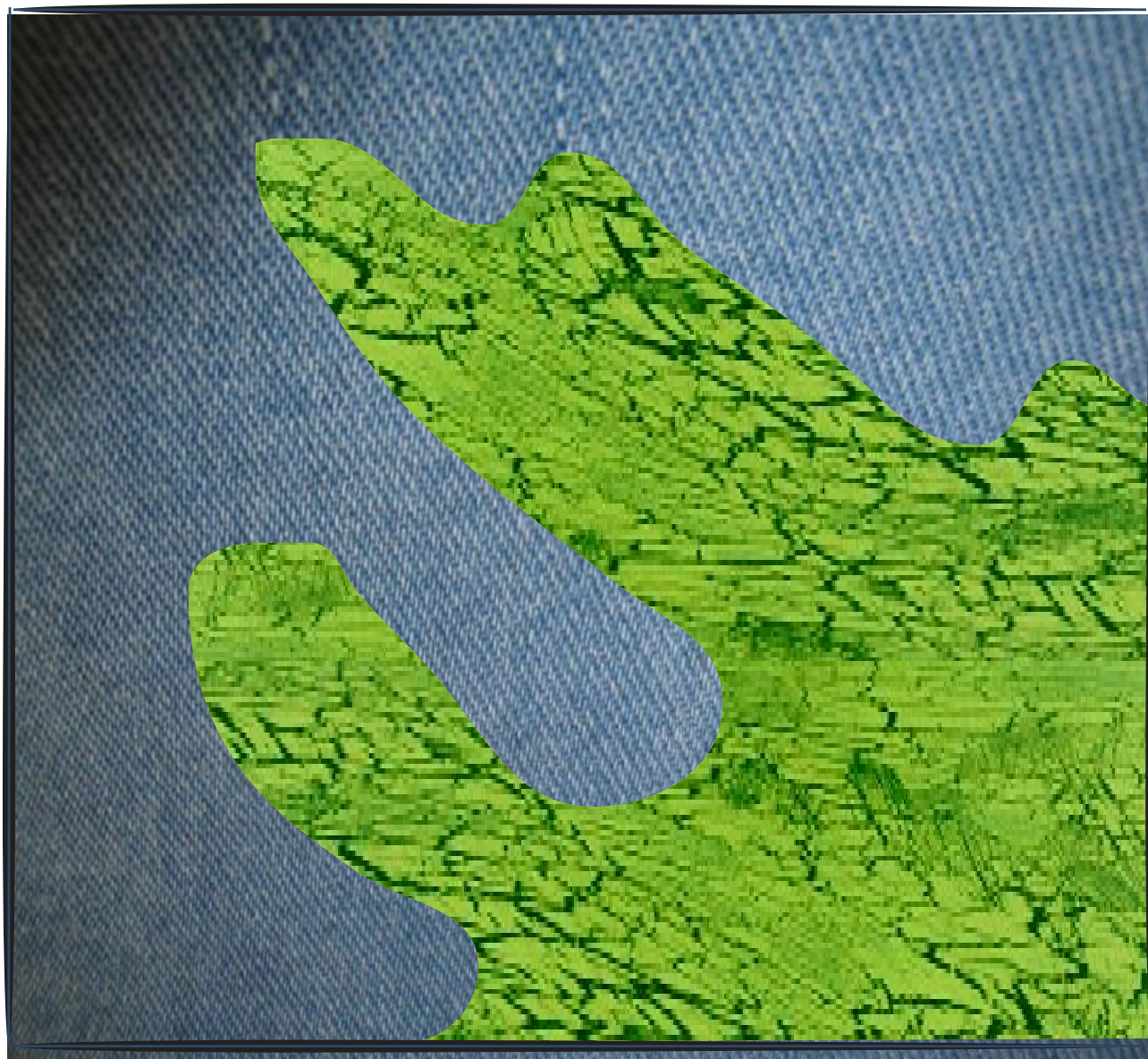
Sunburn
PANTONE 17-1762 TC

Summer storm
PANTONE 19-4305 TC

Sunny day
PANTONE 15-0955 TC

Tuotemerkki

titty

Mallisto

SPLOOSH

KUOSI

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

Lake
PANTONE 19-4227 TC

Grass
PANTONE 15-0545 TC

Cloudy day
PANTONE 13-4303 TC

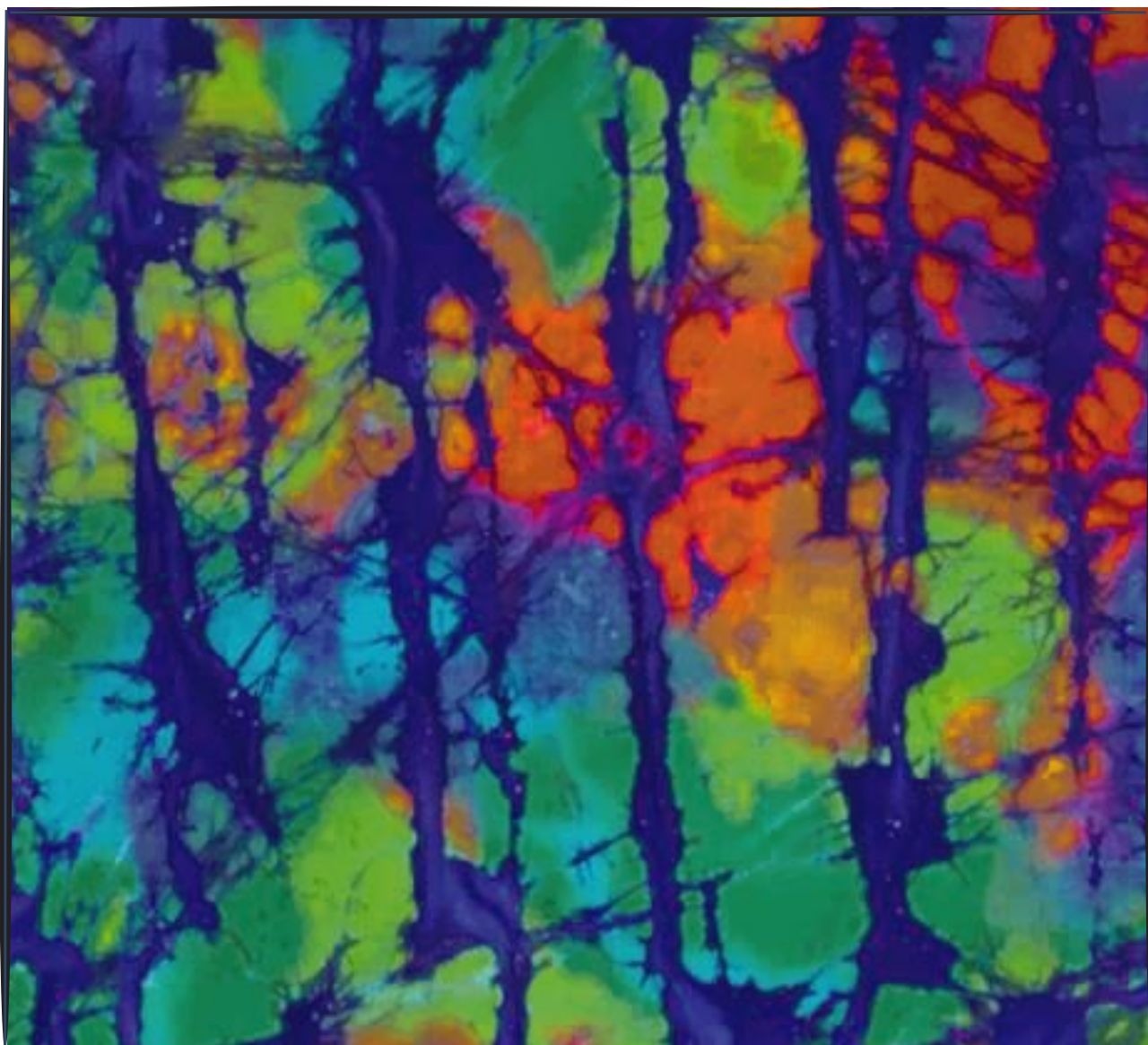
Sunburn
PANTONE 17-1762 TC

Summer storm
PANTONE 19-4305 TC

Sunny day
PANTONE 15-0955 TC

Tuotemerkki

titty

Mallisto

SPLOOSH

LOGO PRINTTI

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

DIGIPRINTTI

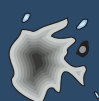
Lake
PANTONE 19-4227 TC

Grass
PANTONE 15-0545 TC

Cloudy day
PANTONE 13-4303 TC

Sunburn
PANTONE 17-1762 TC

Summer storm
PANTONE 19-4305 TC

Sunny day
PANTONE 15-0955 TC

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Unisex

Sesonki K/K 2014

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

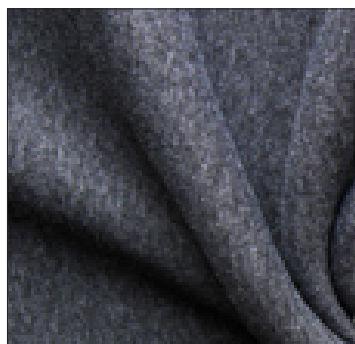
REDONDO BEACH

SHORTSIT

Materiaalit

College
100%CO
Harjattu, meleerattu
Leveys: 150cm
Paino: 555 g / m
Hinta: 11.00 € / m

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Grass Lake

Summerstorm
Sunny day

Grass Sunburn

Lake Cloudy day

Printti

Lisämateriaalit

Resori
96%CO 4%EL
Meleerattu
Leveys: 130
Paino: 240g/m²
Hinta: 1,44€/10cm

Metallisirkka, 5mm,
väri hopea,

Puuvilla-
nyöri

Tuotemerkki

titity

Mallisto

SPLOOSH

Unisex

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

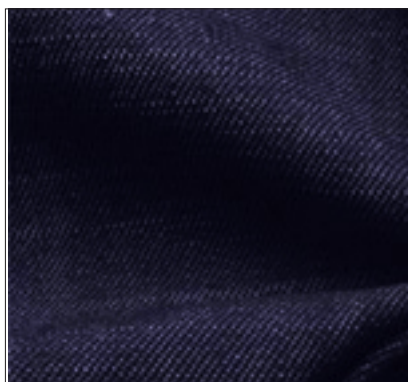
DOUGLAS

SHORTSIT

Materiaalit

Farkku
97%CO, 3%EL
Leveys: 140cm
Hinta: 9.99 €/ m

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Grass Lake

Summerstorm
Sunny day

Lake
Cloudy day

Printti

Lisämateriaalit

Metalliketju

Painonappi
Maalattu

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Miehet

Sesonki K/K 2014

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

EL SEGUNDO /M

FARKUT

Materiaalit

Farkku
97%CO, 3%EL
Leveys: 140cm
Hinta: 9.99 €/m

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Grass Lake

Summerstorm
Sunny day

Lake
Cloudy day

Printti

Lisämateriaalit

Metalliketju

Painonappi
Maalattu

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Naiset

Sesonki K/K 2014

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

MARIPOSA

LEGGINSIT

Materiaalit

Legginsitrikoo
92%PES, 8%EL
Leveys: 150 cm
Paino: 220 g / m
Hinta: 11.00 € / m

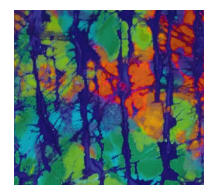
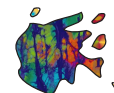

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Batiikkiprintti

Lisämateriaalit

Vyötärökuminauha
Leveys: 4cm

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Naiset

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

EL SEGUNDO /N

FARKUT

Materiaalit

Farkku
97%CO, 3%EL
Leveys: 140cm
Hinta: 9.99 €/m

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Grass Lake

Summerstorm
Sunny day

Lake
Sunburn

Printti

Lisämateriaalit

Metalliketju

Painonappi
Maalattu

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Unisex

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

HAWTHORNE

FARKKULIIVI

Materiaalit

Farkku
97%CO, 3%EL
Leveys: 140cm
Hinta: 9.99 €/m

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Grass Lake

Summerstorm
Sunny day

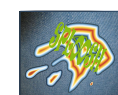
Lake
Cloudy day

Printti

Logoprintti

Lisämateriaalit

Nappi
Muovia
10mm ja 8mm

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Naiset

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

AVIATION /N

KAULUSPAITA

Materiaalit

denimkuvioinen paitakangas

70%PET, 27%PES, 3%EL

Leveys: 150cm

Paino: 202 g / m

Hinta: 8.98 € / m

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Grass Lake

Summerstorm
Sunny day

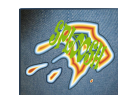
Lake
Sunburn

Printti

Logoprintti

Lisämateriaalit

Nappi

Muovia

10mm ja 8mm

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Miehet

Sesonki K/K 2014

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

AVIATION /M

KAULUSPAITA

Materiaalit

denimkuviainen paitakangas

70%PET, 27%PES, 3%EL

Leveys: 150cm

Paino: 202 g / m

Hinta: 8.98 € / m

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Grass Lake

Summerstorm
Sunny day

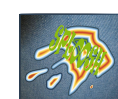
Lake
Cloudy day

Printti

Logoprintti

Lisämateriaalit

Nappi

Muovia

10mm ja 8mm

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Unisex

Sesonki K/K 2014

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

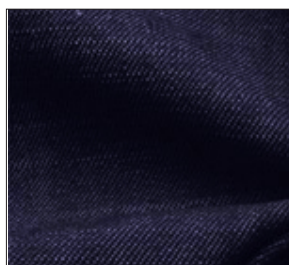
IMPERIAL/WILMINGTON

TAKKI

Materiaalit

Farkku
97%CO, 3%EL
Leveys: 140cm
Hinta: 9.99 €/m

College
100%CO
Harjattu, meelerattu
Leveys: 150cm
Paino: 555 g / m
Hinta: 11.00 €/m

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Lake Cloudy day
Grass

Cloudy day
Summerstorm
Sunny day

Lake Sunburn
Sunny day

Printti

Logoprintti

Lisämateriaalit

Resori
96%CO 4%EL
Meelerattu
Leveys: 130
Paino: 240g/m²
Hinta: 1,44€/10cm

Metalliketju
Kaksisuuntainen

Painonappi
Maalattu

Tuotemerkki *titivity*

Sesonki **K/K 2014**

Mallisto

SPLOOSH

Unisex

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

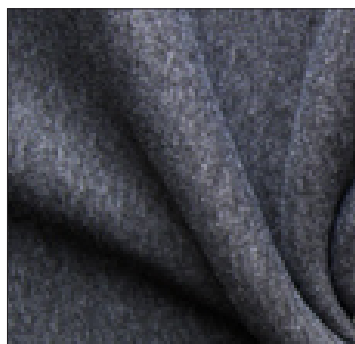
AVALON

HUPPARI

Materiaalit

College
100%CO
Harjattu, meleerattu
Leveys: 150cm
Paino: 555 g / m
Hinta: 11.00 € / m

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Grass Cloudy day

Sunny day Summerstorm

Lake Grass

Sunburn Lake

Printti

Lisämateriaalit

Resori
96%CO 4%EL
Meleerattu
Leveys: 130
Paino: 240g/m²
Hinta: 1,44€/10cm

Metallisirkka, 5mm,
väri hopea,

Puuvilla-
nyöri

Metalliketju
kaksisuuntainen

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Naiset

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

HARBOR FREEWAY /N

PAITA

Materiaalit

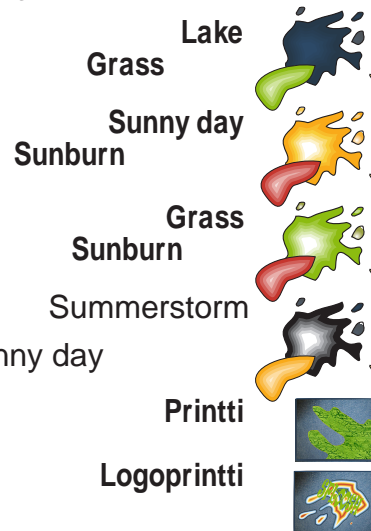
Trikoo
95%CO, 5%PET
Meleerattu
Paino: 180g/m²
Leveys: n.185cm
40 asteen pesu
Hinta: 1,57€/10cm

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Lisämateriaalit

Vinonauha
100%CO
Trikoo
Leveys: 3cm

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Miehet

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

HARBOR FREEWAY /M

PAITA

Materiaalit

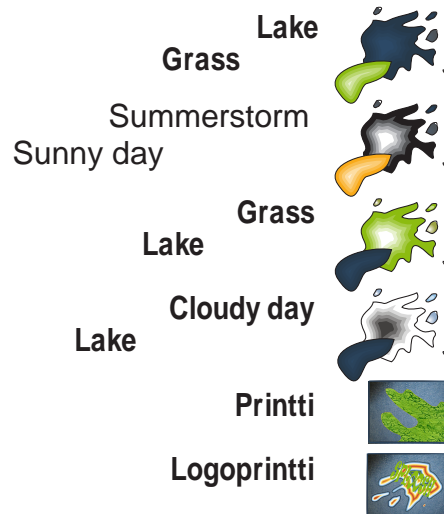
Trikoo
95%CO, 5%PET
Meleerattu
Paino: 180g/m²
Leveys: n.185cm
40 asteen pesu
Hinta: 1,57€/10cm

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Lisämateriaalit

Vinonauha
100%CO
Trikoo
Leveys: 3cm

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Unisex

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

VERMONT

T-PAITA

Materiaalit

Trikoo
95%CO, 5%PET
Meleerattu
Paino: 180g/m²
Leveys: n.185cm
40 asteen pesu
Hinta: 1,57€/10cm

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Lake
Grass
Batiikkikuosi
Grass
Sunny day
Lake
Grass
Lake
Logoprintti

Lisämateriaalit

Vinonauha
100%CO
Trikoo
Leveys: 3cm

Tuotemerkki

titity

Mallisto

SPLOOSH

Tytöt

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

GRENSHAW

MEKKO

Materiaalit

Trikoo
95%CO, 5%PET
Meleerattu
Paino: 180g/m²
Leveys: n.185cm
40 asteen pesu
Hinta: 1,57€/10cm

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Lake
Grass
Sunny day
Sunburn
Grass
Sunburn
Summerstorm
Sunny day

Printti

Logoprintti

Lisämateriaalit

Vinonauha
100%CO
Trikoo
Leveys: 3cm

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Naiset

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

LONG BEACH /N

TOPPI

Materiaalit

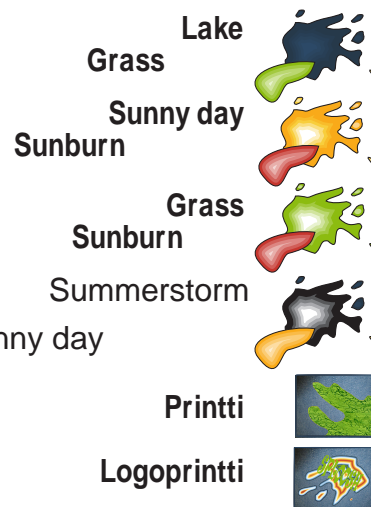
Trikoo
95%CO, 5%PET
Meleerattu
Paino: 180g/m²
Leveys: n.185cm
40 asteen pesu
Hinta: 1,57€/10cm

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Lisämateriaalit

Vinonauha
100%CO
Trikoo
Leveys: 3cm

Tuotemerkki

titity

Mallisto

SPLOOSH

Miehet

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

LONG BEACH /M

TOPPI

Materiaalit

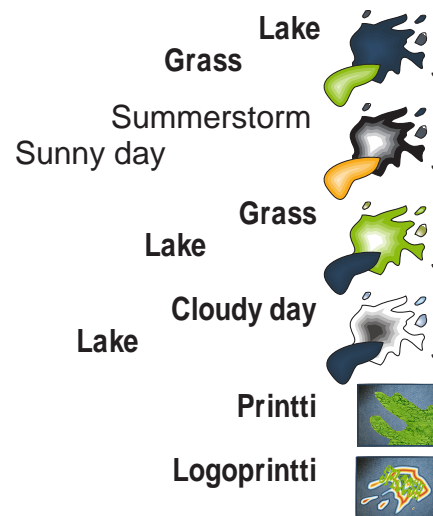
Trikoo
95%CO, 5%PET
Meleerattu
Paino: 180g/m²
Leveys: n.185cm
40 asteen pesu
Hinta: 1,57€/10cm

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Lisämateriaalit

Vinonauha
100%CO
Trikoo
Leveys: 3cm

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Unisex

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

LAKEWOOD

TOPPI

Materiaalit

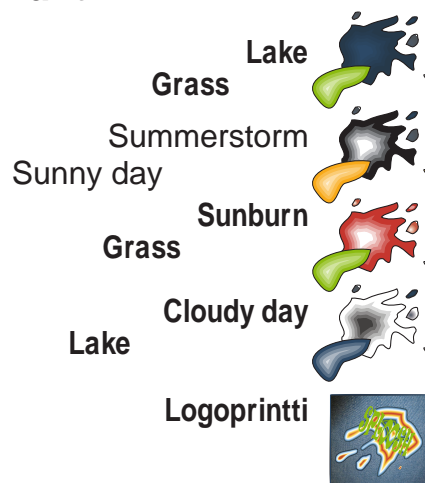
Trikoo
95%CO, 5%PET
Meleerattu
Paino: 180g/m²
Leveys: n.185cm
40 asteen pesu
Hinta: 1,57€/10cm

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Lisämateriaalit

Vinonauha
100%CO
Trikoo
Leveys: 3cm

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Unisex

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

NORWALK

HUIVI

Materiaalit

denimkuviainen paitakangas

70%PET, 27%PES, 3%EL

Leveys: 150cm

Paino: 202 g / m

Hinta: 8.98 € / m

Koot

32, 34, 36, 38, 40, 42
(miesten ja naisten mitat erikseen)

Värit

Lake

Grass

Sunny day

Lisämateriaalit

Tuotemerkki <i>titivity</i>	Mallisto	Unisex
Sesonki K/K 2014	SPLOOSH	Tytti Vähäsarja 17.11.2011

SUOTH BAY

HUIVI

Materiaalit	Koot 32, 34, 36, 38, 40, 42 (miesten ja naisten mitat erikseen)
	Värit <div>Lake </div> <div>Summerstorm </div>
Lisämateriaalit	

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Esityskuva

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

REDONDO BEACH - shortsit

HARBOR FREEWAY /N - paita

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Esityskuva

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

DOUGLAS - shortsit

LAKEWOOD - toppi

SOUTH BAY - huivi

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Esityskuva

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

REDONDO BEACH - shortsit

LAKEWOOD - toppi

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Esityskuva

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

DOUGLAS - shortsit

HAWTHORNE - farkkuliivi

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Esityskuva

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

EL SEGUNDO /N - farkut

AVIATION /N - kauluspaita

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Esityskuva

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

EL SEGUNDO /N - farkut

WILMINGTON - takki

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Esityskuva

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

MARIPOSA - leggingsit

NORWALK - huivi

GRENSHAW - mekko

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Esityskuva

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

MARIPOSA - leggingsit

VERMONT - t-paita

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Esityskuva

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

REDONDO BEACH - shortsit

LONG BEACH /M - toppi

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Esityskuva

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

DOUGLAS - shortsit SOUTH BAY - huivi HAWTHORNE - farkkuliivi

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Esityskuva

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

DOUGLAS - shortsit

NORWALK - huivi

LAKEWOOD - toppi

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Esityskuva

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

EL SEGUNDO /M - farkut

AVIATION /M - kauluspaita

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Esityskuva

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

EL SEGUNDO /M - shortsit

HARBOR FREEWAY /M - paita

Tuotemerkki

titivity

Mallisto

SPLOOSH

Esityskuva

Sesonki **K/K 2014**

Tytti Vähäsarja
17.11.2011

REDONDO BEACH - shortsit

VERMONT - t-paita

